

ZBERATEĽ

2001

8

Ročník VII.
Cena 44 Sk

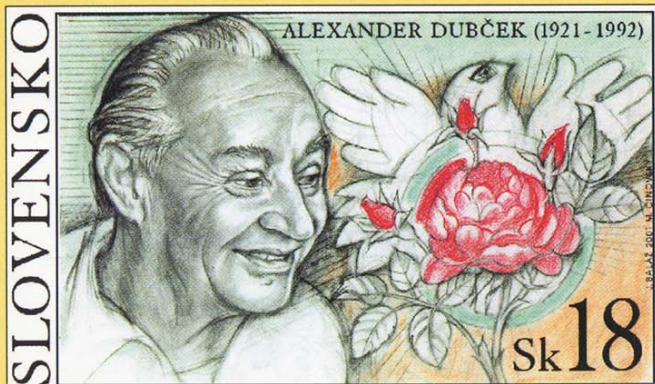
MESAČNÍK O FILATELIИ ★ NUMIZMATIZME ★ FILOKARTII ★ TELEFÓNNYCH KARTÁCH
INFORMÁCIE ★ ODBORNÉ ČLÁNKY ★ INZERCA ★ **PRÍLOHA SSOŠF SLOV-OLYMP**

**Z AUGUSTOVEJ
PONUKY
FIRMY
ZBERATEĽ**

Séria ★★ známok (4) Panenských ostrovov z roku 1967 vydaná pri príležitosti prijatia novej ústavy krajiny: 76,- Sk

Ponuku ďalšieho zberateľského materiálu firmy Zberateľ nájdete na str. 37-39

**VÝTVARNÉ NÁVRHY NOVÝCH POŠTOVÝCH
ZNÁMOK SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Pri príležitosti 80. výročia narodenia Alexandra Dubčeka MDPT SR vydá 18. septembra 2001 poštovú známku s portrétom tohto významného slovenského politika ■ Vydáť poštovú známku sa plánuje aj k príležitosti ukončenia rekonštrukcie mostu cez Dunaj medzi Štúrovom a Ostrihomom. Malo by sa tak stať na jeseň tohto roku.

ZBERATEĽ

R Zombor
2822

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

29821

Tekintetes

Donáth Atur úrnak

(Obr. hore) – Jedna zo známok 12 Sk z PL Ochrana prírody – archeologické lokality s posunutou zelenou farbou (k informácií o náleze na str. 10)

Hrvata bál.
Liptovská Marja
Liptovská Marja
Liptovská Marja

Z DNEŠNÉHO OBSAHU

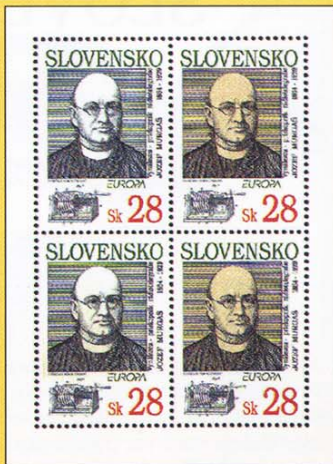
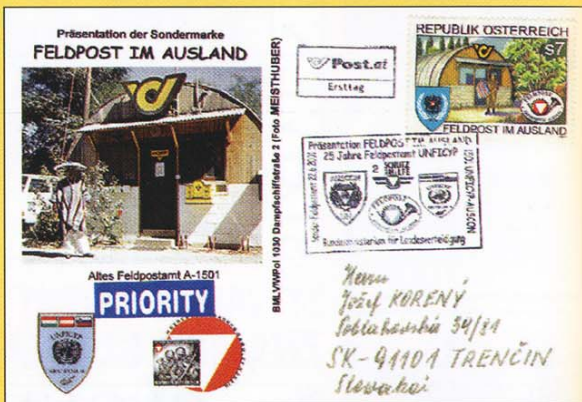

Puzzle zo štyroch rakúskych TK s reprodukciami diela maliara Hunderwassera (k článku v rubrike MOT na str. 21–23)

Mohos

u. p. nádorok újváros megye

(Obr. hore) ■ Zdanlivo obvyčajný list v rukách zberateľa – poštového historika sa môže stať cenným dokladovým materiálom – k článku I. Privitera na str. 25–26

(Obr. uprostred) ■ Pamätný listok z prezentácie rakúskej poštovej 7-šilingovej známky vydanéj pri príležitosti 25. výročia rakúskeho úradu poľnej pošty na Cypre – k článku J. Koreného na str. 34

(Obr. vľavo dole) ■ Objav, ktorý pre špecializovaného zberateľa môže znamenať odmenu za úsilie a vytrvalosť: PL známky J. Murgaša s VCH – chýbajúcou žltou farbou na ZP 1 a čiastočne na ZP 3 (k informácií na str. 10)

ZBERATEĽ

Ročník VII. - 2001 - Číslo 8 - Cena 44 Sk

Z OBSAHU

- OKIENKO ŠPECIALISTU: DO známky „Š.A.Jedlík“, výplatná známka Piešťany, Dotlačé výplatných známok v prvom polroku 2001 - M.Gerec (9-10)
- Mária Terézia a jej bratislavská korunovácia na medailách a žetónoch - E.Minarovičová (11-13)
- Projekt 2005 (2.) - M.Kiššimon (14)
- Balíkové sprievodky Maďarskej pošty použité na Slovensku - T.Kotek, D.Evinic (15-20)
- MOT 40 - Puzzle z TK - európske štáty, III. časť - M.Jobek (21-23)
- Prehľad príležitostných pečiatok Jún 2001 - J.Soukup (24)
- Z histórie obce Poruba z hľadiska poštovníctva - I.Privitzer (25-26)
- Osobnosti Veľkej Moravy - využitá či zmeskaná príležitost? - E.Lechnerová (26)
- Ocelotlač alebo offset? - J.Mička (27)
- Pečiatka CENZOR 100 - J.Tekeľ (28)
- Coffee Table Books - A.Urminský (30)

CONTENTS

- Specialist's column: Printing differences of stamps "Š.A.Jedlík" and "Piešťany", Reprints of postage stamps in the 1st half year 2001 - M.Gerec (9-10)
- Maria Teresia and her coronation in Bratislava on medals and tokens - E.Minarovičová (11-13)
- Parcel-orders of Hungarian Post in Slovakia - T.Kotek, D.Evinic (15-20)
- Phonecard puzzles - European states, 3rd part - M.Jobek (21-23)
- Postal history of the village of Poruba - I.Privitzer (25-26)
- Personalities of the Great Moravian Duchy - used or missed opportunity? - E.Lechnerová (26)
- Die-stamping or offset? - J.Mička (27)
- Cancellation "CENZOR 100" - J.Tekeľ (28)

Vážení čitatelia, v predchádzajúcich rokoch sme o takomto čase mali v redakcii voľno. Nie sice dlhé, ale mali. Letné dvojčíslo časopisu umožnilo na niekoľko týždňov prerušiť stereotypný kolotoč terminov na redakčnú uzávierku, poskytnutie obťahov na korektúry, dodanie podkladov na vyhotovenie tlačových fólií, odovzdanie fólií tlačiarňi i expedíciu hotových čísiel. Jednoducho, raz do roka vyvstalo päť týždňov na oddych. Hoci, aby sme boli úprimní, ten oddych zase nikdy nebol úplne „ničnerobiaci“ - časť z neho sa využíval na odštartovanie príprav koncepcie časopisu pre nový ročník v nasledujúcom roku.

Tento rok sme tradíciu vydávania dvojčísla porušili a vydali sme samostatné „sólo“ čísla aj v mesiacoch júl a august. Zatiaľ sa zdá, že táto zmena má viac prednosti ako nevýhod - časopis predsa je týmto aktuálnejší lebo dvojmesačná prestávka bola predsa len dlhá. Tento názor nám tlmočili aj väzerci čitatelia. Mimochodom, ohlas čitateľov na náš oznam o zmene vydania Zberateľa počas tohtoročného leta dá sa približne vyjadriť pomerom 3:1 - to znamená, že približne 75% čitateľov túto zmenu uvítalo a 25% bolo za vydávanie dvojčísla. Súhlasné ohlasy nás ani tak neprekvapili, predpokladali sme totiž, že čitatelia túto zmenu budú považovať za prínos, za vylepšenie časopisu. Preto nás zaujali ohlasy v ktorých čitatelia sa

O našich (vašich) letných starostiach

vyjadrovali v prospech vydávania letných dvojčísiel. Kládli sme si otázku, čo viedlo týchto čitateľov k tomuto názoru: Útlm zberateľského záujmu v letných mesiacoch pre zvýšenú pozornosť rodninám (dovolenky, prázdniny), nevhodnosť letných horúčav na činnosť takej povahy ako je zberateľstvo alebo, nebudaj, tak ako tvorcovia aj čitatelia si potrebujú raz do roka odpočinúť od časopisu? Či sa im páčilo, že v prípade dvojčísla sa im raz do roka dostal do rúk časopis s rozsahom vyše osemdesiat strán? Alebo?

To sú však všetko len dohady. Faktom je, že sme túto zmenu vo vydávaní trochu podcenili a nedomysleli celý okruh zmien, ktoré s tým súvisia. Plne sme si neuvedomili, že aj naši spolupracovníci v lete čerpajú dovolenky a napríklad v tlačiarňi namiesto jedného „letného“ terminu musíme si dojednať dva termíny, že vedúci pravidelných rubrik časopisu tiež musia zabezpečiť materiály namiesto do jedného do dvoch čísiel a podobne. Tých menších a väčších dopadov je mnoho, niekedy sú to zdanlivo až malichernosti, ktoré však niekedy vedú narobiť starosti. A každá starosť navyše, tóbôž v letných páľavách, nie je príjemná.

Zmieňujeme sa o tom predovšetkým preto, že pripravovanej organizačnej zmene sme vopred na stránke Zberateľa nevenovali dostatok pozornosti a takúto vec sa patrí čitateľom predsa len kultivovanejšie uviesť do pozornosti. Na ospravedlnenie uvádzame, že sa tak stalo najmä preto, lebo sami sme do poslednej chvíle neboli rozhodnutí, či prejsť na „sólo“ čísla, alebo zostať pri dvojčíslu. Zmieňujeme sa o tom aj preto, aby sme vás požiadali, vážení čitatelia, o váš názor, či v budúcom roku vydať dvojčíslo alebo tak, ako sme to skúsili v tomto roku, vydať samostatné čísla aj v mesiacoch júl a august. Radi by sme vedeli, aký praktický dopad mala spomínaná zmena.

Avšak nielen to. Boli by sme radi, keby ste nám napísali aj o tom, čo sa vám na časopise páči a čo nie, ktoré články radi čítate a ktoré menej, čo by ste v ňom radi videli. Pomaly sme už začali pracovať na podobe časopisu, akú by mal mať v nasledujúcom 8.ročníku v roku 2002. Vydavateľ pri tvorbe jeho koncepcie veľký význam pripisuje nielen podielu redakčnej rady a samotnej redakcie, ale predovšetkým názorom a ohlasom čitateľskej obce. Napište nám, priatelia - a nerbete ohľad ani na vrtochy počasí! Vaša redakcia.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY

UYDANIA MDPT SR

■ GITARA DOBRO

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vydalo dňa 1.8.2001 príležitostnú poštovú známku „Gitaro Dobro“ s nominálnou hodnotou 19 Sk. Dominantným motívom na známke je samotný hudobný nástroj Dobro - rezofonická gitara Johna Dopyeru (1893 - 1988), rodáka za Slovenska. Gitara, ktorej charakteristický zvuk je neodmysliteľný v country, havajskej hudbe, blues a oldtime jaze, považuje sa za americký ľudový nástroj, je zakomponovaná do mapy USA s detailom štátu Kalifornia (Los Angeles), kde firma vynálezcu pôsobila. Pamiatke Johna Dopyeru a jeho rezofonickému Dobru je venovaný Medzinárodný hudobný festival Dobrofest v Trnave, na ktorom sa už od roku 1992 vždy v posledný augustový týždeň stretávajú najlepší dobroisti z celého sveta.

Na FDC je zobrazený krajinný pôdorys v siluete gitary - motív „Grand Canyon“, so zrkadlovým zobrazením notového zápisu (oblaku). Na pečiatke sa domicilom Trnava je spojenie loga hudobného festivalu Dobrofest s erbom mesta Trnava.

Autorom výtvarných návrhov emisie je akad. maliar Róbert Brun. Rytiny vytvoril Bohumil Sneider. Viacfarebnú známku vytlačila PTC Praha rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na PL po 50 známkach v náklade 1 mil.kusov. FDC vytlačila uvedená tlačiareň ocelotlačou z plochých platní jednofarebne v náklade 6 tisíc kusov. Číslo známky: 243.

■ BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA

MDPT SR vydáva dňa 15.8.2001 príležitostnú poštovú známku „Bienále ilustrácií Bratislava“ s nominálnou hodnotou 7 Sk. Na známke i na FDC sú reprodukované ilustrácie slovenského výtvarníka Petra Uchnára z knihy J. Swifta Gulliverove cesty I., ktoré získali na predchádzajúcom ročníku BIB prestížne ocenenie Zlaté jablko BIB '99. Mladý talentovaný výtvarník (je absolventom VŠVU v Bratislave, oddelenia profesora Dušana Kállaya) okrem

tohto ocenenia získal i ďalšie: Zlaté pero v Belehrade 1999, Cenu Ministra kultúry Slovenskej republiky a ocenenie Najkrajšia kniha Slovenska v roku 1999.

SLOVENSKO

4^{Sk}

BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA - PETER UCHNÁR, SLOVENSKO

Autorom grafickej úpravy známky je Martin Činovský. Rytinu známky podľa líniovej rozkresby Martina Činovského vytvoril Arnold Feke. Známkou vytlačila PTC Praha rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na tlačových listoch po 50 známkach (náklad 3 mil.ks). Uvedená tlačiareň vytlačila aj FDC ocelotlačou z plochých dosiek v tmavohnedej farbe (náklad 6 tis.ks).

Číslo známky: 244 □ vkn

■ COB: MEDZINÁRODNÉ DOPRAVNÉ SYMPÓZIUM VIEDEN-BRATISLAVA - BUDAPEŠŤ

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky vydalo dňa 19. júna 2001 príležitostnú celinovou obálku so známku štátneho znaku SR v nominálnej hodnote 8 Sk a prítačou v ľavej dolnej časti obálky, venovanej Medzinárodnému dopravnému sympóziu Viedeň - Bratislava - Budapešť. Autorom výtvarného návrhu prítačového motívu je Dušan Grečner.

MEDZINÁRODNÉ DOPRAVNÉ SYMPÓZIUM

17. - 20. 6. 2001

VIEDEN - BRATISLAVA - BUDAPEŠŤ

Známku na celinu technikou jednofarebnej ocelotlačé vytlačila PTC Praha, a.s. Prítláčový motív vytlačila technikou ofset tlačiareň PROMPT, tlačiareň cenín, a.s. Bratislava v tmavomodrej farbe.

Predajná cena obálky je 13 Sk. Príležitostná celinová obálka má číselné označenie vydavateľa 1/ap.

■ COB: ŽILINFILA 2001

MDPT vydáva dňa 14.8.2001 príležitostnú celinovú obálku so známkom štátneho znaku SR v nominálnej hodnote 8 Sk a prítláčou v ľavej dolnej časti obálky, venovanej Republikovej filatelickej výstave s medzinárodnou účasťou ŽILINFILA 2001. Autorom prítláčového motívu je Marián Čapka.

Známku na celinu jednofarebnou ocelotlačou vytlačila PTC Praha, viacfarebný prítláčový motív vytlačila ofsetom tlačiareň Knihhtlač Gerthofer Zohor. Predajná cena obálky je 13 Sk. Príležitostná celinová obálka č. 1/ar.

■ COB: 100. VÝROČIE VYSVÄTENIA KOSTOLA PANNY MÁRIE VO VRÁBLOCH

MDPT SR vydáva dňa 15.8.2001 príležitostnú celinovú obálku so známkom štátneho znaku SR v nominálnej hodnote 8 Sk a prítláčou v ľavej dolnej časti obálky, venovanej 100. výročí vysvätenia Kostola Panny Márie vo Vrábloch. Na prítláči je zobrazený kostol (foto Mikuláš Marko).

Známku na celinu jednofarebnou ocelotlačou vytlačila PTC Praha, viacfarebný prítláčový motív vytlačila ofsetom tlačiareň Knihhtlač Gerthofer Zohor. Predajná cena obálky je 13 Sk. Celinová obálka č.1/as.

■ CDV: SLOVENSKÁ ZÁSTAVA

MDPT SR vydalo dňa 18.7.2001 poštový lístok s natlačenou známkou, ktorej motívom je zástava Slovenskej republiky, v nominálnej hodnote 5,50 Sk. Farebnosť: červená, modrá a čierna. Autor známky je Ladislav Čisárik. Lístok je vydaný výhradne pre tlač obrazových poštových lístkov.

Poštový lístok je vytlačený na ceninovom papieri gramáže 160g/m², bez optických zjasňovačiek so zabudovaným pozíciovým vodoznakom v podobe loga Slovenskej pošty (rozmerov 2 x 1,5 cm) viacnásobne reprodukoványm v podobe rastra a so zabudovanými vláknami viditeľnými voľným okom a súčasne fluoreskujúcimi pod UV žiarením. Poštový lístok vytlačila ofsetom tlačiareň PROMPT Bratislava. Predajná cena lístka: 8,30 Sk. Poradové číslo lístka je 10.

(Informáciu o ich použití pre prvú sériu obrazových poštových lístkov uverejníme v budúcom čísle.)

□ Pripravil vkn

NOVINKY SP OZ TÚP-POFIS

■ CDV S PRÍTLAČOU: 1. MIESTO V ANKETE

Slovenská pošta, š.p., OZ TÚP-POFIS, vydala príležitostný poštový lístok s natlačenou známkou Poštový motív 5,50 Sk (evid. číslo vydavateľa 9) s prítláčou 1. miesto v ankete o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roku 2000. Obrazovú časť prítláče tvorí známka Dejiny poštového práva 20 Sk (návrh D.Kállay, rytina R.Cigánik). Vytlačená cena lístka je 8,30 Sk. Poradové číslo lístka: PL 60.

1. MIESTO V ANKETE O NAJKRAJŠIU SLOVENSKÚ POŠTOVÚ ZNAMKU ROKU 2000

500 ROKOV EURÓPSKEJ POŠTY

BRUSEL 9. - 15. 06. 2001

■ CDV S PRÍTLAČOU: 500 ROKOV EURÓPSKEJ POŠTY / BELGICA 2001

Slovenská pošta, š.p., OZ TÚP-POFIS, vydala príležitostný poštový lístok s natlačenou známkou Poštový motív 5,50 Sk (evidenčné číslo vydavateľa 9) s prítláčou k Svetovej filatelickej výstave BELGICA 2001, ktorá sa konala v dňoch 9.- 15.6.2001 v Bruseli. Zároveň na prítláči pripomenula aj 500 rokov európskej pošty. Obrazovú časť tvorí kompozícia bledomodrých kvetín s emblémom brusselskej výstavy. Vytlačená cena lístka je 8,30 Sk. Poradové číslo: PL 61 □ vkn

NOVÉ PEČIATKY

Informácie o nových príležitostných poštových pečiatkach, ktoré sa budú používať na Slovensku v závere leta roku 2001 podľa oficiálnych údajov Slovenskej pošty, š.p. (získané do 27. júla 2001):

- 15.8.2001 Vrábľa 1: 100 ROKOV VYSVIACKY RÍM. KAT. FARSKÉHO KOSTOLA PANNY MÁRIE VO VRÁBLOCH
- 24.8.2001 Nitra 1: 50 ROKOV BISKUPSKEJ VYSVIACKY JÁNA CH. KARDINÁLA KORCA / 1951-2001
- 8.9.2001 Trenčín 1: ŽIGMUND LUXEMBURSKÝ A FERDINAND I. / UDELIL PRÁVA / KONĀT V TRENCĪNE / JARMOKY / 1421- 1546
- 31.8.2001 Trnava 1: DOBROFEST TRNAVA
- 7., 8., 9., 10., 11. a 12.9.2001 Bratislava 1: BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA 2001
- 8.9.2001 Trečín 1: ŽIGMUND LUXEMBURSKÝ A FERDINAND I. / UDELILI PRÁVA KONĀT V TRENCĪNE JARMOKY / 1421-1546
- 15.9.2001 Bratislava 35: VINOBRANIE RAČA 2001
- 19.9.2001 Trenčín 1: 130. VÝROČIE OCHOTNÍCKEHO DIVADLA V TRENCĪNE / 1871-2001
- 20.9.2001 Trenčín 1: 100 ROKOV ŽELEZNICE A VLAKOVEJ POŠTY 306 / TRENCĪN-TOPOLČANY

- 20.9.2001 Hlohovec 1: **MEDZINÁRODNÁ VÝTVARNÁ SÚŤAŽ PRE DETI / EX LIBRIS**
- 5.10.2001 Žilina 1: **ŽILINFILA 2001**
- 9.10.2001 Banská Bystrica 1: **OTVORENIE I. STÁLEJ EXPOZÍCIE POŠTOVÉHO MÚZEA SP, Š.P.**
- 13.10.2001 Žilina 1: **VI. VALNÉ ZHROMAŽDENIE ZVÁZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV**
- 25.10.2001 Trenčianske Stankovce-Sedličná: **PLK. JÁN LIPSKÝ - KARTOGRAF - 1766-1826**

□ Pripravil J. Soukup

Pripravované pečiatky v Trenčíne

V septembri sa budú používať tri príležitostné poštové pečiatky na pošte Trenčín 1 a jedna v októbri v Trenčianskych Stankovciach-Sedličanoch. Výtvarné návrhy na prvé tri uvedené vyhotovila Mgr. Janka Masáková, na štvrtú Ing. Otto Hrabák □ J. Koreny

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Maďarsko: Ostrihómské arcibiskupstvo, fauna kontinentov, Europa, 74. deň známky

Maďarská pošta 18. apríla vydala príležitostnú známku (124 Ft) pripomínajúcu tisícročie Ostrihómskeho arcibiskupstva. Na známke je reprodukcia maľby zo 17. stor. zobrazujúca pôvodný tympanón brány Sv. Adalberta. Zaujímavá je aj FDC: Podtlač prednej strany obálky tvorí rytina G. Hofnagla z roku 1595, ktorý predstavuje dobový pohľad na Ostrihom □ Tohtoročná emisia Fauna kontinentov je venovaná Európe. Na štyroch známkach a hárčeku tejto emisie, ktorá bola vydaná 9.5.2001, je zobrazený: 28 Ft - tuleň (Phoca hispida), 36 Ft - vlk (Canis lupus), 70 Ft - korytnačka (Testudo hermanni), 90 Ft -

rybárik (Alcedo atthis ispida) a na hárčeku 200 Ft dvojica parohmi do seba zaklínených jeleňov (Cervus elaphus) □ V rovnakom dni boli vydané dve známky spoločného emisného radu Europa. Tohto-

ročný motív - voda ako prírodné bohatstvo - autor výtvarných návrhov A. Andor riešil kresbami, kde vodou naplnil planétu Zem symbolicky znázornenú ako truhlicu (36 Ft) a šperkovnicu (90 Ft) - voda ako klenot, ako drahocennosť □ Ku Dňu známky, v poradí už 74., maďarská pošta vydala 25.5.2001 dve známky a jeden hárček s príplatkom v prospech rozvoja zbierania známok. Známky sú tematicky venované 130. výročiu vydaniu prvých v Maďarsku vyhotovených známok - sú na nich zobrazené známky vydané v roku 1871 (36 Ft - pôvodná známka vyhotovená kameňotlačou podľa návrhu I. Kovatseka, 90 Ft - známka vy-

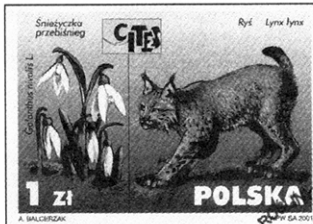
hotovená medirytinou podľa návrhu J. Unreina). Známky boli vydané v prevedení 100-kusových PL i v prevedení s 12-timi známkami (2x6), ktoré majú na horných a dolných okrajoch vytlačené doplnujúce texty (74. deň známky, výstava HUNFILA, 130. výročie prvých známok...). Na číslovanom hárčeku nominálnej hodnoty 200+40 Ft je reprodukcia olejomalby M. Barabása (1810-1898) „Holubiá pošta“, vytvorená v roku 1840 □ vkn

Polsko: Polonica, ohrozená fauna a flóra

Zo známkovej tvorby našich severných susedov sme do dnešného čísla vybrali dve emisie. V rámci emisného radu „Polonica“, ktorú Poľská pošta

z roku 1999, dňa 29.6.2001 bola vydaná ďalšia 4-známková séria. Na známkach sú zobrazené významné inštitúcie poľskej vedy a kultúry v zahraničí - v tomto prípade na americkom kontinente. Na prvej známke (1 Zl) vidíme vchod do budovy Poľského vedeckého inštitútu a knižnice Wandy Stachiewiczovej v kanadskom Montreali. Znáмка 1,90 Zl je venovaná Vedeckému inštitútu Jozefa Piłsudského v New Yorku (interiér, poľský štátny znak a busta J.P.). Znáмка hodnoty 2,10 Zl zobrazuje budovu archívu, knižnice a poľského múzea v americkom meste Orchard Lake. Na poslednej známke 2,20 Zl je zobrazená budova Poľského múzea v americkom meste Chicago. Všetky známky boli vydané v 20-kusových PL v náklade po 500 tisíc kusov ■ Séria šiestich príležitostných známok a hárček (vydané 10.7.2001) je tematicky zameraná na voľne žijúce zvieratá a rastliny, ktorým hrozí vyhynutie. Na každej známke je vyobrazený jeden druh fauny a flóry a emblém CITES, Medzinárodnej konvencie

pre obchod s voľne žijúcimi zvieratami a rastlinami, ktorým hrozí vyhynutie (prijatá 3.marca 1973 vo Washingtone). Tri známky majú nominálnu hodnotu 1 Zl: na jednej je snežienka (*Galanthus nivalis* L.) a rys ostrovid (*Lynx lynx*), na druhej motýľ (*Parnassius apollo*) a orchidea (*Orchis sambucina*) a na tretej výr skalný (*Bubo bubo*) a hlaváčik jarný (*Adonis vernalis* L.). Tri známky majú hodnotu 1,90 Zl: na jednej je črievčovník (*Cypridium calceolus*) a medveď (*Ursus arctos*), na druhej sokol sťahovavý (*Falco peregrinus tunst*) a orchidea (*Orchis pallens*), na tretej je opäť orchidea (*Orchis latifolia*) a vydra riečna (*Lutra lutra*). Znáмка 2 Zl na hárčeku zobrazuje mapu sveta s emblémom CITES, ktorú okolo lemujú viaceré rôzne zvieratá a kvety. Známkami boli vydané v náklade po 500 tisíc a hárček 350 tisíc kusov □ vkn

Rakúsko: Aeroklub, UNHCR a alpská železnica

Júnovú emisiu začalo Rakúsko príležitostnou známkou k 100.výročiu Rakúskeho aeroklubu. Okrem príležitostných nápisov prináša obraz historického balóna s emblémom klubu vo vzduchu nad krajinou. Jej autorom je A.Böcskór, rytinu pre čiernu farbu vyhotovila A.Laurentová. Známkou v nominálnej hodnote 7 šilingov osemfarebnou hlbkotlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň vo Viedni ■ Druhá príležitostná známka bola vydaná k

REPUBLIK ÖSTERREICH

Táto trať, vybudovaná v rokoch 1840-1854, je dlhá 41 km a má 10 tunelov a 22 veľkých mostov a viaduktov. Patrí k dielam vysokej technickej úrovne

50.výročiu ustanovenia Hlavného komisariátu OSN pre utečencov. Je na nej zúfalá tvár utečenca v kresbe O.Stefferla. Trojfarebný obraz dopĺňa rytina pre čiernu farbu od W.Peilera. Jej nominálna hodnota je nezvyklo vysoká - 21 šilingov ■ Júnovú emisiu ukončuje známka s ešte vyššou nominálnou hodnotou - 35 šilingov. Pripomína železničnú trať vedúcu v ťažkom skalnatom teréne cez alpský priesmyk v Semmeringu.

FLUCHTLINGSHOCHKOMMISSARIAT

REPUBLIK ÖSTERREICH 21

v európskej železničnej sieti 19.storočia. V uplynulom roku bola zapísaná do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Na známke vidíme viadukt v Studenej rokline podľa kresby P. Sinawehla. Aj táto známka bola vydaná kombinovanou ocelotlačou (čiernohnedá farba) a 5-farebnou hlbkotlačou. Všetky tri známky boli vydané 8.júna 2001 □ Zc

REPUBLIK ÖSTERREICH

SEMMERINGHOCHKOMMISSARIAT

REPUBLIK ÖSTERREICH 21

Novinky z Ukrajiny

Pri zázname nových emisií ukrajinskej pošty sa ešte vrátíme k 20. 2. 2001, kedy vydali už 10.pokračovanie emisného radu Hajtmani.

Týmito stredovekým panovníkom teraz venovali dve príležitostné známky s nominálnou hodnotou 30 a 50 k. Prvá predstavuje Jurija Chmelnickeho (1641-1685, vládol 1657-1685) a druhá Michaila Chanenka (zomrel 1680, vládol 1670-1674). Výtvarné riešenie je obdobné ako pri predchádzajúcich vydaniach: Portrét hajtmána je umiestnený v strede a po oboch stranách sú stvárnené výjavy významných

udalostí z obdobia ich vládnutia. Náklad po 500 tisíc známok, katalógové číslo Mi. 427-8 ■ Dátum 27.apríl bol dňom vydania spoločnej emisie **Europa - životodarná voda**. Ukrajinská pošta do nej zaradila dve známky s rovnakou nominálnou hodnotou 1,00 (G). Tento významný prírodný fenomén je prezentovaný priezračnou morskou vodou, cez ktorú presvitajú kameňky morského dna a plávajúce živočíchy (Gobins cobitis) a medúzy (Rhizostoma pulmo).

Emisiu vydali formou malých tlačových listov s tromi dvojcami známok. Náklad neudany, kat. číslo Mi. 444-5 ■ Príležitostná známka **Svätá Trojica** bola vydaná 15.mája. Tri sväté

postavy sú symbolicky znázornené v kvetinovom vencí, popri ktorom môžeme ešte vidieť ľudské postavy v národnom kroji. Nominálna hodnota 30 k, náklad 300 tisíc kusov, kat.č. Mi. 446. Všetky emisie sú vytlačené ošfetom □ ilk

INFORMÁCIE · SPRÁVY

■ Aktivity rožňavského KMF 318

Centrum voľného času a Krúžok mladých filatelistov KMF 318 v Rožňave usporiadali v dňoch 26. až 29.marca 2001 veľkú okresnú mládežnícku filatelistickú výstavu. Výstava bola usporiadaná v priestoroch rožňavského Klubu dôchodcov, ktorý si v tomto roku pripomína 30. výročie založenia. Návštevníkom výstavy, medzi ktorými na vernisáži nechýbal ani primátor mesta Ing.F.Kardoš, sa predstavilo 25 mladých filatelistov s výsledkami zberateľského úsilia na 756 albumových listoch. Výstavu si prezrelo 1456 návštevníkov.

Koncom mája (26.5.2001) Cetrum voľného času a KMF 318 usporiadali okresné mládežnícke filatelistické výmenné stretnutie. Stretnutie bolo zamerané na rozšírenie radov mladých filatelistov, ale tiež na propagáciu boja proti narkománii a drogám medzi mládežou.

□ Štefan Harviščák

■ Poľské deti pod Polanou

Tak, ako už niekoľko rokov dozadu, bola Výstava návrhov detí a mládeže na poštové známky súčasťou 36. folklórnych slávností pod Polanou. Tohto roku sa na výstave zúčastnili so svojimi tematicky na priateľstvo zameranými návrhmi detí z družobného mesta Tuchów v Poľsku a žiaci ZUČ v Detve. Výstava bola aj určitým pohľadom do minulosti, keď jej druhú časť tvorili kresby žiakov detvianskej ZUŠ z minulých rokov a zachovalé návrhy z roku 1943 vtedy 17-ročného študenta Štefana Pišku, iniciátora týchto výstav.

Semiačko v podobe dlhoročného úsilia dnes už 75-ročného Štefana Pišku na vytvorenie priestoru na vystavovanie návrhov detí a mládeže na poštové známky v Detve padlo do úrodnej pôdy a rozrástlo sa po viacerých prekážkach do dnešnej podoby samostatných výstav. Vďaka nevšednému porozumeniu vedenia Mestskej

knihnice K.A.Medveckého a Programovej rady folklórnych slávností si našli tieto výstavy detí a mládeže trvalé miesto ako súčasť Folklórnych slávností pod Polanou.

Otvorenia tohtoročnej výstavy sa zúčastnila riaditeľka odboru pošty MDPT SR Ing. Jarmila Brichtová, vedúci Poštového múzea SP Dr. Štefan Kollár a mnohí ďalší hostia. Výstava sa tešila záujmu návštevníkov Folklórnych slávností pod Polanou, medzi ktorými nechýbali ani početní zahraniční hostia vrátane primátora družobného mesta Tuchów □ E. Laličková

■ „Poľná“ pošta pod slnečnikom

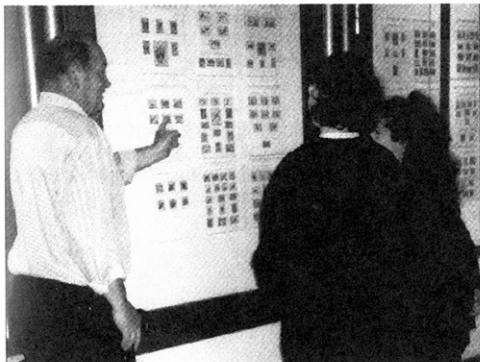
Filatelia má najrozmanitejšie podoby. Jednu z nich predviedla na sviatok Cyrila a Metoda, vo štvrtok 5.júla tohto roku na Veľkomoravskom hradisku Kostolec - Dúcové. Slnkom zaliaty kopec s voňou čerstvo pokosenej trávy sa postupne zaplňal účastníkmi národnej púte. Poľný oltár avizoval, že sa bude konať poľná omša a rovnosť mužov a žena síbrou Marvan, že bude aj kultúrny program. Ani pošta nechcela vybočiť z tohto rámca a jej úrad v Moravanoch nad Váhom zriadil poľnú poštu priamo na kopci. Za stolikom a pod slnečnikom.

Pracovníčky pošty Ch.Kukučková a M.Dvorská (na obr.) s úsmevom a šarmom sa vyrovnali s poľnými podmienkami. Pre radosť filatelistov, ktorých sa tu zišlo asi dve desiatky a širokej verejnosti, ponúkali aj pohľadné miesta konania slávnosti. Bolo možné ich poslať s odtlačkom príležitostnej pečiatky alebo urobiť si z nich Carte Maxima. Filatelisti z Vrbového urobili aj prílač na obálku s obrazom perokresby tejto lokality. Jej text pripomínal, že ten istý deň v roku 1991 bol vydaný obrazový listok, vtedy ešte frankovaný česko-slovenskou známkou 0,50 Kčs k výročiu Matice slovenskej. Na poriadani celej akcie sa podieľali Balneologické múzeum v Piešťanoch, Združenie pre podporu regionálnej kultúry Moravianska Venuša a KF Vrbové.

Národná púť na Kostolec sa koná každoročne. Ale tohtoročné filatelistické oživenie bolo pre mnohých príjemným prevkapaním a stolík „poľnej“ pošty sa tešil veľkému záujmu návštevníkov medzi ktorými bol aj objaviteľ tejto lokality, prof.A.Rutkay, riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre. Spokojné úsmevy na tvárach účastníkov hovoria, že podujatia môžu mať aj takúto zaujímavú podobu □ A.Urminský

■ Premiéra nového KMF v Martine

Podobne ako v okolitom svete aj u nás začínajú byť kluby filatelistov prestárlymi a potreba ich omladzovania začína byť naliehavou potrebou. Po niekoľkých rokoch zámerneho snaženia sa podarilo pri KF 53-05 v Martine založiť Krúžok mladých filatelistov S-204. KMF začal pracovať na pôde Centra voľného času Kamarát a zatiaľ sa do neho prihlásili štyria trinásťroční chlapci. Hneď od začiatku, popri základnej filatelistickej výučbe, začali jeho členovia budovať výstavný exponát na obľúbené mládežnícke témy ako sú kozmický výskum, šport, doprava ale i história našich miest. Svoju činnosť završili klubovou výstavou v dňoch 10.-26.júna 2001 v priestoroch SNM - Múzeu Andreja Kmeťa. Mládežnícke exponáty boli doplnené aj exponátmi vedúceho KMF Dr.Vladimíra Straku „Odtlačky výplatných strojov“ a „Hmyz, jeho význam pre prírodu a človeka“, časťou exponátu so športovým námetom Milan Mórica a ukázkami rôznych zberateľských materiálov, ktorý poskytol martinský KF 53-05.

Vďaka konania výstavy v čase organizovania školských výletov, návštevnosť výstavy bola veľká aj z okolitých okresov a vystavené filatelické exponáty sa tešili veľkému záujmu. Túto skutočnosť využili organizátori výstavy na pozvanie ďalších mladých ľudí do práce v krúžku v budúcom školskom roku 2001/2002 □ V.Straka

■ 34. výstava a inaugurácia v Modre

Modranská ARIAS & WANDA Gallery pripravila 12.júla 2001 ďalšiu inauguráciu nových slovenských poštových známok. S vernisážou výstavy slovenského insitného maliara kovačickej školy Martina Markova boli predstavené emisie Osobnosti Veľkej Moravy, Ochrana prírody a výplatná známka Piešťany. Celý program moderovala herečka Andrea Timková, ktorá so šarmom vyspovedala nestora v tvorbe známok Jozefa Baláza ako aj rýtcov F.Cigánika a F.Horniaka. Účastníkov inaugurácie zaujala aj speváčka Jana Kociánová. Nové emisie predstavila Ing.J.Brichtová, riaditeľka odboru pošty MDPT SR. Po originálnom pokrstení nových známok v šumivom víne a podpísaní prítomných autorov na FDC vzlietli poštové holuby z rúk umelcov. Prítomní filatelisti (napríklad z Bratislavy, Nitra, Trnava, Hlohovca) využili prítomných tvorcov známok na získanie autogramu.

Filatelisti však s ľútosťou konštatovali, že k podujatiu nebola pripravená príležitostná poštová pečiatka, ktorú by SP ako spolorganizátor podujatia mohla pri podobných príležitostiach zabezpečiť automaticky vo vlastnej réžii. Finančné náklady za nové nádherné emisie s FDC a tlačovými listami, napriek ich potrebnosti pre poštových vedáčku, pre deti a mládež sú v rozpore s niektorými deklarovými cieľmi vydávania známok. Krásu nových emisí však nezatiaenia ani takéto „ťažkosti“, na ktoré filatelisti už dlho, predtým poukazujú... □ J.M.

■ Po roku filatelické DOBRO

Medzinárodný hudobný festival Dobrofest 2001 Trnava píše práve svoju 10.kapitolu. A vynález šaštinského rodáka Johana Dopyera, patentovaného v USA - rezofonická gitara DOBRO sa dostáva 1.augusta tohto roku na poštovú známku. Je to ocenenie naozaj oprávnené, lebo J.Dopyera so svojim bratom bol popri firme DOPYERA BROTHERS aj vlastníkom niekoľko desiatok amerických patentov v oblasti akustiky a rezofónie.

Pretože Dobrofest 2001 sa bude konať až koncom augusta, aj inaugurácia známky je pripravovaná na deň záverečného, či skôr hlavného koncertu, ktorý býva spojený s udelením Ceny Dobrofestu, čo bude 31.augusta. Na tento deň sa pripravuje príležitostná pečiatka (návrh M.Šnirc) a v podvečer na Trojičné námestie, kde sa budú konať koncerty pod holým nebom, aj príchod Veteránrally so známkou Gitara DOBRO. Zásielky zo Šaština cez Dobrú Dolnú Krupú dostanú aj červený kašet s historickým automobíлом.

V súvislosti s Dobrofestom treba spomenúť ešte čosi: Dňa 28.augusta bude v Trnavskej synagóge výstava História Dobropošty, ktorú organizuje Galéria Jána Koniareka v spolupráci s KF Trnava. Na výstave bude možno vidieť ukážky všetkých príležitostných poštových pečiatok používaných k Dobrofestu v minulých rokoch vrátane nerealizovaných návrhov, ukážky poštových lístkov festivalu, prepravených zásielok a kašetov, najmä z tvorby M.Šnirca. Doplnením bude aj nová známka Gitara DOBRO a niektoré nerealizované návrhy. Návštevníci výstavy môžu hneď zostať na otváracom koncerte jubilejného festivalu a presvedčiť sa, že Trnava je ozajstným DOBROLANDOM... □ J.Mička

■ Deň filatelie KROMĚŘIŽ 2001

Kroměřížsky zámok so záhradami Podzámecká a Květná, patrí nielen k najvýznamnejším historickým pamiatkam ale aj záhradnej kultúry v Čechách i v európskom kontexte. Celý areál zámku vrátane záhrad bol v roku 1998 zaradený do zoznamu pamiatok Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Táto skutočnosť pripomenie Česká pošta vydaním príležitostnej poštovky

známky nominálnej hodnoty 12 Kč v emisii Krásy našej vlasti, ktorá bude vydaná 9.októbra 2001.

Klub filatelistov v Kroměříži pri príležitosti vydania známky uskutoční v sobotu 13.10.2001 DEŇ FILATELIE KROMĚŘÍŽ 2001, v rámci ktorého sa uskutoční celoštátne stretnutie zberateľov poštových známok, pohľadníc a telefónnych kariet. Stretnutie sa uskutoční v Dome kultúry od 7 do 12 hod. kde bude zriadená príležitostná poštová priehradka, k dispozícii bude okrem vydanej

známky Kroměříž / UNESCO a ďalších emisií českých známok a celín aj príležitostná pečiatka, príležitostný poštový lístok a R-nálepka, uskutoční sa autogramiáda s tvorcami známok P.Sivkom a V.Fajtom (od 8 do 11 hod.). K návšteve Kroměříža, mesta záhrad a kultúrnych pamiatok - Hanáckych Atén - vás srdečne pozývajú KF.

Záväzný prihlásky stolov možno zaslať do 30.9.2001 na adr.: Mgr.Bohumír Bubeníček, Tovačovského 3162. 767 01 Kroměříž ☐ VeM

Štyrikrát jednou vetou

- *Výstava Známková a pečiatková tvorba Fera Horniaka vo Vrbovom bola otvorená 26.júla 2001 v priestoroch kúrie M.Beňovského (otvorená je pondelok až piatok od 12 do 18 hod. až do konca augusta)*
- *Tretia bilaterálna poľsko-slovenská filatelická výstava sa uskutoční v meste Chorow nedaleko Katovic v dňoch 4.-10.októbra 2001 s účasťou 15 exponátov dospelých a 5 mládežníkov zo Slovenska*
- *Medzinárodná filatelická výstava I.rangu sa uskutoční v maďarskom Debrecene v dňoch 9.až 21.októbra 2001 (námetová filatelia, aerofilatelia, CM)*
- *Medzi najvýznamnejšie filatelické podujatia v roku 2002 budú patriť výstavy SPAIN YOUTH '02 (mládežnícka), 10.- 18.5.2002, KOREA 02, 2.- 11.8.2002 a AMPHILÉX '02, 30.8.- 3.9.2002*

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Dvadsaťročné jubileum

Už niekoľko rokov je mi dopriate čerpať z vedomostí o maximafílii od pani Jutky Székelyovej, ktorá v týchto dňoch opäť navštívila Trnavu. Pani Székelyová prevzala po úmrtí svojho manžela, inak člena predsedníctva sekcie maximafílie FIP, jeho bohatú zbierku analogových pohľadníc a pokračovala v jeho zberateľskom diele. Pred dvadsiatimi rokmi založila v Budapešti odbor maximafílie MABÉOSZ-u, ktorého je dodnes predsedníčkou. Počas dvoch volebných období bola členkou predsedníctva sekcie maximafílie FIP a od roku 1986 členkou medzinárodnej jury. Svoje exponáty s úspechom vystavovala na mnohých výstavách, napríklad v Paríži, Bangkoku, Moskve, Bruseli, Kodani atď.

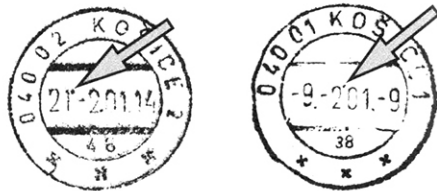
Pani Székelyová sa svojimi radami a pomocou podieľala na rozvoji maximafílie na Slovensku. K výročiu jej predsedníctva blahoželáme.

Július Molnár, vedúci odb.skupiny

Odišnosti v denných poštových pečiatkach

Pri pozornejšom pohľade i obálky z dnešnej bežnej korešpondencie môžu dokladovať rozličné zaujímavosti nachádzajúce sa na pomôckach poštovej prevádzky. Pomerne rozšírenou oblasťou, kde sa zaujímavosti vyskytujú, sú odtlačky poštových pečiatok. Moja zbierka zaujímavosti poštovej prevádzky sa v poslednom období rozšírila a ďalšie odišnosti z oblasti denných pečiatok:

1 • Denná pečiatka pošty Košice 1 s rozlišovacím číslom 38 má bodku v dátumovom mostíku. Bodka je umiestnená na úrovni hornej časti číslice označujúcej mesiac.

2 • Denná pečiatka pošty Košice 2 s rozlišovacou číslou 46 má tiež bodku v dátumovom mostíku. V tomto prípade je bodka umiestnená na úrovni hornej časti druhej číslice, označujúcej deň podania.

3 • V hornom medzikruží má denná pečiatka pošty Košice 22 s rozlišovacím znamenkom 11 uvedené číslo pošty údajom číslic 022.

4 • V strojovej pečiatke pošty Michalovce 1 nie sú v údajoch poštového smerovacieho čísla oddelené prvé tri číslice od ďalších dvoch.

Verím, že obdobných odišností sa na poštových zásielkach vyskytujú oveľa viac, len sa treba na ne pozornejšie pozrieť ☐ des

OKIENKO ŠPECIALISTU

RUBRIKA PRE ŠPECIALIZOVANÝCH
ZBERATEĽOV SLOVENSÝCH
POŠTOVÝCH ZNÁMOK

Miroslav Gerec

■ Doskové odchýlky známky č.202 Š.A.Jedlík 5 Sk

S príslovím „viac očí viac vidí“ možno len súhlasiť. Jej pravdivosť sa opäť potvrdila, keď Ján Maniaček st. publikoval svoj objav krížika na brade portrétovaného S.A. Jedlíka (Zberateľ 2001/4/15).

Taká výrazná odchýlka - a toľko očí špecialistov ju prehliadlo! Pritom práve rohové resp. okrajové známokové polia sú podľa dlhoročných skúseností najčastejšími „kandidátmi“ dvojitých alebo nepresných moletáží a podobných odchýlok obrazu. Podrobnejšia opakovaná prehliadka priehradkových listov priniesla ďalšie prekvapujúce nálezy doskových odchýlok:

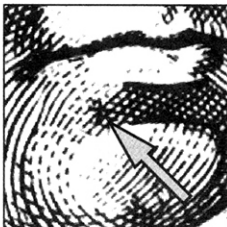
DO ZP 1/46

DO ZP 1/47

DO ZP 1/49

DO ZP 1/50

DO ZP 1/46 Rozmeriavaci krížik na brade (J.Manicaček omylom uviedol ZP 1/41).

DO ZP 1/47 Dva neúplné rozmeriavacie krížiky na brade.

DO ZP 1/48 Tri neúplné rozmeriavacie krížiky na brade.

DO ZP 1/50 Rozmeriavaci krížik pod dolnou perou.

Všetky tieto doskové odchýlky budú pre svoju technologickú podstatu zaradené do ďalšieho vydania špecializovaného katalógu □ mg

■ VÝPLATNÁ ZNÁMKA - PIEŠŤANY, 40 Sk

Ďalšia známka vysokej nominálnej hodnoty vyšla 25. mája 2001. Ako všetky výplatné známky je najmenšieho formátu (tlačová forma 2x100 ZP). Vytláčená je úspornou dvojfarebnou kombináciou rotačnej ocelotlača a

hĺbkotlača na stroji Wifag 2 (dátum tlače 17.4.2001). V Poštovom múzeu sú uložené aj listy zo schvaľovania tlače (imprimatur) z 5. 4. 2001, ale v poštovej prevádzke sa zatiaľ tento dátum neobjavil a ani sa objavíť nemusí (dodávame, že známky zo základnej tlače resp. nátláče a dotlača sa v ničom neodlišujú). Podrobne prehlíadané boli teda listy zo 17.4. (PL 1 s číslami 61292 a 62292). Použitý bol štandardný španielsky luminiscenčný - fosforescenčný papier s pololesklým lepom a perforačná zostava s malým priemerom otvorov. Na rozdiel od známky 50 Sk „Komárno“ pri známke „Piešťany“ doskových väd takmer niet. K emisii bola vydaná aj FDC. O „potrebe“ tejto nominálnej hodnoty nepriamo svedčí aj objednané množstvo - podľa emisného plánu 1 mil. kusov (u výplatných známok sa obvykle objednáva najmenej 3 mil. kusov).

SLOVENSKO

Doskové vady Priehradkový list 1

Nové AZ. Krátká vodorovná čierna čiarka vľavo od ZP 1/71, tenké zvislé čierne čiary (stopy rozmeriavacej siete) na dolnom okraji pod ZP 1/91, 92, 94, 97 a 100.

DV ZP 1/34 Tenká krátka vodorovná čierna čiarka na ľavom okraji známky v úrovni záhonu.

Priehradkový list 2

Štvorcová žltá FTS na hornom okraji vľavo. Vodorovná čierna čiarka nad ZP 2/4, 2/5 (2x) a 2/6.

DV ZP 2/13 Tenká vodorovná čierna čiarka pod záhonom (v perforácii).

DV ZP 2/22 Tenká prerušovaná vodorovná čierna čiarka medzi písmenami „LO“ a nad písmenami „SK“ názvu „SLOVENSKO“.

DV ZP 2/77 Dvojitá tenká vodorovná čierna čiarka v ľavom hornom rohu známky (v perforácii).

DV ZP 2/82 Tenká krátka vodorovná čierna čiarka pod názvom „PIEŠŤANY“.

Pri spracovaní článku poznatkami o doskových vadách prispel M. Kulich z Trenčína □ mg

■ Dotlače výplatných známok v prvom polroku 2001

O dotlačiach slovenských výplatných známok sme naposledy referovali v čísle 2 / 2001. Medzitým sa na poštové úrady dostal ešte jeden dátum, tlačený v minulom roku - 5. 4. 2000 zo 14. dotlača známky 1 (Sk) „Dubnica nad Váhom“. Všetky ostatné dátumy pochádzajú už z tohto roka.

Akosi sme si už zvykli, že začiatkom roka sa upravujú ceny poštovného, samozrejme, smerom nahor. Zmeny, najmä základných vnútroštátnych sadzieb, majú svoj odraz aj v spotrebe poštových známok a konkrétne aj v dotlačiach výplatných známok. „Nábeh“ na nové sadzby sa Slovenská pošta, š. p., snaží realizovať čo najhospodárnejšie. Ako sa jej to darí posúďte sami.

V tohtoročnom zvýšení cien nevznikla úplne nová sadzba, ktorá by si vyžiadala vydanie novej známky (na rozdiel od minulého roku, keď pre novú sadzbu 5,50 Sk bola vydaná známka 0,50 Sk a neskôr viaceré známok 5,50 Sk). Skutočne však tentoraz nebolo potrebné vydať novú známku? Domnievame sa, že na dofrankovanie poštových lístkov mala byť vydaná známka nominálnej hodnoty 1,50 Sk. Pravda, tomuto opakujúcemu sa problému s dofrankovaním starších poštových lístkov bolo najjednoduchšie vyhnúť sa predvídaným objednaním ich dotlačí, aby v citlivom období zvyšovania tejto sadzby neboli zásoby starých lístkov neúmerne veľké. Sadzba poštových lístkov bola stanovená netradične na 5,50 Sk (celkom blízko k sadzbe za list 6 Sk, čo považujeme za „psychologickú prípravu“ zjednotenia týchto dvoch sadzieb, ako sa to už stalo v Českej republike), takže bolo potrebné všetky zásoby poštových lístkov „Bratislava“ 4 Sk dofrankovať dvomi známkami. Dodajme, že v zahraničí riešia takéto problémy pretlačou lístkov (napríklad v Rakúsku na celinu dotlačia doplnkovú poštovú známku).

Pri sadzbe 6 Sk našla pošta jednoduchšie riešenie - „zlikvidovala“ zásoby 3-korunových, samostatne nevyužitelných známok (starších zásob známok sa dokonca zbavil aj Pofis, čo sa pravdepodobne v budúcnosti odrazilo v ich výšom katalógovom ocenení). Po spotrebovaní všetkých zásob príležitostných známok 6 Sk boli objednané dotlače výplatných známok.

Známka „**Bardejov**“ 0,50 Sk bola dotlačená v jednom dni - 5. dotlač, Wifag 3, 14. marec 2001. Známka „**Nitra**“ 2 Sk bola dotlačená dvakrát - 11. dotlač, Wifag 3, 16. marec 2001 a 12. dotlač, Wifag 2, 31. máj a 1. jún 2001. Staršie zásoby na švédskom papieri s tropickým leptom už prakticky neexistujú. Predpokladáme, že dotlače slúžia na dofrankovanie starších zásob 4-korunových známok na sadzbu 6 Sk. Až trikrát bola dotlačená známka „**Trnava**“ 5 Sk - 11. dotlač, Wifag 3, 15. marec 2001, potom 12. dotlač, prvý raz na Wifagu 2, 22. marec 2001 a 13. dotlač, Wifag 2, 29. - 30. máj 2001. Prekvapujúca je 3. dotlač známky „**Prezident R. Schuster**“ 5,50 Sk - Wifag 2, 20. jún 2001. V súčasnosti totiž má pošta dostatočnú zásobu iných príležitostných známok tejto nominálnej hodnoty. Uvidíme ako sa naloží s týmito známkami, až bude sadzba 5,50 Sk neaktuálna... A sme pri v súčasnosti najdôležitejšej hodnote 6 Sk. V prvom období sa prednostne spotrebovala príležitostná známka „**Kroje - Detvinský ženský kraj**“ 6 Sk, neskôr boli objednané dve dotlače výplatnej známky „**Senica**“ 6 Sk: 3. dotlač, Wifag 3, 29. - 30. marec a 2. - 3. apríl 2001 a 4. dotlač, Wifag 3, 4. - 6. jún 2001. Druhý raz bola dotlačená známka „**Martin**“ 7 Sk - Wifag 3, 19. - 20. marec 2001. Spotreba vysokých nominálnych hodnôt si vyžiadala prvú dotlač známky „**Rožňava**“ 20 Sk - Wifag 2, 6. apríl 2001. Pri hodnote 7 Sk aj 20 Sk existujú zásoby iných, príležitostných známok, tlačených ocelotlačou z plochých dosiek. Slovenská pošta však pred zrýchlenou spotrebou týchto výrobné drahých známok (k čomu aj tak raz musí dôjsť) uprednostnila dotlač lacnejších a formátovo upotrebitelnejších výplatných známok.

Z hľadiska špecializácie majú všetky vymenované dotlače spoločné znaky - španielsky papier, malé perforačné otvory. Žiadne podstatnejšie odchýlky sme doteraz nezaznamenali □ mg

POZNÁTE TÚTO VÝROBNÚ CHYBU?

Na sekretariát Zväzu slovenských filatelistov v Bratislave poslal na ukážku svoj veľmi zaujímavý objav pán Vojtech Trška, ktorým, ako napísal v spríevodnom liste, „chce svojou troškou prispieť do mlýna slovenskej filatelie“. Na ukážku poslal priehradkový list slovenskej známky č.30 Europa: Jozef Murgaš (vydaná v roku 1994) s chýbajúcou žltou farbou na niektorých známkových poliach - na ZP 1 chýba úplne a na ZP 3 len čiastočne (vyobrazenie celého priehradkového listu je na 2.str.obálky). Vlastní ešte niekto zobrazenú výrobnú chybu tejto známky? □ IJF

„KRÁSY NAŠEJ VLASTI“ S TLAČOVU CHYBU

Našiel som zaujímavý tlačový list emisie „Krásy našej vlasti“ (Havránok - Litovská Mara 12 Sk a Ducové - Kostolec 15 Sk). Na známkach hodnoty 12 Sk je veľký posun zelenej farby doprava, ktorý je najvýraznejšie vidieť na číslici 12. Posun, resp. dvojité tlač, ako vidno na priloženej reprodukcii priehradko-

vého listu (pre lepšiu názornosť vyobrazujeme na tomto mieste i na 2.str.obálky len jednu známku resp. jej časť - pozn. red.), je veľký. Zrejme táto výrobná chyba unikla pri kontrole a tak sa PL dostal na poštu spolu s ostatnými bezchybnými exemplármi □ Inocent Privitzer

Obom autorom dakujeme za poskytnuté informácie o svojich objavoch i za započítanie svojich náleзов, resp. ich reprodukcii. Vždy radi uverejňujeme podobné informácie zberateľov, ktoré rozširujú poznatky o slovenských poštových známkach. Tieto poznatky majú svoj význam nielen pre autorov špecializovaného katalógu ZSF pri príprave ďalších vydaní, ale aj pre autorov iných rôznych odborných staťí, štúdií či článkov, i pre celú širokú filatelistickú verejnosť. Sú tým koreňom, ktoré zo zberateľstva môžu urobiť dobrodružnú a vzrušujúcu cestu objavom aj na miestach, kde ich nikdo vopred nemohol predpokladať. Redakcia

MÁRIA TERÉZIA A JEJ BRATISLAVSKÁ KORUNOVÁCIA NA MEDAILÁCH A ŽETÓNOCH

Elena Minarovičová

Po pamätnej bitke pri Moháči roku 1526 stáva sa Bratislava sídelným, snemovým, hlavným a korunovačným mestom Uhorska. Hrad nad mestom sa stal kráľovským sídlom, farský kostol korunovačným chrámom kráľov.

Korunovacie boli tradičným doplnujúcim aktom nástupu na uhorský trón. Samotný korunovačný akt sa konal v spomínanom farskom kostole, Dóme sv. Martina. V rokoch 1563 až 1830 sa na tomto mieste uskutočnilo devätnásť korunovácií: Korunovali tu jedenásť uhorských kráľov z rodu Habsburgovcov a osem kráľovských manželiek.

Prvým uhorským kráľom korunovaným v Bratislave bol Maximilián (1564 -1576) a to 8.septembra 1563 a posledným Ferdinand V. (1835-1848) – 28.septembra 1830. Okrem iných sa tu konala aj korunovacie Márie Terézie (1740 – 1780) a to 25. júna 1741. V júni tohto roku už teda uplynulo 260 rokov od tohto aktu, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie bratislavské kráľovské korunovacie.

Mária Terézia sa ako uhorská kráľovná oficiálne volala Mária II. Terézia a bola posledným potomkom habsburskej dynastie, panovníckeho rodu, ktorý hlboko zasiahol i do histórie Slovenska. Príslušníci tejto

dynastie vládli u nás od roku 1526 až do vzniku Československa v roku 1918. Smrťou Karola III. roku 1740 vymrel habsburský rod po meči a podľa pragmatickej sankcie nastúpila vládu jeho najstaršia dcéra Mária Terézia.

Samotná korunovacia Márie Terézie bola veľmi slávnostná, s bohatým programom a na tomto mieste, vzhľadom na rozsah článku, nemôžeme až do detailov opísať jej priebeh. Pokúsime sa aspoň stručne priblížiť atmosféru tejto významnej udalosti.

Nastávajúca kráľovná prišla do Bratislavy z Viedne spolu so svojim manželom Františkom Lotrinským a sprievodom už niekoľko dní pred plánovaným korunovačným aktom. Na hraniciach krajiny ju privítali uhorské stavy na čele s ostrihomským arcibiskupom – uhorským prímasom kniežaťom Imrichom Esterházym. Do korunovačného mesta prichádzal jej

Obr. 1 - Mária Terézia v korunovačnom odevu

sprievod za zvukov bubnov, píštal a bol sprevádzaný salvami z diel. Sprievod prechádzal cez Dunaj po moste postavenom na ťlnoch. Počas cesty na hrad, kde mala byť ubytovaná, sa z mestských veží ozývali fanfáry a vyzváňali zvony.

V deň korunovacie, dňa 25. júna 1741, sa Mária Terézia spolu so svojim korunovačným sprievodom pohla z hradu, po Zámockej ulici cez Michalskú bránu, po Michalskej a Ventúrskej ulici na Rudnayovo námestie do Dómu sv. Martina. Pri bráne kostola čakalo vysoké duchovenstvo a meštianstvo. Korunovačný obrad sa konal v rámci pontifikálnej omše. Máriu Teréziu usadili na trón pred novým nádherným hlavným oltárom, odeli ju do plášťa sv. Štefana a opáli jeho mečom. Kráľovnú korunoval arcibiskup knieža Imrich Esterházy tým, že jej vložil do rúk žezlo a krajinské jablko a na hlavu jej položili spolu s uhorským palatinom J. Pálffyom svätostefanskú korunu. Po omši a korunovačnom obrade Mária Terézia spolu so svojim sprievodom odišli do kostola františkánov, aby tu

Obr.2 - Medaila na bratislavskú korunováciu Márie Terézie v roku 1741, autor M. Donner, averz, reverz

vykonala obrad povýšenia vybraných uhorských šľachticov na rytierov Zlatej ostrohy. Na konci slávnostného sprievodu šiel na koni predseda kráľovskej uhorskej komory a rozhadzoval medzi ľud zlaté a strieborné korunovačné žetóny. Po ich odchode si ľud mohol rozobrať aj súkno, po ktorom kráľovná a jej sprievod kráčali.

Po obrade povýšenia rytierov nastúpila kráľovná do prepychového koča a odviezla sa cez Michalskú bránu pred mestské hrady. Tam, na voľnom priestranstve, pred kláštrom milosrdných bratov stálo vysoké pódium potiahnuté súknom. Kráľovná na pódiu pred zhromaždeným obyvateľstvom zložila korunovačnú prisahu, ktorej slová jej predčítal ostrihomský arcibiskup. Odtiaľ celý sprievod s kráľovnou odišiel na dunajský breh, kde pri korunovačnom vršku bol pripravený čierny kôň. Panovníčka sediaci na koni sekla s vytaseným mečom na štyri strany na znak toho, že bude chrániť krajinu zo všetkých svetových strán.

Korunovačný ceremoniál sa skončil slávnostným obedom na Bratislavskom hrade. Pre zhromaždený ľud usporiadali veselice a na predmestiach sa piekli voly. Zo zvláštnej fontány tieklo červené a biele víno. Nová kráľovná dostala od uhorských stavov aj kráľovský korunovačný dar: stotisíc zlatých dukátov! Mária Terézia vládla 40 rokov. Zomrela vo

Obr.3 - Medaila na bratislavskú korunovačnú Máriu Teréziu, autor M. Donner, averz, reverz (hore), obr.4 - Medaila na bratislavskú korunovačnú matku Márie Terézie - Alžbety Kristíny, korunovanej v roku 1714, autor Daniel Warou, averz, reverz (dole)

Viedni dňa 29. novembra 1780. Obdobie jej dlhoročnej vlády nebolo bez ťažkostí a problémov. Zaslúžila sa však o celý rad významných refo-

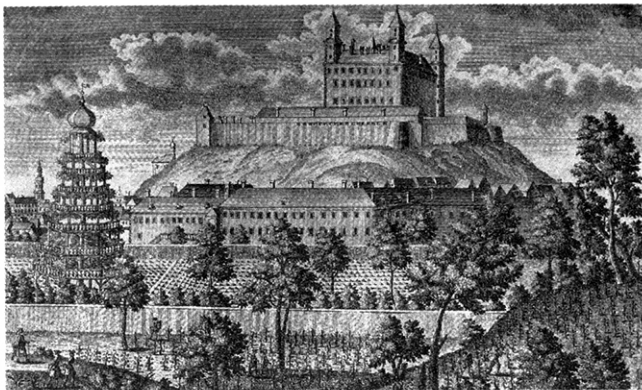
riem. Bola to napríklad tzv. urbárska regulácia, ktorá priniesla zjednotenie povinností poddaných voči ich pánom, alebo reforma tzv. rattio educationis. Táto reforma priniesla zmeny vo vyučovaní na školách každého druhu od ľudových až po univerzitu a znamenala v podstate začiatok povinného vzdelávania všetkého obyvateľstva. Mária Terézia taktiež vysoko vyzdvihla baníctvo a lesníctvo na Slovensku. V Banskej Štiavnici založila vysokú školu tzv. Banskú akadémiu. Za jej panovania získala Bratislava tiež po architektonickej stránke. V meste vznikali nové šľachtické paláce ako napríklad Esterházyho, Pálffyho, Grassalkovichov, Asprémontov a ďalšie, ktoré sú v Bratislave dodnes. Panovníčka dala tiež od základu rozšíriť a prebudovať Bratislavský hrad.

Počas korunovačných slávností bolo starým zvykom v Uhorsku rozhadzovať medzi ľud drobné strieborné i zlaté mince a išlo obyčajne o normálne obeživo. Tento zvyk má

Bratislava v dobe koronácie. Pohľad od juhu, podľa kresby F.B. Wernera ryt J. C. Laspeld v Augsburgu pro M. Bělovu Notáře, 1735.

Obr.5 - Pohľad na Bratislavu v polovici 18. storočia

Obr.6 - Renesančný palác Pálffyovcov pod Bratislavským hradom, 1. polovica 18. storočia (vľavo lipa s lešením, ktoré slúžilo panstvu na nádychaniu sa vôňe lipového kvetu)

svoj pôvod v Rimanov, keď rímski panovníci počas triumfálneho sprievodu v Ríme rozhádzali medzi zhromaždený dav drobné mince.

Od 16. storočia sa v Uhorsku razili pri príležitosti korunovácie kráľov korunovačné žetóny a pre jednotlivé osobnosti na pamiatku korunovačného aktu medaily z drahých kovov. Vydávaním korunovačných medailí a žetónov sa zachovala pamiatka na korunováciu toho-ktorého kráľa. Žetóny mali zvyčajne jednoduchšiu razbu, ale medaily, vyhotovené poprednými kremnickými a viedenskými rytcami boli po umeleckej stránke oveľa hodnotnejšie. Na pamiatku

svojej korunovácie si dávali raziť medaily a žetóny všetci panovníci, ktorí sa nechali korunovať v Bratislave. Tieto medailérske pamiatky nám dnes dokumentujú významné historické udalosti, odohrávajúce sa na Slovensku, v jeho hlavnom meste v Bratislave, ktorá v danom období bola tiež hlavným mestom bývalého Uhorska. Podobne aj pri príležitosti bratislavskej korunovácie Márie Terézie sa stali jej korunovačné medaily a žetóny významnými pamiatkami slávnejšej historickej udalosti a je ich pomerne veľký počet. Z písomných prameňov sa dozvedáme, že je známych 24 typov korunovačných

medailí a 10 typov žetónov. Razené sú zo zlata, striebra, bronzu, olova a cínu. Sú to diela popredných umelcov – medailérov, ako boli Matej Donner, Anton Wiedemann a Juraj Viliam Vestner.

Viaceri z kráľov a Kráľovien korunovaných v Bratislave mali svoje originálne korunovačné heslo, ktoré sa objavuje aj na korunovačných medailách a žetónoch. Vyjadrovali nimi naliehavé požiadavky vtedajšej doby, programové zásady svojej vlády, politický postulát dvora alebo charakterizovali osobné vlastnosti. Iba pre ilustráciu uvádzame niektoré z korunovačných hesiel: Ferdinand IV. – PRO DEO ET POPULO (za Boha a národ), Leopold I. – CONSILIO ET INDVSTRIA (rozvážne a usilovne), Jozef I. (AMORE ET TIMORE (láskou a bážňou), Leopold II. – PIETATE ET CONCORDIA (zbožnosťou a svornosťou). Na korunovačných medailách a žetónoch Márie Terézie je korunovačné heslo IVSTITIA ET CLEMENTIA (spravodlivosť a láskavosť).

Korunovačné medaily a žetóny sú aj v súčasnosti dôležitým prameňom poznávania dejín Slovenska a Bratislavy zvlášť. Väčšinu z nich razila kremnická mincovňa, ktorá sa v minulosti neobmedzovala iba na razenie mincí, ale už od polovice 16. storočia mala svoju medailérsku školu, na ktorej medailéri a rytci pochádzajúci väčšinou zo Slovenska, vytvorili diela vysokej umeleckej hodnoty ■

Nepravá tisíčka?

Pod týmto názvom uverejnil Nový čas 16.7.2001 v rubrike Do koša! (pranieruje v nej rôzne nepodaroky, ktoré zakúpili čitatelia) nasledujúci článok:

„Zaujímavú tisíckorunovú bankovku nám do redakcie priniesol náš čitateľ A.K. z Bratislavy. Hoci bola normálne daná do obehu, schválená a aj sa ňou platilo, v podstate ide o nepodarok. Tlač na zadnej strane tisíckorunáčky je posunutá smerom dolu o 5 milimetrov. Prítom má bankovka všetky bezpečnostné prvky, vrátane vodotlače, vyzera ako pravá aj pod fialovou lampou, teda jednoducho je pravá. Len ide o poriadny neporiadok Národnej banky Slovenska. Náš čitateľ sa rozhodol, že si bankovku ponechá ako raritu do svojej zbierky. My mu za tento nepodarok posielame 500 Sk. (iša)“

1,68	1,68	2,33	2,70	2,86	2,93	2,99	3,05
1	1	1,3	2	2,75	2,75	2,79	2,8
				2	2	1	1,3

DO KOŠA!

Nepravá tisíčka?

Zaujímavú tisíckorunovú bankovku nám do redakcie priniesol náš čitateľ A.K. z Bratislavy. Hoci bola normálne daná do obehu, schválená a aj sa ňou platilo, v podstate ide o nepodarok. Tlač na zadnej strane tisíckorunáčky je posunutá smerom dolu o 5 milimetrov. Prítom má bankovka všetky bezpečnostné prvky, vrátane vodotlače, vyzera ako pravá aj pod fialovou lampou, teda jednoducho je pravá. Len ide o poriadny neporiadok Národnej banky Slovenska. Náš čitateľ sa rozhodol, že si bankovku ponechá ako raritu do svojej zbierky. My mu za tento nepodarok posielame 500 Sk. (iša)

pod fialovou lampou, teda jednoducho je pravá. Len ide o poriadny neporiadok Národnej banky Slovenska. Náš čitateľ sa rozhodol, že si bankovku ponechá ako raritu do svojej zbierky. My mu za tento nepodarok posielame 500 Sk. (iša)

rozhodol, že si bankovku ponechá ako raritu do svojej zbierky. My mu za tento nepodarok posielame 500 Sk. (iša)

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

PROJEKT 2005 / 2./

Predznámkové listy. Nesmierne zaujímavá časť poštovej histórie. Nekoronovaný kráľ, a to aj napriek tomu, že poštová história tu ani nezačína, ani nekončí. Nedá sa robiť povrchne a práve preto sa jej filatelisti venujú v zrelom veku. Sú si vedomí toho, že sa musia neustále vzdelávať, zŕňať našu i zahraničnú literatúru, hlavne katalógy. Musia sa obklopiť slovníkmi, lebo jazyková bariéra vie narobiť mnoho problémov. Pri prekladoch sa potom skúsený zberateľ nestačí diviť.

Pri farebnom značení pečiatok všetky naše katalógy používajú k značeniu začiatkové písmeno uvedenej farby, vrátane čiernej, k značeniu červenej farby sa používa skratka čv.

Zahraničné katalógy používajú medzinárodne uznávané značenie pre farebné pečiatky: a. červená, b. modrá, c. zelená, d. žltá. Čierna farba sa považuje za samozrejmu základnú farbu a preto sa neznačí! Hnedú farbu napríklad maďarské katalógy neuznávajú a preto sa ani neznačí! Zostanem ešte pri nej. Ja sa mimochodom zaoberám aj históriou maliarstva, maliarskych techník a pritom aj sám maľujem. Hnedú farbu jednoducho nemožno ignorovať! A filatelistický trh v zahraničí ma o tom neustále presviedča! Za farbu sa platí a nie málo, aj za tú hnedú! Napokon aj čierna je len málokedy syto čierna! Obyčajne poznáme šedo alebo sivo čierne pečiatky, vlastne ich odtláčky. Zostanem ešte pri prv menovaných a z zberateľského hľadiska veľmi obľúbených a hľadánych farebných odtláčkoch pečiatok. Zelených je málo, žltých ešte menej! Ale starosti s nimi viac ako so všetkými ostatnými dohromady!

Špatná interpretácia prekladu skratiek nám napríklad dáva takúto rovnicu: ž = z = c. Praktické vysvetlenie je síce dosť logické chápanie, ale zato chybné a na jeho konci je veľmi nesprávna informácia. A vyzerá takto: ž / žltá = z / zöld - čiže zelená = c / medzinárodné označenie pre zelenú farbu! A v praxi, premietnuté do katalógov a monografií to už má celkom konkrétnu podobu v nasledujúcej porovnávej tabuľke, napríklad pri pečiatkach TYRNAU:

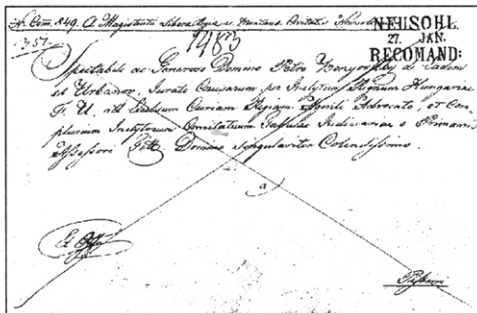
Handbuch der Ungarischen vorphilatelie	c/zelená 5	d/žltá -
Monografia Cs. známok, 15.diel	zelená -	žltá 10

Trochu priveľký rozdiel vo farbe pečiatok, ak si uvedomíme, že na dielach sa pracovalo desiatky rokov!

Projekt 2005 rieši tento veľký problém veľmi jednoduchou metódou: Všetky predznámkové pečiatky sú nakreslené farebne!

Je tu však i ďalší problém. Doplnenie katalógov a monografií o najnovšie poznatky! Tejto problematike venoval seriál článkov v zahraničnej odbornej literatúre uznávaný odborník, zberateľ a veľmi úspešný vystavovateľ Kálmán Boross zo Švédska. Zhodou okolností zaoberá sa práve poštovou históriou nášho územia! Tá práca tiež nie je bez chýb, ale zato nám dáva mnoho nových poznatkov, ktoré budú užitočnými v Projekte.

Len tak mimochodom, o tejto problematike sa veľmi hlasno hovorilo aj na poslednom medziročnom zasadnutí MAFITT-u v Budapešti v máji tohto roku, kde som bol hosťom. Odborník prvého rangu v tejto brandži 92-ročný Andor Bér ma požiadal o spoluprácu v komisii znalcov, ktorá bude vytvorená. Pečiatky z územia dnešného Slovenska sú už riešené v spomínanom Projekte 2005 a stoja pred finalizovaním. Monarchia však bola predsa len veľká...

V Budapešti však už funguje iná komisia, ktorá má tuším šesť členov a jedného aj z Rumunska. Komisia má právo, ale aj povinnosť certifikovať výstavné exponáty a na požiadanie aj súkromné zbierky potvrdením pravosti jednotlivých položiek o ich pravosti. V prípade, že čo len jeden člen komisie má pochybnosti - už to nie je na prvé sedenie odobrené! Tento materiál sa študuje ďalej a veľmi dôkladne. Dnes už vieme kto a kde falšoval. Nevieme však - koľko! Byrokracia ani pred sto - stopäťdesiatimi rokmi nie veľmi setrila papierom. Zostávali nepopísané strany hárkov, ktoré priam lákali na nekálú činnosť. Štyridsať rokov som pracoval v papierni a navyše ho aj podrobne študoval počnúc počiatkami výroby a končiac tlačou a grafológiou. Je to neuveriteľné, ale papier naozaj veľa znesie! □ Michal Kiššimon, SFVS

Jubileum historického múzea

V roku 1901 založilo niekoľko lichtenštajnských nadšencov združenie pre starostlivosť o archeologické a písomné doklady histórie kniežatstva. Združenie získalo v krátkom čase mnoho priaznivcov na čele s príslušníkmi kniežacej rodiny a položilo základy pre výskum a zhromažďovanie týchto objektov. Podarilo sa im zbierať značný počet predmetov od najstarších čias a sústrediť ich do osobitného oddelenia kniežacieho múzea. Dnes má vo Vaduze priestrané miestnosti múzea. K storočnici múzea boli v máji tohto roku vydané dve známky. Na jednej je antická bronzová soška bojovníka z 1.stor. n.l. a na druhej je kovový závesný kríž z náhrdelníka z 9.stor. (na obr.). Obe známky majú nominálnu hodnotu 70 rupií □ Zc

BALÍKOVÉ SPRIEVODKY MAĎARSKEJ POŠTY POUŽITÉ NA SLOVENSKU

Tichomír Kotek, Dušan Evinic

Pri zábere častí územia Slovenska Maďarskom v rokoch 1938-1945 používala maďarská poštová správa na zabranom území bežné poštové formuláre. V oblasti balíkovej pošty to boli bežné vyhotovenia balíkových sprievodiek.

Maďarská poštová správa používala obyčajné i dobierkové balíkové sprievodky pre vnútorný i medzinárodný styk (POSTAI SZÁLLÍTÓLEVEL BELFÖLDI CSOMAGHÓZ). Pre zasielanie viacerých balíkov od jedného odosielateľa jednému adresátovi boli používané sprievodné zoznamy, ktoré sa používali pre obyčajné balíky i balíky s dobierkou (SZÁLLÍTÓJEGYZÉK BELFÖLDI CSOMAGOKHOZ). Na umožnenie doručenia balíka, ktorý prišiel na miesto určenia skôr ako sprievodka, sa používali tzv. náhradné sprievodky. Toto isté tlačivo sa používalo aj ako balíková sprievodka k služobným balíkom. Toto dvojité určenie tlačiva je i jeho názve – PÓTSZÁLLÍTÓLEVEL – HIVATALOS SZÁLLÍTÓLEVEL). Pre balíky zasielané vojakom a od nich sa používali sprievodky poľnej pošty (TÁBORI POSTAI SZÁLLÍTÓLEVEL).

Táto práca sa bude zaoberať iba obyčajnými a dobierkovými balíkovými sprievodkami pošty použitými vo vnútroštátnom styku s dôrazom na ich použitie na poštách, ktoré sa nachádzajú na území Slovenska v jeho súčasných hraniciach.

1. Sprievodky k obyčajným balíkom.

Sprievodky k obyčajným balíkom sa predávali v zostave, ktorá tvorila jedno tlačivo, ktorého jednotlivé časti sa postupne pri podaní a dodaní balíka ku ktorému sprievodka patrila oddeľovali. Zostavu tvorili štyri oddeliteľné časti. Obyčajné sprievodky majú rozmery 167x182 mm.

I. Szelvény	II. Postai szállítólevel belföldi csomaghoz
III.	IV. Feladóvévény

Obr.1 - Usporiadanie častí obyčajných sprievodiek v neoddelenom stave

I. Ústrižok pre adresáta zásielky - pri doručení balíka adresátovi sa mu zároveň spravidla odovzdával i tento ústrižok. Pri doručení balíka s náhradnou balíkovou sprievodkou sa tento ústrižok od bežnej sprievodky neoddeľoval. Ústrižok obsahuje orámovaný evidenčný údaj zhodný s obdobným údajom na ostatných častiach zostavy.

Obr.2 - Dobierková balíková sprievodka vydaná 1932, rok tlače 1939, použitá k balíku s dobierkou z Košíc do Pohronskeho Ruskova v roku 1940. Vľavo hore pod podacím číslom je nápis (volne preložené) Názov podacieho poštového úradu

Obr.3 - Dobierková balíková sprievodka vydaná 1939, rok tlače 1941, použitá k balíku s dobierkou z Levíc do Pohronskeho Rusova v roku 1942

tavy. Evidenčný údaj je zostavený z kombinácie písmena veľkej abecedy a šesťmiestneho číselného údajia, kde je za prvými tromi číslami bodka. Zatiaľ je možné dokladovať použitie nasledujúcich písmen veľkej abecedy: A, B, C, D, E, F, G, H, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, V, Z. Číselný údaj je na každej zostave iný – poradové číslo

zostavy. Na tomto ústrižku býva adresa odosielateľa, odtlačok dennej pečiatky podacej pošty balíka. Pri sprievodkách k balíkom, podaných na väčších poštách môže mať táto denná pečiatka iné rozlišovacie znamienko ako denné pečiatky odtlačené na ďalších častiach zostavy.

Pod týmto priestorom je predtlač pre údaj poplatkov viaznucich na zásielke.

II. Samotná sprievodka - je zo zberateľského pohľadu i z poštovej potreby najzaujímavejšia časť zostavy. Obsahuje priestor pre údaj ceny balíka, pre adresné údaje osoby resp. firmy, organizácie, ktorej je balík určený. Miesto pre údaj hmotnosti balíka, výšky poplatkov, miesto na nalepenie výplatných známok resp. iného označenia úhrady poplatkov, miesto pre údaj obsahu balíka a druhu jeho obalu. Ďalej priestor pre údaj poplatkov viaznucich na zásielke - doplatného. Vľavo hore tejto časti je v rámci evidencie číslo zostavy. V strede hornej časti je miesto pre odtlačok pečiatky pošty, ktorá predala zostavu. Vo väčšine prípadov je to odtlačok dennej pečiatky, ktorej rozlišovacie písmeno nemusí byť na väčších poštách zhodné s rozlišovacím písmenom dennej pečiatky znehodnocujúcej nalepené známky. Napravo od tohoto priestoru je vytlačená zvláštna známka, autor ktorej nie je zatiaľ známy. Obraz známky má tvar stojatého obdĺžnika. Rozmery známky sú 20x25 mm. Samotný obraz známky je delený vnútorným orámovaním, ktoré delí známku na dve bočné plochy, ktoré sú vyplnené ornamentálnou výzdobou ukončenou hore kresbou tulipána. V hornej časti je kresba svätoštefanskej koruny obklopené svätožiarou. V strednej časti je kresba balíka ozdobeného poštovou trúbkou a previazaného šnúrou. Spodnú časť známky tvoria texty vystupujúce z čierneho podkladu. V strede spodnej časti sú výrazné číslice vyjadrujúce hodnotu (10). Po oboch bokoch číselného údaja hodnoty je v bodkovanom orámovaní text „FILLÉR“. Nad údajom hodnoty je zvlnený text

„OKIRATILLETÉK“ (úradné tlačivo). Nepotlačené plochy majú farbu podkladového papiera. Farba tlače známky je čierna v odtieňoch podľa farby tlače ostatných textov na jednotlivých vydaniach sprievodiek resp. rokov tlače.

Údaj o výške predajnej ceny zostavy sa nachádza vpravo dolu.

Obř.5 - Baliková sprievodka vydania 1939, rok tlače 1941, použitá k balíku z Rimavskej Seče do Rimavskej Soboty v roku 1941

III. Podacia nálepka na balík - má vytlačené evidenčné číslo zhodné s obdobným číslom na ostatných častiach, bez orámovania, ktoré je podstatne väčšie ako na ostatných častiach zostavy. Pod ním je miesto na odtlačok dennej pečiatky podacej pošty balíka. Táto časť sa oddeľovala pri podaní a nalepila sa na samotný balík. Vzhľadom na túto skutočnosť sa použitých častí zachovalo pomerne málo, nakoľko sa väčšinou zničili pri likvidácii obalu balíka.

IV. Podací lístok - má evidenčné číslo umiestnené v rámci. Má i miesto pre údaj ceny balíka, miesto pre údaj výšky poplatkov a hmotnosti balíka. Podstatnú časť zaberá miesto pre adresu príjemcu. Napravo od neho je miesto pre odtlačok dennej pečiatky podacej pošty.

Prehľad vydání maďarských obyčajných balíkových sprievodiek použitých (platných) na území Slovenska:

1.1. Vydanie 1932

Tlač: Marec 1932 - jún 1939.

Používanie: Od apríla 1932 - do spotrebovania.

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Slamovožitý

Predajná cena: 11f za kus.

Na hlavnej časti je pod podacím číslom nápis:

Felvéő posta hivatal - Podací úrad.

Jazykové varianty: Iba maďarský text.

Priečne umiestnený nápis na hlavnej časti

(Feladó tölti ki) - (Vyplní odosielateľ):

Písmo malej abecedy ?

Priesvitka: Plachetnica v 4 polohách.

Obř.4 - Baliková sprievodka vydania 1943 a zhodného roku tlače, použitá k balíku z Horného Baru do Hokoviec v roku 1944. V prvom adresnom riadku je dotlačený červený nápis (volne preložený): Opis adresy vložte so balíka!

Priesvitka „Plachetnica“ (A)

Priesvitka má rozmery 52 x 77 mm a zobrazuje plávajúcu plachetnicu. Celá kresba plachetnice má elipsovité orámovanie, predstavuje ho elipsa na výšku. Vzdialenosť medzi priesvitkami v hárku je na výšku 234 mm, merané medzi stredmi priesvitiek. Vodorovná vzdialenosť priesvitiek nie je zatiaľ známa, nakoľko sa nezachovali ich celé tlačové hárky.

Polohy priesvitky sa určujú pri pohľade na adresnú stranu sprievodky. Rozoznávame štyri polohy priesvitky:

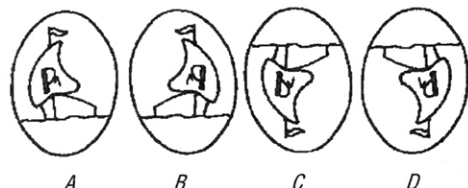
A1 - Plachetnica pláva doľava, zástava na stožiaru ukazuje doprava.

A2 - Plachetnica pláva doľava, zástava na stožiaru ukazuje doľava.

A3 - Obrátená poloha priesvitky (plachty sú smerom dolu). Plachetnica pláva doľava, zástava na stožiaru ukazuje doprava.

A4 - Obrátená poloha priesvitky (plachty sú smerom dolu). Plachetnica pláva doprava, zástava na stožiaru ukazuje doľava.

Papier s priesvitkou „Plachetnica“, na ktorej sa tlačili balíkové sprievodky, vyrábala Diósgyőrska papieren.

Obr.6 - Zobrazenie polôh priesvitky „Plachetnica“

1.2. Vydanie 1939

Tlač: Jún 1939 – december 1941.

Používanie: Júl 1939 – do spotrebovania.

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Slamovožltý

Predajná cena: 11 f za kus.

Bez nápisu: Felveő hivatal.

Jazykové varianty: a) Iba maďarský text.

b) Maďarsko-rusínsky text,
pre Zakarpatsko.

Priesvitka: Plachetnica v 4 polohách.

Priečne umiestnený nápis na hlavnej časti (Feladó tölti ki), (Iba maďarský text):

1.2.1 Písmom malej abecedy. Tlač v roku 1939. Bez údajov roku tlače na zadnej strane sprievodky.

1.2.2 Písmom veľkej abecedy. Tlač v rokoch 1940 a 1941.

Obr.7 - Celá nepoužitá sprievodka vydania 1944. V prvom adresnom riadku je obdobyň nápis ako pri vydaní 1943. Navyše je pod názvom tlačiva i ďalší červený nápis tohto znenia: *Hrubo orámovanú časť vyplní odosielateľ!*

Obr.8 - Nápis „A feladó tölti ki“ veľkým písmom (hore) a malým písmom

Použitie obyčajných balíkových sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-rusinským textom na Slovensku zatiaľ nie je možné dokladovať.

1.3. Vydanie 1942

Tlač: Január 1942–marec 1943.

Používanie: Od januára 1942–do spotrebovania

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Slamovožltý, sedožltý.

Predajná cena: 11 f za kus.

Jazykové varianty: Iba maďarský text.

Priesvitka: Zmena priesvitky na Vták Turul, priesvitka má 4 polohy.

Priesvitka „Vták Turul“ (B)

Priesvitka zobrazuje na úlomku skaly stojaceho vtáka (Turula) s rozprestretými krídlami. Skala predstavuje pravdepodobne obrysy podstavca pamätníka vyhotoveného k príležitosti 1000.vročia od príchodu Maďarov do karpatskej kotliny.

Priesvitka má rozmery 85x110 mm a vyskytuje sa v štyroch polohách. Na rozlíšenie polôh sa používa poloha veľkého krídla. Priesvitky sú umiestnené v zvislých radoch vzdialených od seba 275 mm. Vodorovná vzdialenosť medzi priesvitkami nie je zatiaľ zistená.

Polohu priesvitky určujeme pri pohľade na adresnú stranu sprievodky.

B1 – Normálna poloha vtáka, veľké krídlo smeruje vľavo hore.

B2 – Normálna poloha vtáka, veľké krídlo smeruje vpravo hore.

B3 – Obrátená poloha vtáka, veľké krídlo smeruje vľavo dolu.

B4 – Obrátená poloha vtáka, veľké krídlo smeruje vpravo dolu.

Papier vyrobila Diósgyőrska papiereň.

Obr.9 - Zobrazenie polôh priesvitky „Vták Turul“

1.4. Vydanie 1943

V prvom riadku pre adresu, v jeho strednej až hornej časti, je vytlačený červený nápis v zátvorke:

(A címírat másolatát helyezze el a csomagban!), (Opis adresy vložte do balíka!).

Tlač: Apríl 1943-december 1943

Používanie: Máj 1943 - do spotrebovania

(dvojazyčné do októbra 1944).

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Slamovožltý, šedožltý.

Predajná cena: 11 f za kus.

Jazykové varianty: a) Maďarský text.
b) Maďarsko-rusínsky text pre Zakarpatsko.

Priesvitka: Vták Turul v štyroch polohách.

Sprievodky s údajom roku tlače 1943 majú rozličný počet čiar v priestore určenom pre napísanie údaju ceny balíka:

- Prevažne 12 čiar,
- Zriedkavo 8 čiar, na časti nákladu série „C“

Použitie obýčajných balíkových sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-rusínskym textom na Slovensku zatiaľ nie je možné dokladovať.

1.5. Vydanie 1944

V prvom riadku pre adresu je červený nápis v zátvorke (A címírat másolatát helyezze el a csomagban!), (Opis adresy vložte do balíka!). Pod názvom tlačiva, ktorý je na rozdiel od iných vydaní vysoký iba 4 mm, je červený nápis v zátvorke: (A VASTAGON KERETEZETT ROVATOKAT A FELADÓ TÖLTI KI!), (Hrubo orámovanú časť vyplní odosielateľ!). Miesto pre údaj ceny tvorí 8 čiar.

Tlač: Január 1944 - jún 1945,

Používanie: Február 1944 - do spotrebovania

(dvojazyčné do októbra 1944).

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Slamovožltý.

Predajná cena: 11 f za kus.

Jazykové varianty: a) Maďarský text,
b) Maďarsko-rusínsky text pre Zakarpatsko.

Priesvitka: Vták Turul v 4 polohách.

Papier: Šedoželený.

Na ústrižku pre príjemcu, na hlavnej časti a podacom lístku sú hrubo orámované časti, ktoré má vyplniť odosielateľ.

Použitie obýčajných balíkových sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-rusínskym textom na Slovensku zatiaľ nie je možné dokladovať.

2. Sprievodky k balíkom s dobierkou.

Tieto sprievodky slúžili ako sprievodný doklad k balíkom, ktorých vydanie adresátovi bolo viazané na úhradu určitej sumy - dobierky. Dodacia pošta vybranú sumu poukázala odosielateľovi zásielky podľa jeho pokynov a to buď priamo, alebo na účet v peňažnom ústave.

Prvé štyri časti: Ústrižok pre adresáta, samotná sprievodka, podacia nálepka na balík, podací lístok sú usporiadanie zhodné ako pri sprievodkách k obýčajným balíkom, naviac je však na hornej časti pripojená dobierková poštová poukážka, alebo od vydania 1939 i šekové vplatné lístky. Rozmery zostavy sú: 167x282 mm.

Rozlíšenie dobierkových sprievodiek od obýčajných umožňuje odlišná farba papiera, ktorá je modrozelená alebo šedoželená. Adresná časť - samotná sprievodka má pod priestorom určeným na údaj o obale balíka a jeho obsahu vyčísľovaný priestor pre údaj dobierkovej sumy číslicami i slovným údajom.

1.1. Vydanie 1932

Tlač: Marec 1932 - jún 1939.

Používanie: Od apríla 1932 - do spotrebovania.

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Modrozelený.

Predajná cena: 13 f za kus.

Na hlavnej časti je pod podacím číslom nápis:

Felvév postahívatál neve: (Názov podacieho poštového úradu).

Jazykové varianty: Iba maďarský text.

Priesvitka: Plachetnica v 4 polohách.

Miesta pre údaje ceny a dobierky majú po 12 čiar.

1.2. Vydanie 1939

Tlač: Jún 1939 - december 1941.

Používanie: Júl 1939 - do spotrebovania.

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Modrozelený, šedoželený.

Predajná cena: 13 f za kus.

Bez nápisu: Felvév postahívatál neve.

Jazykové varianty: a) Iba maďarský text,
b) Maďarsko-rusínsky text, pre Zakarpatsko.

Priesvitka: Plachetnica v 4 polohách.

Miesta pre údaje ceny a dobierky majú po 8 čiar.

V rámci tohoto vydania sa do obehu pr-
výkrát dostali sprievodky so šekovými
vplatnými listkami (Cseklapos utánvé-
teles szállítólevelek).

Použitie dobiekových balikových
sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-
rusinským textom na Slovensku nie je
možné zatiaľ dokladovať.

Utánvételei szelvény A 589.515 regisztrált nyomtatvány- vesztő csomagja -39- P 50 Küldvételei ellenőrzési (érték) a csomagja összege Nagydrác László	A 589.515 Küldetés száma: 39 A postaküldemény folyószáma: ragszámszám csomag utánvételei lapja 39 P 50 f-50, azaz: (a P-érték betétdel, a C-érték számlajegyekkel kiegészítve) P 50 f-50 Címzett: Dr. László Gábor Budapest, K. Tuzsolya 12.
---	--

V 026.130 Küldvételei ellenőrzési (csomag és csomag értéke) Mental László Oronka Értesítő-lap 97 P 06 I. azaz Nagydrác László P 06 f-06, azaz mely összeggel a 3.223 számszám csomagjára csomagjavelőzéssel helyettesítendő az utóbbi postaküldetés (egyébtelek) értéke. M. K. I. R. POSTATÁRKÁRSZÉK	V 026.130 Ellenőrzési szelvény 97 P 06 f-06 mely összeggel a 3 223 számszám csomagjára csomagjavelőzéssel helyettesítendő az utóbbi nyomatvány (egyébtelek) értéke. K. 223-3.
--	--

V 026.130 számszám csomagjára csomagjavelőzéssel helyettesítendő az utóbbi nyomatvány (egyébtelek) értéke. SZELVENY. A feladó téli ki. A feladó neve és lakóhelye Egyszerűt Írásforma és villamosági r. Újpest 97 P 06 A küldetés birtokát kezelőhelye Mental László Oronka K. 223-3	V 026.130 Jelzők, regisztrációs számok 7403 MAGYAR HIR. POSTA Tartalom: ARJUS IZAGLARI Küldetés: 97 P 06 I. azaz Nagydrác László P 06 f-06 Cím: Mental László Oronka Rendeltetői hely: A csomagja száma: Ulc. lakás: Oronka K. 223-3	MAGYAR HIR. POSTA Tartalom: ARJUS IZAGLARI Küldetés: 97 P 06 I. azaz Nagydrác László P 06 f-06 Cím: Mental László Oronka Rendeltetői hely: A csomagja száma: Ulc. lakás: Oronka K. 223-3
---	---	--

Az utóbbi felvétel posta- bírságát kiegészítője: A felvétel posta- bírságától eltérője: A felvétel utóbbi felvétel előírásaitól eltérője: A postaküldemény folyószáma: MAGYAR HIR. POSTA MAGYAR HIR. POSTA K. 223-3

Obr.10 - Dobieková baliková sprievodka vydania 1942 so zhodným rokom tlače a s neoddeliteľnou šekovým vplatným listkom, použitá k balíku s dobiekou z Újpešti do Pohronskeho Ruskova v roku 1944

Obr.11 - Dobieková baliková sprievodka vydania 1942, rok tlače 1943, s neoddeliteľnou dobiekovou peňažnou poukážkou, použitá k balíku s dobiekou z Nagyváradu do Pohronskeho Ruskova v roku 1944

1.4. Vydanie 1943

Na časti podacia nálepka na balik je červenou farbou vytlačeny trojuholník s rozmermi 47x24 mm, z čiaru hrubej 2 mm a pod ním je červený nápis „Utánvételei“ (Dobierka).
Tlač: Apríl 1943 - december 1943
Používanie: Máj 1943 - do spotrebovania (dvojzajčnė do októbra 1944).
Natlačený kolok (známka): 10 f.
Papier: Modrozelený, šedozelený.
Predajná cena: 13 f za kus.
Jazykové varianty: a) Maďarský text.
b) Maďarsko-rusinský text pre Zakarpatsko.
Priesvitka: Vták Turul v štyroch polohách.
Miesta pre údaj ceny a dobiekry majú po 8 čiar.

1.3. Vydanie 1942

Tlač: Január 1942- marec 1943.
Používanie: Od januára 1942- do spotrebovania
Natlačený kolok (známka): 10 f.
Papier: Modrozelený, šedozelený.
Predajná cena: 13 f za kus.
Jazykové varianty: Iba maďarský text.
Priesvitka: Zmena priesvitky na Vták Turul, priesvitka má 4 polohy.
Miesta pre údaj ceny a dobiekry majú po 8 čiar.

Použitie dobierkových balikových sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-ruským textom na Slovensku nie je možné zatiaľ dokladovať.

1.5. Vydanie 1944

Tlač: Január 1944 - jún 1945,

Používanie: Február 1944 - do spotrebovania (dvojazyčné do októbra 1944).

Natlačený kolok (známka): 10 f.

Papier: Šedozelený.

Predajná cena: 13 f za kus.

Jazykové varianty: a) Maďarský text.
b) Maďarsko-ruský text pre Zakarpatsko.

Priesvitka: Vták Turul v 4 polohách.

Papier: Šedozelený.

Na ústrižku pre príjemcu, na hlavnej časti a podacom lístku sú hrubo orámované časti, ktoré má vyplniť odosielateľ.

Použitie dobierkových balikových sprievodiek tohoto vydania s maďarsko-ruským textom na Slovensku nie je možné zatiaľ dokladovať.

Problematika maďarských obyčajných i dobierkových sprievodiek použitých na Slovensku v rokoch 1938-1945 je spracovaná na základe dokladov obsiahnutých v zbierkach autorov a z údajov v dostupnej literatúre. Autori uvítajú doplnujúce poznatky k tejto práci na adresu redakcie.

Pramene:

1. A Magyar bélyegek Monográfiája IV.
2. Dr.Flóderer István: Magyar okmánybélyegek kézikönyve
3. Zbierky autorov

NOVÁ ÚPRAVA SMEROVÝCH NÁLEPIEK NA BALÍKY

V roku 1999 v septembrovom čísle nášho časopisu bola uverejnená informácia o zavedení nových smerových nálepiek na balíky na Slovensku, ktoré sú určené na obyčajné balíky, surné balíky obyčajné a cenné vrecovky a na zásielky so zvýšeným hmotnostným limitom. Smerové nálepky boli zatiaľ známe v dvoch úpravách a to buď v dvojriadkovom (na obr. hore) alebo trojriadkovom usporiadaní textu. V poslednom období sa na balikové

**81-95
HSC BRATISLAVA 022**

**81-95
HSC BRATISLAVA 022**

zásielky umiestňujú smerové nálepky v novej úprave. Táto nová úprava je charakterizovaná tým, že dvojriadkový text na nálepke má orámovanie vo farbe textu, to znamená červenej (na obr.dole). Zatiaľ je možné doložiť túto novú úpravu smerových nálepiek na balikoch určených do hlavného spracovateľského centra Bratislava 022 a Košice 2 ☐ des

NÁLEPKY S UPOZORNENÍM NA NUTNOSŤ POUŽÍVANIA POŠTOVÝCH SMEROVACÍCH ČÍSLIEL

Poštové smerovacie čísla (PSC) u nás už vyše 27 rokov majú byť nedeliteľnou súčasťou adres uvádzaných na poštových zásielkach. PSC sú číselným vyjadrením údajov poštových zásielok. Každá pošta, prípadne i adresát, ktorí denne dostávajú väčší počet zásielok, majú pridelené svoje poštové smerové číslo.

PSC boli zavedené vo vtedajšom Československu od 1.1.1973. Ich praktické využívanie na triedenie poštových zásielok začalo v roku 1974. Jednotlivé číslice PSC majú nasledujúci význam:

Prvá číslica - určuje jedno z desiatich poštových smerových pásiem.

Druhá číslica - označuje obvody zberných prepravných uzlov.

Tretia číslica - určuje obvody okresných prepravných uzlov s výnimkou veľkých miest, kde druhá a tretia číslica vyjadrovali obvod dodávacej pošty.

Štvrtá a piata číslica - označuje pošty v obvodoch okresných prepravných uzlov alebo organizácie s veľkým počtom poštových zásielok (medzi treťou a štvrtou číslicou sa necháva medzera).

Na rýchlu orientáciu v poštových smerovacích číslach bolo vydaných niekoľko publikácií obsahujúci ich zoznamy. Napriek tomu, že od zavedenia poštových smerovacích čísiel uplynuli už takmer tri desiatky rokov a pošta na ich používanie upozorňovala pri viacerých príležitostiach, aj v súčasnosti sa vyskytujú zásielky bez poštových smerovacích čísiel alebo s nesprávne uvedenými PSC.

Pošta na tieto nedostatky upozorňuje adresáta v niektorých prípadoch takým spôsobom, že nalepi na zásielku zvláštnu nálepku s modrým textom a rámečkom vytlačeným na bielom papieri. Tieto nálepky možno dokladovať v dvoch úpravách textu:

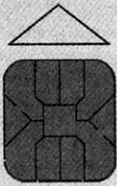
1. Úprava s 5-riadkovým textom: **Oznámte láskavo / odosielateľovi svoju / správnú adresu / s údajom poštového / smerovacieho čísla** (rozmer rámečka cca 33 x 12 mm).

2. Úprava so 7-riadkovým textom má v prvých 5 riadkov text i rozdelenie zhodné s prvou úpravou. V šiestom a siedmom riadku je text : **Pomôžete tým urýchliť / prepravu zásielok** (rozmer rámečka cca 32 x 20 mm).

Oznámte láskavo
odosielateľovi svoju
správnú adresu
s údajom poštového
smerovacieho čísla.

Oznámte láskavo
odosielateľovi svoju
správnú adresu
s údajom poštového
smerovacieho čísla.
Pomôžete tým urýchliť
prepravu zásielok.

Na poštových zásielkach sa nálepky s uvedenými textami vyskytujú už viacej rokov a zberatelia ich poznajú z mnohých celistostí ☐ des

MALÉ OKIENKO TELEKARTISTU

/40/

RUBRIKA PRE ZBERATEĽOV
TELEFÓNNYCH KARIET

Prípravuje Marián Jobek

PUZZLE Z TELEFÓNNYCH KARIET - EURÓPSKE ŠTÁTY, III. ČASŤ

V Malom okienku telekartistu č.35 (Zberateľ 3/2001, s.29-30) a MOT č.37 (Zberateľ 5/2001, s.29) sme písali o sériách telefónnych kariet, z ktorých je možné zostaviť väčšie obrazové celky známe pod názvom puzzle. Pri našom cestovaní podľa abecedného poradia sme sa doteraz dostali od Albánska po Maďarsko.

Zbieraníu puzzle sa venujú aj priatelia z občasníku „Kartáček“ (pozri MOT č. 32). Dohodli sme sa, že spojíme svoje sily a pokúsime sa o tejto problematike písať spoločne. Novými informáciami dopĺňujeme náš predchádzajúci prehľad a súčasne pokračujeme popisom puzzle ďalších európskych krajín.

Belgicko - b) séria 4 kusov (2x2) prvých TK, ktorá bola vydaná k miléniu a ktorá bola belgickým klubom VTC vyhlásená ako najlepšia za rok 1999.

Česká republika - d) ako puzzle vyšli v roku 1998 dve privátne TK firmy Drakon (katalógové číslo B 47, číslo 17/05.98 a katalógové číslo B 53, číslo 51/09.98) s nákladom 1000 kusov.

Grécko - b) v katalógu sa nám podarilo nájsť ďalšie grécke puzzle pod názvom „Cart Collect 1 a 2“. Ide o dvojicu TK postavených k sebe na šírku. Kat. č. 367 a 368 (katalóg Hellas), náklad po 22.500 kusov.

c) v katalógu sa nachádza zvláštne puzzle pod názvom „Politika a humor“. Ide o TK, kde musíte mať 2 rovnaké karty. Ak ich priložíte k sebe na šírku a to jednu s prednou a druhú zadnou stranou, dostaneme puzzle. Kat.č. 228 (katalóg Hellas, máj 1996), náklad 180 tisíc kusov.

Island - a) bližšie nešpecifikovaný klub zberateľov údajne nechal vydať dve TK, každú s nákladom 1.000 kusov. Ide o dvojicu TK k sebe na šírku postavených, pričom vesmírna loď bola vydaná v Dánsku a kozmonaut na Islande.

Litva - a) našlo sa puzzle Litvy, ale s PIN kódom pre karty GSM s kreslenými postavkami. Zatiaľ sa nám dostalo do rúk len 5 rôznych kusov z celkového počtu 9 kusov, s tým že 3 kusy majú po 25 lt a 2 kusy po 50 lt. Údajne chýbajúce kusy majú mať aj vyššie hodnoty.

Malta - a) čipové 3-kusové puzzle pozostávajúce z vedľa seba na výšku postavených TK s hodnotami 2 Lm

(40 units), 3 Lm (60 units) a 4 Lm (80 units), na ktorom je zobrazené moderné poňatie biblického výjavu narodenia Ježiša Krista a príchod troch kráľov,

b) čipové 4-kusové puzzle (v tvare 2x2 kusy) znázorňujúce v modrofialovej farbe kameň na ktorom sú vytesané solárne hodiny,

c) čipové 3-kusové puzzle pozostávajúce z vedľa seba na výšku postavených TK s hodnotami 3 Lm (60 units), 5 Lm (100 units) a 4 Lm (80 units), na ktorom je zobrazený biblický výjav narodenia Ježiša Krista a príchod troch kráľov (na obr.na tejto strane).

Moldavsko - nie je nám známe žiadne puzzle, jeho existencia je málo pravdepodobná.

Monako - podobne ako v predchádzajúcom prípade, nie je nám známe žiadne puzzle, jeho existencia je málo pravdepodobná.

Nemecko - a) pozri puzzle spoločne vydané TK s Holandskom (MOT 35),

b) reklamná TK z roku 1992 pod názvom Ford, katalógovým označením O 014 a vydaná v náklade 3.900 kusov. Je zvláštna tým, že na jednej (čipovej) strane má vyobrazenú prednú časť automobilu Ford RS Sport a na druhej strane jeho zadnú časť. Na zostavenie puzzle sú potrebné 2 kusy tej istej TK,

c) na jar v roku 1992 bolo vydané spoločné privátne puzzle troch krajín - Nemecka, Rakúska a Švajčiarska. Puzzle pozostávalo z 1 kusa nemeckej karty, 1 kusa rakúskej (náklad 1.850 kusov) a 2 kusov švajčiarskej. Ostatné náklady nie sú nám známe. Zložené puzzle zná-

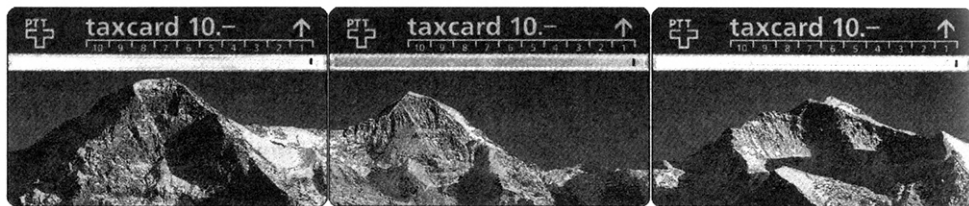

zorňuje Bodanské jazero, ktoré tvorí prirodzenú hranicu práve týchto troch krajín.

Nemecko vydáva prakticky najviac TK v Európe a určite má ešte ďalšie puzzle, ale o nich zatiaľ nemáme informácie,

Nórsko - a) 4 kusové čipové puzzle (v tvare 2 x 2 kusy), vydané v januári 1996, každá TK o náklade 100.000 kusov s počtom jednotiek 3 x 22 a 1 x 65a číselným označením N-61 až N-65. Puzzle je známe pod názvom tzv. „smetisko“, pretože zobrazuje hromadu nepotrebných vecí navrhovaných na kope a je to reprodukcia obrazu Toma Egeho „Høstlandskap“ z roku 1981,

Poľsko - a) v roku 1999 vyšla čipová TK, na ktorej je zobrazená na prednej i zadnej strane mapa Poľska s vyobrazením všetkých vojvodstiev. Celá mapa je rozdelená

do štvorcov, ktoré sú postupne očíslované od čísla 1 až 12. TK má 50 jednotlivých, náklad 30 tisíc kusov. Čip je od firmy Sempac (u nás nepoužívaný) a TK je matná. Podľa poľského katalógu „Polskie Karty Telefoniczne, wiosna 2001“ od autorov Monika Broda, Wociejewski – z Bielsko-Białej má číslo 13D. K tejto TK bolo potom postupne vydaných ďalších 12 detailnejších, samostatných TK, ktoré už spolu vytvárajú veľké puzzle. TK majú postupne nasledovné kat.č.: 15D (mapa č.1), 16D (mapa č. 2), 17D (mapa č.3), 18D (mapa č.4), 19D (mapa č.5), 20D (mapa č.6), 21D (mapa č.7), 24D (mapa č.8), 25D (mapa č.9), 26D (mapa č.10), 27D (mapa č.11) a 28D (mapa č.12). Všetky technické parametre uvedené pri TK 13D sú rovnaké aj pre všetky TK puzzle, vrátane nákladov. Pre informáciu, každá z týchto použitých TK má hodnotu 7 zlotých. Toto puzzle je zaujímavé pre nás aj z iných dôvodov – TK 27D, na ktorej je zobrazené južné Poľsko, je bohemikum a súčasne aj slovacikum, pretože na TK je nápis „Rep. Czeska“ a „Szlowacja“.

b) 4 kusy TK podľa systému URMET vydané v roku 2000 pri príležitosti sviatku zamilovaných - ku dňu Sv. Valentína, tzv. „Telewalentynki“. Každá TK má po 25 jednotiek, číslo podľa poľského katalógu je 801 až 804 a náklad každej z nich je 1,260.000 kusov, čo robí z tohto puzzle pravdepodobne najdostupnejšie a najlacnejšie puzzle na svete (komplet cca 40 \$K).

Portugalsko - a) 2 kusové čipové puzzle na výšku vedľa seba postavených TK z júla 1996, každá TK má náklad 20.000 kusov, pričom puzzle zobrazuje na schodoch sediace národné futbalové mužstvo Portugalska.

Rakúsko - a) v časti Nemecko pod písmenom c) je popísané medzinárodné puzzle, vrátane TK z Rakúska, ktoré má 20 jednotiek a katalógové číslo P66.

b) v mesiacoch január až apríl v roku 1993 bolo vydané puzzle pozostávajúce zo 4 kusov pod sebou zoradených TK (systém L&G), znázorňujúce svetoznámu pestrofarebnú stavbu rakúskeho maliara Hunderrwassera (zomrel vlní na lodi pri plavbe z alebo do Nového Zélandu). Puzzle sa dá vytvoriť nielen z predných strán TK, ale aj zo zadných strán TK (vyobr. na 2.str.obálky). Prvá TK v poradí má náklad spolu 122.000 kusov, druhá pod ňou 119.000 kusov, tretia pod ňou 112.000 kusov a posledná z nich 111.875 kusov, všetky TK majú po 100 jednotiek katalógové číslo je ANK 48, 50, 52 a 54.

c) v roku 1994 bolo vydané puzzle (v tvare 2 x 2 kusy TK systému L & G), na ktorom je reprodukcia obrazu maliara Huttera, puzzle sa dá vytvoriť nielen z predných strán TK, ale aj zo zadných strán TK. Prvá TK v poradí má náklad spolu 106.600 kusov, vedľa nej druhá 105.600 kusov, tretia pod prvou má náklad 107.000 kusov a posledná z nich 108.000 kusov, všetky TK majú po

100 jednotiek katalógové číslo je ANK 74, 80, 82 a 84, d) v priebehu rokov 1994 a 1995 bolo vydané puzzle pod názvom „Flóra“ (v tvare 2 x 2 kusy TK systému L & G), na ktorom sú zobrazené figúrky z bábkového divadla. Puzzle sa dá vytvoriť nielen z predných strán TK, ale aj zo zadných strán TK. Prvá TK v poradí má náklad spolu 101.600 kusov, vedľa nej druhá 108.000 kusov, tretia pod prvou má náklad 113.400 kusov a posledná z nich 113.800 kusov, všetky TK majú po 100 jednotiek katalógové číslo je ANK 106, 109, 110 a 115.

e) v roku 1996 bolo vydané puzzle pod názvom „Svetové strany v poradí sever, východ, západ a juh“ (v tvare 2 x 2 kusy TK systému L & G), puzzle sa dá vytvoriť nielen z predných strán TK, ale aj zo zadných strán TK. Prvá TK v poradí má náklad spolu 106.600 kusov, vedľa nej druhá 104.600 kusov, tretia pod prvou má náklad 108.400 kusov a posledná z nich 111.400 kusov, všetky TK majú po 100 jednotiek katalógové číslo je ANK 142, 145, 148 a 152.

f) v roku 1997 bolo vydané puzzle, na ktorom je reprodukcia obrazu od maliara Wöhrrera, znázorňujúceho obraz krajiny (v tvare 2 x 2 kusy TK systému L & G), puzzle sa dá vytvoriť nielen z predných strán TK, ale aj zo zadných strán TK. Prvá TK v poradí má náklad spolu 108.600 kusov, vedľa nej druhá 103.000 kusov, tretia pod prvou má náklad 110.200 kusov a posledná z nich 106.400 kusov, všetky TK majú po 100 jednotiek katalógové číslo je ANK 179, 180, 182 a 184.

Rumunsko - nie je nám známe žiadne puzzle, jeho existencia tohto času je málo pravdepodobná, ale v budúcnosti vydanie puzzle možno očakávať.

Rusko - a) z veľmi nekvalitnej čierno-bielej fotokópie vieme o existencii puzzle pozostávajúceho zo 4 kusov TK firmy COMSTAR, pravdepodobný systém je GPT, pričom každá TK má v ľavom prednom dolnom rohu číslo „6“, čo by malo predstavovať hodnotu kreditu plnej TK v U\$. Puzzle vytvára obrazec pozostávajúci zo starého vyobrazenia mesta Moskvy (?), vrátane jeho opevnenia.

Špecifikom takej veľkej krajiny akou bezosporu Rusko je, je aj skutočnosť, že sú tam vydávané aj TK, ktoré platia len na územiach jednotlivých miest alebo oblastí Ruska. Medzi zberateľmi sú v tomto smere bezosporu snád okrem Moskvy, najznámejšie TK Sankt-Peterburgu (starší čitatelia ho poznajú skôr pod názvom Leningrad).

b) Pre túto oblasť bolo vydané puzzle v roku 1997, známe ako „Genesis“ (СОТВОРЕНИЕ МИРА, rus. stvorenie sveta). Puzzle tvoria štyri TK (2x2), na čipovej strane karty majú kresby alegorických výjavov a na zadnej strane časť kresby stvorenia sveta. Karty majú čip ORGA (u nás sa nepoužíva), podľa dostupného katalógu číslovanie 080 až 083, počet jednotiek 2x25 a 2x50.

Všetky TK majú náklady po 20 tisíc kusov. Doba expirácie je u 25 jednotkových TK 31.12.1998 a u 50 jednotkových TK 31.01.1999 a tieto TK označujeme ako I. vydanie. K tomuto vydaniu bol vydaný aj Špeciálny zberateľský folder. Celé puzzle bolo vydané opäť pod označením 080A až 083A opäť v náklade po 20 tisíc kusov i s rovnakým počtom jednotiek. Rozdiel medzi nimi je v expirácii a to u 25 jednotkových TK 30.06.1999 a u 50 jednotkových TK 31.08.1999. Označujeme ich ako II. vydanie. Zaujímavosťou, podobne ako u poľského čipového puzzle, je aj vydanie TK (opäť v dvoch vydaniach), ktorej obrazec puzzle na zadnej strane je vyobrazený celý s tým rozdielom, že počet jednotiek je len po 10, náklad len po 10 tisíc kusov. Rozdiel medzi nimi je v tom, že I. vydanie má expiráciu 31.03.1999 (katalóg 084) a II. vydanie 31.10.1999 (katalóg 084A).

c) pre Moskovskú oblasť bolo vydané v roku 1999 alebo 2000 čipové puzzle (2x2) zabrazujúce život na centrálnom moskovskom námestí v XVII. storočí, ktoré dnes poznáme pod názvom Červené námestie. TK majú náklad po 200 tisíc kusov, pričom „horná“ dvojica TK má po 60 jednotiek a „dolná“ dvojica po 30 jednotiek. Zvláštnosťou tohto puzzle je spôsob zobrazenia puzzle na zadnej strane týchto TK. Každá z nich je vzhľadom opticky rozdelená na 4 časti, pričom zmenšenina $\frac{1}{4}$ prednej strany TK je zobrazená v pôvodnej originálnej farbe a zvyšné $\frac{3}{4}$ puzzle z TK slúžia na všetky ostatné technické údaje vydavateľa, ktoré sú výrazne vyobrazené na pozadí zvyšku puzzle (pozri obr.). Ak zložené puzzle obrátíme, tak vidieť, že originálna štvrtina sa vždy nachádza v rohu zloženého puzzle.

Nedá sa vylúčiť, že ešte aj v niektorej z ďalších oblastí alebo v mestách Ruska boli vydané puzzle z TK, o ktorom zatiaľ nemáme informácie.

San Marino - nie sú nám známe žiadne puzzle, avšak ich existencia je pravdepodobná; súčasne za nepriame vydanie sa dá považovať séria minimálne 8 známych dvojíc puzzle s PIN kódom s vianočným a valentínskym námetom Disney (pozri v ďalšej časti Taliansko).

Slovensko - nevydalo.

Slovinco - a) je známe jedno puzzle z roku 1996, na ktorom je v rôznych tvaroch a veľkosti písma propagovaná „Telekartica = Telefónna karta“ (2x2 kusy) a to v bielej farbe (kat.č. TS016, 100 jednotiek), oranžovej (kat. č. S017, 50 jednotiek), modrej (kat.č. TS018, 100 jednotiek) a červenej (kat.č. TS019, 50 jednotiek). Náklad každej TK z puzzle je po 50 tisíc kusov.

Sovietsky zväz - nevydalo.

Španielsko - a) v roku 1997 bola vydaná k 450. výročiu narodenia Miguela de Cervantes, španielskeho autora svetoznámeho románu „Don Quiotte de la Mancha“ verejná TK s nákladom 800 tisíc kusov a s nominálom 2000+100 Ptas a s kat.č. 406 (taliansky kat.edc). K tomu bolo vydané puzzle v tvare 2x TK na výšku vedľa seba a 3x TK pod sebou na výšku). Každá TK puzzle má náklad po 100 tisíc kusov, nominál po 1000 Ptas. Kat.č. 407 až 412 (taliansky katalóg edc).

b) v roku 2000 bolo spoločnosťou SPANITEL vydané 2 kusové puzzle (pod sebou) pri príležitosti veľtrhu telefónnych kariet pod názvom „SIT2000 Phoncards Show“, ktorý sa konal vo francúzskom meste Houilles na západnom okraji Paríža. Puzzle je vytvorené z reprodukcie diorámu k bitke pri belgickom meste Waterloo v roku 1815. Podľa údajov časopisu Kartáček č. 2/2000 bolo vydaných len 250 kusov.

Švajčiarsko - a) táto krajina vydala keď nie prvé, tak určite jedno z prvých puzzle v Európe, možno aj vo svete, na ktorom je zobrazená panoráma švajciarskeho Álp (vyobrazená na predchádzajúcej strane). Puzzle z roku 1992 a dotlač z roku 1993 má tvar pásu s tromi kusmi TK systému L&G. TK sú vzhľadom číslované zľava doprava, pričom č.1 má hora Eiger, č.2 hora Mönch a č.3 Jungfrau. Všetky TK majú nominál po 10 CHF. TK č.1 má série číslo 212B (100.000 ks), 212C (50.000 ks) a 323A (13.260 ks), t.zn. spolu 163.260 ks. TK č.2 má série č. 212D (100.000 ks), 212E (50.000 ks), 301A (100.000 ks) a 301B (67.000 ks), t.zn. spolu 317.000 ks. Karta č.3 má série číslo 301C (100.000 ks), 301D (50.000 ks), 302A (100.000 ks) a 302B (83.000 ks), t.zn. spolu 333.000 ks.

b) bolo vydané puzzle z TK systému L&G v tvare 2 kusy na výšku vedľa seba, pričom na ňom dominuje kresba vytvárajúca „hlavu leva“. Obe TK majú nominál 5 CHF.

c) bolo vydané puzzle z TK systému L&G v tvare 2 kusy na šírku pod sebou, pričom na ňom dominuje kresba zajaca na čiernom pozadí propagujúceho batérie DU... (asi Duracel). Obe TK majú nominál 5 CHF. Pravdepodobne ide o privátne TK.

d) bolo vydané puzzle z TK systému L&G v tvare 2x2 kusy, pričom na červenom pozadí na ňom dominujú čiernebiele, pre nás ťažko identifikovateľné kresby. TK majú postupne nominál 5, 6, 7 a 8 CHF. V strede puzzle je menší text „Schweizer ilu...“ (z obrázku na internete sa presnejšie nedá určiť zostávajúci text). Pravdepodobne ide o privátne vydanie TK.

e) z novej doby je známe už aj čipové puzzle z roku 1997-1998 (?) Pozostáva z troch nad sebou postavených TK, pričom majú postupne zhora dolu nominál 5, 10 a 20 CHF. Náklad je 900 tisíc kusov (nie je jasné, či len hodnota 5 CHF alebo celého puzzle). Na puzzle dominuje modrá farba a puzzle vytvárajú zvisle oblúkovité sa tiahnuce bledomodré čiary.

Švédsko - nie je nám známe žiadne puzzle, avšak ich výskyt pravdepodobný □ mj

(Pokračovanie seriálu o telefónnych kartách vytvárajúce puzzle bude pokračovať v ďalších číslach časopisu v rubrike MALE OKIENKO TELEKARTISTU)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK JÚN 2001

Jozef Soukup

Poradové číslo, dátum, miesto používania, text pečiatky, autor výtvarného návrhu a farba odtlaku pečiatky

10 ■ 22.6.2001 Blatné: 7000 ROKOV OSÍDLENIA ● A.Valko-P.Valovič ● Čierna
11 ■ 24.6.2001 Spišské Vlachy: SVETOVÉ STRETNUTIE SLOVÁKOV ● E.Labaj ● Čierna
12 ■ 29.6.2001 Prievidza 1: KRÁĽOVSKO-CISÁRSKA POŠTOVÁ CESTA / MAGNA VIA ● Autor neuvedený ● Čierna

Propagačný kašet SP

01 ■ 9.-15.6.2001 Brusel: SLOVENSKÁ POŠTA / BELGICA 2001 ● F.Horniak ● Čierna (používaný na Svetovej filatelistickej výstave v Bruseli, Belgicko)

- 01 ■ 1.6.2001 Nová Baňa: 150.VÝROČIE ZALOŽENIA POŠTY ● F.Horniak ● Čierna
 02 ■ 9.6.2001 Nitra 1: SLÁVNOSTNÉ VYHODNOTENIE ANKETY „NAJKAŤAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ROKU 2000“ / V KOSTOLANOCH POD TRÍBEČOM ● M.Činovský ● Čierna
 03 ■ 13.6.2001 Bratislava 1: FÓRUM PEDAGOGIKY ● Autor neuvedený ● Čierna

- 04 ■ 14.6.2001 Bojnice: 1.MEDZINÁRODNÉ SYMPOZIUM A VÝSTAVA RYTCOV POŠTOVÝCH ZNÁMOK ● R.Cigánik ● Čierna
 05 ■ 14.- 16.6.2001 Košice 1: VII.LETNÉ ŠPORTOVÉ HRY POŠTÁROV / SLOVENSKA ● Autor neuvedený ● Čierna
 06 ■ 15.6.2001 Kežmarok 1: 150.VÝROČIE PRVEJ PÍSOMNEJ SPRÁVY / O MESTE KEŽMAROK / KESMARK / 1251 ● Z.Baliga ● Čierna

Ad: Príležitostné poštové pečiatky

Zmienim sa s prípadom používania príležitostnej poštovej pečiatky, s ktorým som sa vo svojej doterajšej zberateľskej praxi ešte nestretol. V časopise Zberateľ bolo autorizované používanie príležitostnej poštovej pečiatky „60 rokov Spolku Sv.Cyryla a Metoda“ na pošte Michalovce 1 v dňoch 11.- 12.mája 2001. Na pošte v Michalovciach sa pečiatka 11. a 12.mája skutočne aj používala - ale s dátumom 4.máj 2001!

Aké bolo však potom moje prekvapenie, keď medzi filatelistami som videl materiály s odtlakmi uvedenej príležitostnej poštovej pečiatky s dátumom 11.5.2001 !!! Dokonalý galimatias! Bolo by žiaduce, aby zberatelia dostali patričné vysvetlenie, ktorá príležitostná pečiatka je vlastne oficiálna a ktorá nie □ J.D.

- 07 ■ 16.6.2001 Topoľčany 1: KRÁĽOVSKO-CISÁRSKA POŠTOVÁ CESTA / MAGNA VIA ● Autor neuvedený ● Čierna
 08 ■ 18.6.2001 Partizánske 1: KRÁĽOVSKO-CISÁRSKA POŠTOVÁ CESTA / MAGNA VIA ● Autor neuvedený ● Čierna
 09 ■ 19.6.2001 Bratislava 1: MEDZINÁRODNÉ DOPRAVNÉ SYMPOZIUM / SDS - SAV ● F.Horniak ● Čierna

Priekopníci moderného francúzskeho šansónu

Šesť významných francúzskych spevákov a speváčok, ktorí sú považovaní za priekopníkov moderného šansónu a jeho rozšírenia v 20.storočí, prináša portrétovej séria poštových známok tejto krajiny. Sú to L. Ferré (1916 -1993), S. Gainsbourg (1928-1991), C.Francois (1939 -1978), C.Dalidová (1933-1987) a M.Barbara-Serfová

(1930-1997). Grafické návrhy na známky podľa fotografických portrétov vyhotovila A. Barasová. Znamky boli vytlačené 5-farebnou hlbokotlačou a všetky majú nominálnu hodnotu 3 F (0,46 Euro) □ Zc

Z HISTÓRIE OBCE PORUBA Z HĽADISKA POŠTOVNÍCTVA

Inacent Privitzer

Je všeobecne známe, že v súčasnosti sa v mnohých obciach zameriavajú na spracovanie a vydanie publikácie o histórii svojej obce. Za tým účelom aj v obci Poruba v okrese Prievidza zhromažďujú podklady o minulosti obce, aby získali pre budúce generácie čo najúplnejší prehľad nielen o niekdajšom živote, ale aj doklady o písomnom styku s rodinnými príslušníkmi, ktorých život zavial do širého sveta. V tejto veci sa obrátili na Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, kde predpokladali, že získajú údaje, ktoré rozšíria vedomosti o ich obci. Menovaná inštitúcia však spracovateľom publikácie odporučila, aby sa obrátili na mňa nakoľko sa dlhodobo zaoberám poštovou históriou regiónu hornej Nitry. S ich ponukou na spoluprácu som ochotne súhlasil.

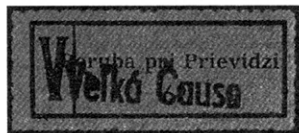
Ako spoľahlivé pramene sa ukázali byť publikácie uvedené na konci tohto článku, v ktorých som hľadané údaje aj našiel. Chýbal v nich však údaj o roku, v ktorom došlo k zmene názvu obce. Za Uhorska v roku 1430 už mala obec názov Poruba, teda názov rýdzo slovenský. Neskôr, hlavne v období násilnej maďarizácie po roku 1905 došlo aj k zmene názvu obce Poruba na Mohoš. K podobným zmenám názvu obce došlo v tomto období aj pri viacerých iných obciach hornej Nitry. Nakoľko mám spracovaný zoznam všetkých pôšt hornej Nitry s presným údajom roka, kedy zmeny v názve nastali, zistil som, že najviac zmien bolo urobených od roku 1911. Z toho usudzujem, že aj zmena názvu obce Poruba na Mohos mohla nastať v uvedenom roku. Túto domnienku potvrdzujú aj doklady a zachované obálky listov, ktoré majú v adrese uvedený názov obce Mohos. Všetky obálky s týmto názvom obce sa vyskytujú s dátumami po roku 1911. Na obálke listu (obr.1 na druhej strane obálky) zo Zomboru s dátumom 914.AUG.19 N4, ktorý je adresovaný na Donátha Artúra je uvedené: „Mohos, u.p. Nádasér, Nyitra megye“ (t.zn. Mohos, posledná pošta Nedožery, župa Nitra). Na zadnej strane obálky je prichádzajúca pečiarka doručovacieho poštového úradu Nádasér (Nedožery) s dátumom 914.AUG.23. Mal som k dispozícii viaceré spisy s názvom Mohos a všetky boli s dátumom po roku 1911. Podotýkam ešte, že v obci Poruba (Mohos) poštový úrad nebol a poštové zásielky do tejto obce (podobne aj do susedných obcí Lazany a Kanianka) poručovala pošta Nedožery (Nádasér).

Zaujmal ma aj zmenený názov obce na Mohos. Pri vyhľadávaní slova „Mohos“ v maďarsko-slovenskom slovníku som s prekvapením zistil, že toto slovo v maďarčine znamená „machnatý“, odvodený od slova „moha“, slov. „mach“. Súvislosť maďarského názvu obce Mohos so slovenským názvom Poruba nemá žiadnu spojitosť ani s niektorou časťou chotára a nie je ani známe, kto mohol byť tým, kto názov Mohos navrhol a presadil.

Názov obce Mohos trval až do vzniku Československej republiky a od roku 1919 sa jeho názov vrátil do pôvodnej podoby Poruba, ktorý nezmenene trvá doteraz.

Podľa poskytnutých informácií od občanov obce bol v rokoch 1964-1965 poštárom (doručovateľom) v Porube Gustáv Valach, ktorý dal podnet na zriadenie pošty. Táto mala byť umiestnená v tzv. Dolnej škole v priestore pod kostolom. V roku 1964 vtedajší predseda MNV v Lazanoch však presadzoval svoju požiadavku na zriadenie pošty v Lazanoch, čo sa mu aj podarilo a tým zriadenie pošty v Porube definitívne padlo.

Tým však zaujímavá história obce Poruba z pohľadu poštovej histórie nekončí. K pokračovaniu štúdie na tejto problematike ma motivovala skutočnosť, že som získal odtačky okružnej úradnej pečiatky s názvom „Pošta Poruba pri Prievidzi“ (obr.2) ako aj nálepky na cenné listy s horeuvedeným názvom pošty (obr.3). Tieto zaujímavé objavy som sa snažil objasniť.

Nakoľko úradná poštová pečiarka pošty už mala nový štátny znak tzv. „Husitskej pavúky s päťramennou hviezdou“, mohla byť

vychotovaná až po uverejnení zavedenia nového štátneho znaku v Zbierke zákonov. V zmysle Ústavného zákona č.100/1960 boli povinné všetky príslušné štátne orgány (medzi nimi aj pošty) vymeniť staré úradné pečiatky za nové zodpovedajúce novému Ústavnému zákonu.

Horeuvedenú úlohu orgány poštovej správy nariadili podriadeným poštám vo Vestníku Ústrednej správy spojov (USS), čiastka 25 zo dňa 22.6.1963 (výmena úradných pečiatok a pečatidiel, čl.185). Toto nariadenie je veľmi dôležité pre našu úvahu o zriadení pošty v Porube pri Prievidzi pretože predpokladá, že od tohto dátumu sa mohlo začať s prípravnými prácami na zriadenie pošty v tejto obci. Vychádzajúc z tohto predpokladu hľadal som ďalšie podrobnosti vo Vestníku USS z ďalších rokov, nakoľko som očakával, že v nich nájdeme nejakú správu o pripravách na zriadenie pošty v Porube. Žiaľ, v ročníkoch 1965 až 1966 takejto zmienky nebol, ale v ročníku 1967 som natrafil na dôležitú informáciu.

Vo Vestníku USS, čiastka 17 zo dňa 29.4.1967, časť 106 sa uvádza, že dňom 15.5.1967 začala činnosť v obci Lazany, okres Prievidza, pošta s názvom „Lazany pri Prievidzi“. Ďalej, že táto obec sa vymína z doterajšieho doručovacieho obvodu pošty Nedožery, vzdialenej 2 km od tejto obce. Tento dôležitý oznam znamenal, že od zriadenia pošty v Porube sa definitívne upustilo. Nevyhnutným aj skutočnosť, že k zriadeniu pošty v Porube bránili dôvody nevyhovujúcich prevádzkových priestorov.

Nakoľko poštový úrad v Porube nebol zriadený, nemohla byť používaná ani nálepka na cenné listy. Zrejme z úsporných dôvodov bola prepečiatkovaná na názov poštového úradu Veľká Čausa a tam spotrebovaná.

Pri konzultácii v marci tohto roku pracovníci Strediska poštovej prevádzky (SPP) v Prievidzi pripúšťajú, že v období rokov 1964-1965 mohli byť vykonané prípravne práce na zriadenie pošty v Porube. Príчины, ktoré viedli k zriadeniu pošty v Lazanoch pri Prievidzi 15.5.1967 a prečo sa od zriadenia pošty v Porube upustilo, nevedia udať, pretože v súčasnosti už na riaditeľstve SPP z tej doby nikto nepracuje. A navyše, listinný materiál z uvedeného obdobia bol už dávnejšie skartovaný. Takto príчины, prečo k zriadeniu pošty v Porube nedošlo, zostali, žiaľ, natrvalo neobjasnené ■

Literatúra:

- [1] Hudák J.: A kol.: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. diel, Veda vydavateľstvo SAV, Bratislava 1977
- [2] Autorský kolektív: Soznam miest na Slovensku dľa popisu ľudu z roku 1919, vydalo Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska, Bratislava 1920
- [3] Zbierka zákonov - Ústavný zákon č.100/1960
- [4] Vestníky Ústrednej správy spojov, čiastka 25/1963 a ročníky 1964-1967

Osobnosti Veľkej Moravy - využitá či zmeškaná príležitosť?

Eva Lechnerová

Nová emisia slovenských poštových známok Osobnosti Veľkej Moravy, venovaná najstarším písomne zdokumentovaným dejinám Slovenska, akoby symbolicky vyšla v prvom roku tretieho tisícročia. Je nielen obohatením našej známkovej tvorby, ale iste aj poteší, najmä námetárov, ktorí čoraz častejšie siahajú k filatelistickému vyjadreniu počiatkov našej štátnosti. Práve v nich však môže nová emisia vyvolať otázky a problémy ako sa čo najlepšie popasovať s jej využitím.

V prvom rade je to trochu máťuce pomenovanie emisie Osobnosti Veľkej Moravy. Slovenská historická veda síce nazýva všetky písomné a archeologické pramene aj z predveľkomoravského obdobia (8. a prvá tretina 9.storočia) ako pramene veľkomoravské, ale skutočný štátny útvar, neskoršie nazvaný Veľká Morava, integrujúci naddunajské slovenské kmene, vznikol krátko po roku 830 (spresňuje sa na rok 833). Jeho priamym dôsledkom bolo opustenie Nitry Pribinom, jeho synom Kocelom a skupinou veľmožov. Čiže Pribina s Kocelom neboli priamymi aktérmi Veľkej Moravy. Ich ďalšie životné osudy sú spojené s postupne utvárajúcim sa Pribinovým panstvom v Dolnej Panónii v širšom okolí Blatenského jazera.

Tvorcom Veľkej Moravy bol Mojmir I., ktorý v emisii ako významná osobnosť chýba. V takom zložení postáv, aké vydanie predstavuje, možno by bolo bývalo vhodnejšie pomenovanie emisie Osobnosti najstaršej histórie Slovenska resp. Nitrianska (diplomatickejšie sa s postavami raných slovenských dejín vysporiadali tvorcovia osemkusovej emisie z roku 1944 [kat.č.98-105], keď vydanie prvých vládcov Slovenska nazvali Kniežatá).

Všetky zobrazené osobnosti majú priamy vzťah k Nitre. Pribina, ktorý ju doviedol k takému rozkvetu, že jej meno Nitra stálo za zaznamenanie cudzincami ako prvé známe osídlenie na Slovensku a na jej území postavil prvý kresťanský kostol u nás. O jeho synovi nepochybujeme, že tiež pochádzal z Nitry. Ďalší zobrazení panovníci Veľkej Moravy, Rastislav a Svätopluk, si odbili svoje

„učňovské“ roky prípravy na vláderský stolec ako Nitrianski údelní vojvodcovia a podľa všetkých informácií, bola Nitra aj sídelným mestom už veľkomoravského panovníka Svätopluka.

Prítláč hárčeka prináša mapu Veľkej Moravy spolu s prichlenenými územiami v čase jej najväčšieho rozšírenia za Svätopluka. Je veľká škoda, že krajiny reprodukované v západnej časti mapy nie sú uvedené celým menom, iba nič nehovoriacimi koncovkami, čo sťažuje orientáciu v kontexte s vtedajšími dejinami strednej Európy. Za nimi sa skrývajú (zhora nadol): Sasko, Fransko, Alemensko, Bavorsko a Korutánsko. Pri podrobnom prezretí mapy vidíme, že sídliská - mestá v pôsobnosti Veľkej Moravy sú uvedené po slovensky, resp. v súčasnej češtine. Až na Feldebró, hoci aj toto mesto má slovenské pomenovanie - Debrev. Nevedno prečo, nemajú uvedené slovenské názvy ani rieka Tisa a Blatenské jazero. Zaujme aj lokalita Omuntesperch, na mape nesprávne uvedené ako Omuntesprech (zrejme sa tu kopíruje dáva, pred niekoľkými desaťročiami iste neúmyselne spravená chyba pri kreslení mapy Veľkej Moravy). Omuntesperch, čiže Amandov kopec je spojený nielen s činnosťou kráľa Svätopluka, ale i pripomienkou na Sv.Amanda, neskoršieho biskupa z Maastrichtu, kresťanského misionára v Panónii ešte za Samových čias. Niektorí historici lokalizujú toto miesto ako Omuntesperch do Viedenského lesa. Častejšie ho však stotožňujú s mladšou lokalitou Pannonhalma (Amandhegy), ktorá zodpovedá aj polohe na tejto mape.

Mapu Veľkej Moravy dopĺňa (mimochodom krásny rytecký prepis) strieborný terčik s vyobrazením sokolára na koni, nájdemy v Starom Meste pri Uhorskom Hradišti. Terčik síce reprezentuje vysokú umeleckú a remeselnú úroveň tejto doby, ale už sme sa s ním stretli (i keď nie v takej kvalite zobrazenia) na československej známke č.1317, oficiálne vydané k 1100.výročíu Veľkej Moravy, v skutočnosti však výročíu misie solúnskych bratov Sv.Cyryla a Sv.Methoda. Kým zaradenie sokolára plošne zodpovedá prítláči hárčeka, nemusí byť každému celkom zrozumiteľné na známke s Kocelom zobrazené pozlátané strieborné nákončie s adorningou postavou, ktorý pochádza z moravských Mikulčíc. Široká verejnosť u nás nepozná bohatosť archeologických nálezov z Blatnohradu a jeho okolia, z ktorých najmä drobné úžitkové a ozdobné predmety svojou remeselnou a umeleckou úrovňou poukazujú na úzke kultúrne prepojenie oboch oblastí. Je to veľká škoda, že dodnes sme nemali možnosť aspoň na reprodukciách blatnohradské nálezy spoznať. Ale i tak, vďaka aj týmto artefaktom získali Česi nové a zaujímavé bohemiká a my sme zmeškali príležitosť na štátnej cene predstavíť iné a určite tiež zaujímavé diela z nášho územia.

Pre všetky štyri zobrazené osobnosti prináša rok 2001 nejaké okružlie výročie. V roku 2001 si pripomíname 1140.výročie úmrtia Pribinu a zároveň rovnaké výročie nastúpenia Kocela na kniežací stolec Dolnej Panónie. V tomto roku uplynie 1155.výročie od začiatku panovania Rastislava na Veľkej Morave a 1130.výročie od začiatku vlády Svätopluka.

Spletitosť vzťahov a pomerov, ktoré formovali v 9.storočí naše územie a jeho dejiny, sa preniesla i do tejto emisie i keď často zbytočne. Je iba na námetároch, čo a ako dokážu vyťažiť z emisie pri spracovaní témy ■

OCELOTLAČ alebo OFSET?

Ján Mička

Medzi filatelistami a aj ostatnými odborníkmi v oblasti vydávania známok sa v poslednom čase vedú vášnivé spory a debaty na tému ocelotlače a ofsetu pri výrobe slovenských poštových známok. Diskusia, aj keď neverejná, o tomto počíne Slovenskej pošty, resp. MDPT SR je dobrým znakom, svedčiacim o záujme na riešení tohto problému a dokazuje snahu spoločného pôsobenia v oblasti tvorby našich známok, aj keď z rozličných polôh, na ktorých zberatelia a vydavateľ známok stoja.

Preto by bolo vhodné, keby sa diskusia či výmena názorov z klubov a rôznych stretnutí preniesla aj na stránky ZBERATEĽA, POŠTOVÝCH ZVESTÍ, SPRÁVODAJA ZSF alebo NITRÁFILY, ktoré by mohli poskytnúť priestor na publikovanie ďalších stanovísk, aby mohla byť zverejnená širšia hladina názorov na túto tému.

Otázka v úvode nie je celkom presná. Nejde o to, či sa pri výrobe známok bude používať jedna alebo druhá technika, vzájomne sa vylučujúca, ale zrejme pôjde o to, či je vhodné a potrebné používať ocelotlač aj ofset? A pritom ani to by ešte problém súčasnosti nevystihovalo, veď ostatne ofset sa u nás (v Československu) pri výrobe známok používal dosť dlho, než ho úplne na dlhý čas nahradila rotačná ocelotlač (v kombinácii s hĺbkotlačou) alebo ocelotlač z plochých platní. Až sa pomaly, neočakávane a ticho táto technika tlače z plochy vrátila, aby prekvapila filatelistov aj odbornú verejnosť...

S ofsetom sme sa stretli najskôr pri výrobe niektorých známok, ako boli prvé povojnové, napr. Košické známky. A v kombinácii s ocelotlačou boli vydané v rokoch 1964 až 1967 vcelku pekné emisie Lesné a záhradné vtáctvo, Horské vtáctvo, Majstrovstvá sveta v rybolovnej technike, Lovná zver, Vodné vtáctvo a Kvetý botanických záhrad. V súčasnom období (presnejšie v roku 1987), sme boli svedkami návratu ofsetu (kombinovanom s ocelotlačou z plochých platní) pri emisii Ochrana prírody, mimochodom s veľmi peknými známkami Huby v hárcokovej úprave.

Kardinálnou otázkou je zavedenie ofsetu, resp. použitie tejto tlačovej techniky ako *jedinej*, nie v kombinácii s inou technikou pri výrobe niektorej poštovej známky z emisného plánu. Ako som spomienol, priaznivá odozva medzi zberateľmi na ofset bola v emisii Huby, potom Ryby, neskôr aj pri Lesných plodoch v roku 2000 a ďalších. Naproti tomu nie tak jednoznačne kladnú odozvu mali s ofsetom vydané známky Folklórne slávnosti s Balážovou Tekovskou svadbou, vŕňajšia novoročná emisia Prielom Dunajca a Prielom Váhu alebo EU-ROPA 2000. Druhou otázkou je predstava vydavateľa našich známok o tom, či umiernený počet známok vydáva-

ných ofsetom zostane na dnešnej úrovni, alebo sa bude zvyšovať. Pri jedinej známke, alebo aj niekoľkých známkach v sérii ročne z približne troch desiatok známk, ktoré na Slovensku vychádzajú, je skoro zbytočné o tom polemizovať. Takáto „ofsetová“ známka alebo séria by nemala ohroziť súčasné významné a aj výnimočné postavenie slovenskej poštovej známky vo svete, vychádzajúcej z tradície vysokej kvality a postavenia československej známky v medzinárodnom meradle. Ani doterajšie dominantné postavenie kráľovnej tlačových techník, ocelotlače, či už rotačnej alebo z plochých dosák, by nemuselo byť ohrozené. Pri pokračujúcom vydávaní tradičných emisií Osobnosti, Krásky našej vlasti, osobitne Umenie, pri ktorých sa prejavuje vysoké majstrovstvo slovenských umelcov, graфикov a rytcov ako sú Martin Činovský, Rudolf Cigánik, František Horniak aj ďalší, s rastúcim (čo do kvality) aj počtom začínajúcich mladých tvorcov, nemôžu byť obavy o hodnotenie našich známok v medzinárodnej konkurencii a všetci dúfame, že ostanú na vysokom stupni rebrička kvality.

Kombinácií ocelotlače s ofsetom, ako aj použitiu ofsetu pri výrobe známok sa zrejme nedá vyhnúť. Vydavateľ k tomu pristupuje z technických aj ekonomických dôvodov. Zberatelia majú obavy skôr estetického charakteru. Aj táto tlačová technika sa však vyvíja a má celý rad možností a aj záruk vyššej kvality, než mali známky v minulosti (všimnite si slovenské služobné). Preto by zberateľmi nemuselo byť prijatie tejto techniky prijímané negatívne, pokiaľ nepoklesne umelecká hodnota známok, na ktorú sme si zvykli.

Obavy medzi filatelistami aj odborníkmi však môžu plynúť z toho, aby ofset postupne nezačal vytlačať ocelotlač viac a viac, aby to neznamenalo ústup slovenskej poštovej známky z jej terajších pozícií, vyoďbytých v tvrdej medzinárodnej konkurencii. Sú záruky, že ofset neprevezme miesto v slovenskej známkovkej tvorbe? Nebolo by predsa vhodné, aby vynikajúca úroveň výtvarných návrhov na známky bola pri realizácii do konečnej podoby potlačená nevhodnou tlačovou technikou - to by nemalo nastať za žiadnu cenu! Boli by sme svedkami paradoxu: Oceňovanie našich umelcov doma cenami ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií za najlepšiu rytinu známky alebo udeľovanie významných počt v medzinárodných súťažiach na jednej strane a k faktickému ústupu pri „zaznávaní“ ocelotlače a postupnom preferovaní ofsetu na druhej strane.

Ak ofset, tak pri niektorých známkach, napríklad s detským motívom alebo s námetom športu. Ponechať tradičné emisie (Umenie, Osobnosti...) s doterajšími technikami. A príklad ocelotlačovej Veľkonočnej Krížovej cesty Martina Činovského nás utvrdzuje v tom, že aj jednofarebná ocelotlač má svoju krásu a neopakovateľné čaro.

Otázka z úvodu je vážna. Rozhodnutie vydavateľa môže mať dalekosiahle následky ako v kladnom, tak aj v negatívnom zmysle, najmä ak bude neuvážené. Zberatelia dúfajú, že konečný krok bude optimálny aj pre nich, aj pre Slovenskú poštu (v konečnom dôsledku pre Slovensko) a to najmä tým, že úroveň slovenských poštových známok bude vysoká, ba ešte lepšia ako doteraz, aby naša poštová známka naďalej dôstojne reprezentovala v zahraničí ■

Pečiatka CENZOR 100

Jozef Tekel

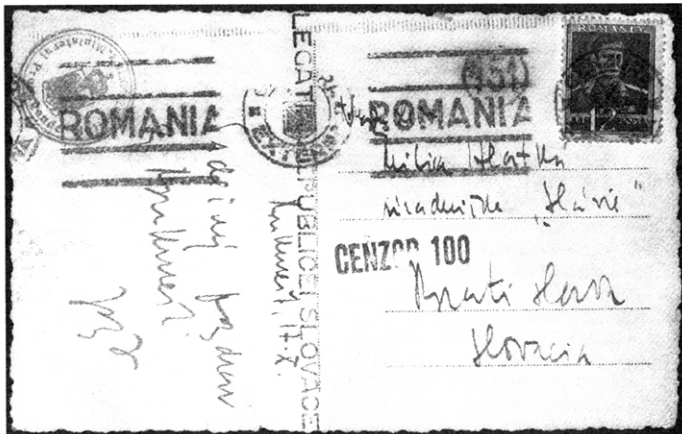
Príspevok M. Bachratého (Slovenský postilión č. 1, 1990) poskytuje základnú informáciu o odtlačkoch cenzorských pečiatok, ktoré používali výkonné orgány poštovej cenzúry Slovenskej republiky v období rokov 1939 až 1945. Zberatelia sa stretávajú s dvomi typmi číselných pečiatok - sú to gumové pečiatky s legendou CENZOR XX (odtlačky pečiatky v červenej alebo červenofialovej farbe) a kovové pečiatky s legendou C XXX. M. Bachratý uvádza hypotézu, že obsadené čísla gumových pečiatok boli od 1 do 99, v druhom prípade pripisuje pečiatkam čísla od 101 do 199.

Nález celistvosti (na obr.) radikálne zmenil pohľad na vec. Na celistvosti, ktorú odoslal pracovník zastupiteľského úradu Slovenskej republiky (LEGATIA REPUBLICAEI SLOVACE) v Bukurešti, je červenofialový odtlačok cenzorskej pečiatky CENZOR 100. Dátum odoslania celistvosti je 17.X. (rok nie je možné zistiť) a na celistvosti je odtlačok strojovej pečiatky rumunskej cenzúry s legendou CENZURA EXTERNA / ROMANIA, ktorý znehodnotil rumunskú poštovú známku. Táto celistvosť potvrdzuje predpoklad, že cenzorské číslo 100 bolo obsadené a dôležité zistenie: kontinuitná aritmetická postupnosť cenzorských čísel na gumových pečiatkach bola od 1 až do 100 a nebolo vynechané žiadne číslo. Súčasne bola otvorená otázka, či existuje kovová cenzorská pečiatka C 200. Dovolím si vysloviť pracovnú hypotézu, že aj toto cenzorské číslo bolo obsadené.

Objav úplnej kontinuity v aritmetickej postupnosti používaných cenzorských čísel na odtlačkoch cenzorských pečiatok slovenskej cenzúry vedie k novej otázke. Pečiatky typu CENZOR XXX (1 - 100), resp. C XXX (101 -

200?) boli používané v období november 1939 až marec 1945 na označenie cenzurovaných zásielok medzinárodného poštového styku adresovaných na Slovensko alebo odoslaných do cudziny (okrem Nemecka a protektorátu Čechy a Morava) zo Slovenska. Aký bol vzťah medzi pečiatkou CENZOR 33 a pečiatkou C 133? Predpokladám, že pridelenie cenzorskej pečiatky nebolo náhodné a identifikačné číslo cenzora bolo používané pre cenzúru poštových zásielok určitej jazykovej a geografickej oblasti.

Nepochybne zaujímavá bude odpoveď na otázku, či existuje numerická súvislosť (napríklad pridelenie určitej dekadky cenzorských čísel) medzi jazykovou a geografickou oblasťou, do ktorej bola adresovaná listová zásielka zo Slovenska alebo odkiaľ zásielka prichádzala na Slo-

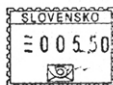

vensko. Aká je odpoveď na otázku, či jeden cenzor (skupina cenzorov) vykonával kontrolu poštových zásielok z určitej krajiny a súčasne vykonával aj kontrolu zásielok adresovaných do tejto krajiny (krajín) alebo či táto činnosť bola vykonávaná separátne.

Problematika slovenskej civilnej cenzúry medzinárodných listových zásielok vo vojnovom období si zasluhuje pozornosť zberateľov a príspevok upozorňuje na možnosť nálezu zaujímavej celistvosti ■

K27-13-4/70-1-01

Krajské riaditeľstvo PZ
v Košiciach
041 02 KOŠICE
-6-

KURIÉROM

ROSTOVŇA APOLLO
HASAŤKOVÁ 51
041 01 HICHALOVCE

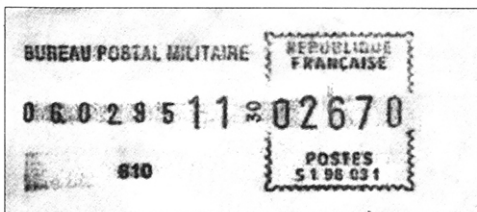
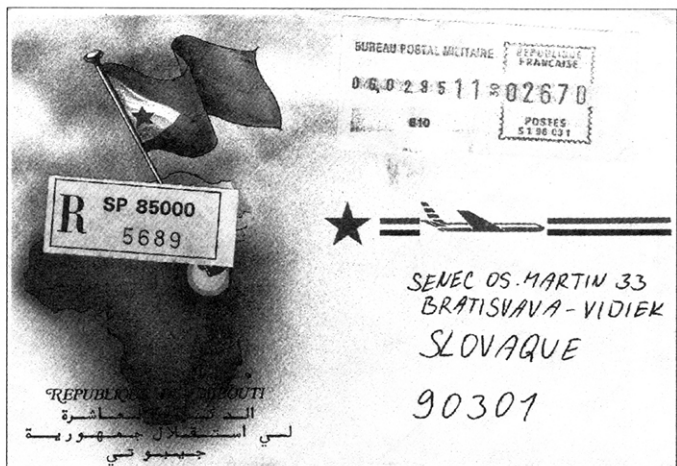
Nová (neznáma) kuriérna služba alebo?

Pri prezeraní dennej pošty sa mi dostala do rúk obálka listu, na ktorej je riadková pečiatka „KURIÉROM“. Na obálke je odtlačok vyplatného stroja s dátumom 5.1.01 s nominálnou hodnotou 5.50 SK. Odtlačok pečiatky „Kuriérom“ vyvoláva niekoľko otázok. Ako doručoval kuriér tento list - na poštu Košice alebo až priamo adresátovi? Ak priamo adresátovi, načo potom OVS? Odosielateľ - v tomto prípade Krajské riaditeľstvo PZ v Košiciach - prevádzkuje kuriérnu službu, či využíva služby inej kuriérnej služby? Zaujímavý doklad pre spestrenie našich zbierok! □ J.D.

VOJENSKÁ POŠTA FRANCÚZSKÝCH LÉGIÍ

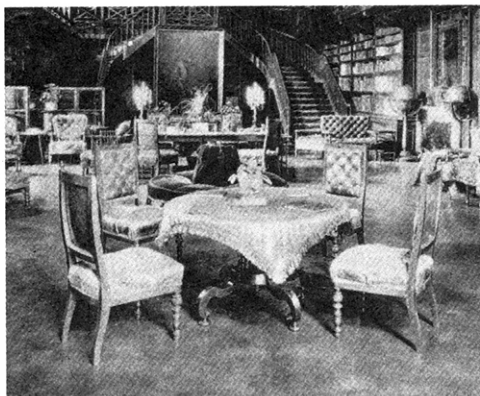
Niekedy hľadanie dobrodružstva, ale aj riešenie svojich sociálno-ekonomických problémov privádzalo a asi naďalej privádza aj Slovákov do služieb Francúzska v jej cudzineckých légiách. Medzi nich patrila aj Pavol Gažik z Turzovky - Hlineného zo samoty U Blažkov, ktorý vo svojom liste zo Saigону z 21. marca 1948 priblížil rodičom svoju anabázu v službách francúzskej cudzineckej légie v Alžírsku, Tunisku, Maroku, Sicílii, Palestíne, arabských krajinách, Egypte, Francúzskom a Talianskom Somálsku. Jeho vojenské dobrodružstvo, ak to tak môžeme pomenovať, skončilo vo Francúzskej Indočíne buď v provincii Tonkin alebo pri vietnamskej horskej planine Dien-Bien-Phu, kde bola v roku 1953 vybudovaná francúzska pevnosť, ktorú vietnamskí vlastenci 7. mája 1954 dobyli. A zrejme vtedy skončila aj jeho životná púť spolu s ďalšími ôsmymi tisícami padlými legionármi, ktorí položili svoje životy za záujmy Francúzskej republiky. Pre jednu stranu víťazstvo, pre druhú porážka - v oboch prípadoch s veľkými obetami.

vosti vpravo hore) a v roku 1995 BUREAU POSTAL MILITAIRE 610 (odtlačok výplatného stroja na zásielke pod ňou). Poštové zásielky aj v tomto prípade môžu autenticky vypovedať o dobe i životných osudoch človeka.

(Na oboch reprodukovaniach celistvoch je meno a priezvisko adresáta vyretušované) ký

Aj keď to Ústava Slovenskej republiky nepovoľuje, slúži v týchto légiách niekoľko občanov naše republiky aj v súčasnosti. Donedávna medzi týchto „dobrodruhov“ patrila aj Slováč pochádzajúci zo Senca, ktorý službu vo francúzskej cudzineckej légii vykonával štyri roky. V tomto prípade sa jeho služba skončila „šťastne“ - vrátil sa do svojej vlasti, avšak mal svoje pokračovanie v súdnej sielni... Pre styk s domovom príslušníkom cudzineckej légie slúži i vojenská pošta. V roku 1994 to bola BUREAU POSTAL MILITAIRE 614 (denná poštová pečiatka na celist-

Coffee Table Books

Alexander Urminský

Reč bude o knihách na „konferenčnom“ stolíku, ako sme v minulosti volali časť obývačky alebo haly v byte, kde prijímame návštevy. Ide o knihy, resp. albumy, ktoré má hosť k dispozícii dovtedy, kým ho domáci pán či pani prijmu alebo pri inej príležitosti, ak ho na chvíľu musia nechať osamote. Napríklad preto, že domáci pripravujú občerstvenie, budú podávať kávu alebo čaj, vyruší ich telefón, iná návšteva, jednoducho vždy, keď sa potrebujú vzdialiť.

To, čo hosť akoby mimochodom nájde na stolíku, reprezentuje (alebo by malo reprezentovať) vkus a intelektuálnu úroveň hostiteľov. Sú to obyčajne drahé knihy s vysokou textovou, obrazovou i polygrafickou úrovňou, ktoré by mali nejakým spôsobom súvisieť s osobnosťou hostiteľa. Mali by mať vzťah k jeho rodine, rodu, k predkom, k oblasti profesionálneho zamerania, respektíve k miestu, teda k obci, mestu, regiónu. Medzi Table Books s vysokou výpovednou schopnosťou patria albumy s historickými pohľadnicami nenásilne doplnené o aktuálne, rodné alebo firemné obrazové „klenoty“.

Na prelome 19. a 20. storočia pohľadnice preživali prvú konjunktúru, o ktorej sa tiež hovorí ako o zlatom veku pohľadníc. Táto sa skoro kryla s obdobím vrcholiaceho umeleckého smeru secesie. V tomto období boli Table Books s Anglicku a po jej vzore vo väčšine európskych krajin, práve albumy s pohľadáčkami. Ešte nie historickými, lebo vtedy pohľadnice boli v štádiu svojho zrodu a rozmachu. Preto tam boli pohľadnice od príbuzných a

známych alebo ktoré si sami poslali. Mnohí to vtedy považovali za snobizmus. Tomuto snobizmu však dnes vďačíme za mnohé pekné a hodnotné zbierky pohľadníc.

Koncom 20. a začiatkom 21. storočia pohľadnice opäť zaznamenávajú konjunktúru. Dostali sa na vrchol zberateľskej pyramídy pri súčasnom ochabnutí tradičných zberateľských odborov. Vďaka tradičnému anglickému konzervativizmu sa mnohé zbierky pohľadníc v pôvodnej podobe, zriedkakedy aj v pôvodných albumoch, opäť prezentujú na konferenčných stolíkoch v takzvaných „lepších rodinách“. Popri nich si našli miesto nové zbierky historických pohľadníc alebo aspoň ich reprinty v podobe kalendárov alebo knižných publikácií.

Ak sa jedná o kolekciu pohľadníc in natura, je dôležité, aby boli zchovalé, čisté. Ak boli prepravené poštou, aby známky neboli odtrhnuté, odlepené a zadné strany popísané, počarbané. V prípade, že odosielateľ alebo adresát sú známou osobnosťou, či už so vzťahom k hostiteľovi alebo nie, je vhodné, aby takéto pohľadnice boli prístupné z oboch strán. Ozdobou Coffee Table Books sú pohľadnice šľachtických sídiel, prípadne interiérov, vila alebo tovareň známej osobnosti či niekoho z predkov. Ak majiteľ albumu viliu či tovareň získal v posledných rokoch, je vhodné zbierku doplniť o dobové pohľadnice alebo fotografie pôvodných majiteľov a ich rodín. Secesná pohľadnica a litografia hodnotu albumu po každej stránke zvýšia a celkový dojem o úrovni hostiteľa len a len umocnia.

Pri tvorbe albumu tohto druhu nie je nutné striktné sa pridzrievať zberateľských filokartistických pravidiel. Naopak, treba sa prispôsobiť budúcemu prezentantovi a prostrediu, v ktorom tento album pohľadníc a fotografií

bude plniť honosnú funkciu Coffee Table Books.

Ak Vám toto, milí čitatelia, zaväňa snobizmom, pripúšťam, že máte pravdu. Ale za 50 či 100 rokov zase niekto bude môcť povedať, že vďaka tomu sa zachovalo veľa pekných pohľadníc ■

Pohľad na časť dobového zariadenia knižnice (obr. hore) a pohľadnica s kolorovanou fotografiou londýnskeho obchodu zo začiatku 20. storočia (obr. dole)

František Beneš (st.): ČESKOSLOVENSKÉ CELINY 1918-1922 (II. diel)

Katalóg, vydal POFIS, Praha 2001, 152 strán,
cena 448 Kč

Obsah katalógu tvoria čs. poštové celiny, ktoré boli vydávané v rokoch 1918-1939, resp. 1945-1992. Katalóg venuje pozornosť všetkým druhom poštových celín okrem poštových lístkov. Sú v ňom spracované zálepkové háčky, zálepky, aerogramy, pigeogramy, celiny pre poštovú poštu v Prahe, telegramy na účet, podacie listky na telegramy, adresné záznamové listky, poštové príkazné háčky, poštové príkazy a výberky, služobné poštové výberky (PNU/PNS), poštové sprievodky, doberkové poštové sprievodky, medzinárodné odpovedné kupóny (IRC) a pretačové celiny (vydania Chust a Mukačevo).

Autorom katalógu je F. Beneš, st., na príprave rukopisu spolupracovali F. Beneš, ml., V. Bulant, M. Černík, F. Črha, V. Dražan, J. Krátký, J. Majer, T. Morovics, R. Schindler, J. Šobihard, C. Sobotka, V. Soukup, J. Starec, J. Stupka, A. Šmíd, J. Starec, T. Šilhán a J. Trojan.

Katalóg nadväzuje na publikáciu o čs. celinách (Speciální příručka pro sběratele známek a celin, NADAS, Praha 1988), ktorá bola vydaná k svetovej výstave PRAHA 1988. Táto publikácia obsahom a spracovaním už bola nevyhovujúca a nová publikácia od F. Beneša st. vyplnila citelnú medzeru v odbornej literatúre o poštových celinách.

V úvode katalógu sú všeobecne charakterizované kritéria na kvalitu nepoužitej a poštovo použitej celiny. Katalóg hodnotí osobitne nepoužitú a použitú celinu. Toto všeobecné spracovanie nie je vhodné pre objektívne hodnotenie viacerých druhov celín, pretože môžu mať doplnkovú známku. Niektoré použité celiny môžu mať doplnkovú známku (známky) z dôvodu, že boli odoslané do cudziny alebo boli odoslané s požiadavkou na osobitnú manipuláciu so zásielkou (doporúčená alebo náhla zásielka, výnimočne aj letecká zásielka). Takto mohli byť odoslané zálepky, zálepkové háčky, poštové výberky a celiny pražskej potrubnej pošty mohli byť odoslané ako náhle zásielky. Iné celiny (podací lístok na telegram, adresný záznamový lístok) mohli byť použité s doplnkovými známkami iba po zvýšení poštových poplatkov a tieto druhy celín mali obmedzené použitie pre tuzemský poštový styk. Niektoré celiny (poštové sprievodky) sa nemôžu objaviť poštovo použité bez doplnkových známk. Hodnota doplnkových známk na celine bola určená výškou poštového poplatku za balíkovú zásielku pre tuzemského alebo zahraničného adresáta. Pre zlepšenie objektivity katalógu odporúčam, aby hodnotenie použitých celín rešpektovalo príplatok za osobitné služby (R, Ex, R+Ex, letecky), rozlišovalo zásielky do zahraničia (kde je možná táto situácia) a rozlišovalo použitie celiny v určitom tarifnom období.

Nový katalóg prináša, z hľadiska špecializácie, štandardné spracovanie celín s farebnými obrázkami. V nie

ktorých prípadoch (poštové príkazy a výberky, poštové sprievodky) je sympatický pokus autora o exaktné štúdium „veľkých“ celín: Autor venuje pozornosť natlačenej známke, predajnej cene celiny, prípadne inému charakteristickému znaku celiny ako je kresba štátneho znaku (19 čiar, 39 čiar). Tieto dve kapitoly možno hodnotiť ako prínos pre rozvoj teórie a špecializácie čs. poštových celín. Solídne sú spracované aj poštové výberky, ktoré boli vydávané v povojnovom období (1946-1975), pretože odborná literatúra tejto problematiky dosiaľ nevenovala dostatočnú pozornosť. Cenové záznamy katalógových položiek sú všeobecne prijateľné, napriek tomu sa objavili v katalógu určité disproporcie. Ako slabé miesto publikácie je potrebné označiť spracovanie zálepiek (1919-1946).

Spracovanie a grafická úprava publikácie majú typický rukopis katalógov, ktoré vydáva POFIS, spol.s r.o., Praha. Grafická úprava má, v porovnaní s ostatnými katalógmi tejto firmy, výrazné rezervy. Reklamy a pútače pre čitateľa, užívateľa katalógu, sú často nevkusné, zbytočne duplicitné a potlačujú informačný charakter publikácie. Ako nedostatok publikácie je potrebné pripomenúť, že autor, resp. spolupracovníci, neuvádzajú zoznam použitej odbornej literatúry, z ktorej preukázateľne čerпали informácie. Zoznam použitej literatúry je aj cenou pomôckou pre čitateľa a užívateľa katalógu, ktorý získava prehľad o problematike poštových celín. Nový katalóg bude slúžiť zberateľom celín, a nielen im, ako pomôcka niekoľko rokov a verím, že pomôže prehliť záujem o špecializáciu čs. celín □ Jozef Tekel

IV. hry športovcov frankofónnych krajín v kanadskom Quebecu

V dňoch 14. až 17. júla tohto roku sa uskutočnili v Quebecu v Kanade IV. športové hry športovcov frankofónnych krajín. Hry majú dobré meno, pretože sa na nich zúčastňujú športovci celého sveta, kde oficiálnym štátnym jazykom je francúzština alebo kde značná časť obyvateľstva hovorí po francúzsky (už začiatkom roku bolo na hry prihlásených vyše 1800 športovcov z 50 krajín). Súťaží sa v rozličných atletických disciplínach.

Zvláštnosťou hier športovcov frankofónnych krajín je, že sa súťaž aj v tancoch. Vo februári kanadská poštová správa vydala dve poštové známky. Na prvej je atlét vo výskoku nad latkou, na druhej efektná tanečnica (obe známky majú nominálnu hodnotu 47centov a vytlačené boli ofsetom). Je pravdepodobné, že k hrám vydali príležitostné známky aj iné krajiny, ktorých športovci sa na hrách zúčastnili □ Z

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Redakcia neručí za obsah
a znenie informácií o jednotlivých
podujatiach.

Kalendár podujatí s uvedením miesta, termínu konania
a ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov,
ktoré pre redakciu poskytli ich usporiadatelia.

CELOŠTÁTNE A REGIONÁLNE PODUJATIA

→ 18. august 2001 KRAKOVANY

HOBBY STRETNUTIE • Kultúrne stredisko od 7.00 hod.
• Ďalšie stretnutia: 22.9., 20.10., 17.11. a 15.12. 2001
Kontakt: Peter Kvasnica ☎ 0905 267519 ■

→ 25. august 2001 TRENČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ NUMIZMATICKÁ BURZA •
Dom armády Trenčín od 7.00 do 12.00 hod. • Kontakt:
F. Jarábek ☎ 032 / 7443 511 ■

→ 1. september 2001 BRNO

CELOŠTÁTNA FILATELISTICKÁ VÝMENNÁ SCHÔDZKA •
MK BRNO, Vlhká ul.21. od 8 do 12 hod. • Kontakt: L. Skoupy,
Húskova 10, 618 00 Brno, ČR, ☎ 05 / 4853 2219 •
Ďalšia schôdзка 1. decembra 2001 ■

→ 2. september 2001 ŽILINA - RADOĽA

MEZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE ZBERATEĽOV •
Galéria MLYN-ANTIK, Radoľa č.133 (oproti čerpacej sta-
nici BENZINOL, 10 km od Žiliny) • Možnosť predaja
vlastného tovaru z automobilu v areáli galérie. Ďalšie
stretnutia sa konajú každú prvú nedeľu v mesiaci: 7.10.,
4.11. a 2.12.2001 • Dňa 4. novembra - jesenná aukcia sta-
rožitností • Kontakt: Galéria MLYN-ANTIK, 023 36 Ra-
doľa 133, ☎ 041-4214026, mobil 0903-175076, e-mail:
samo@za.psg.sk ■

*Zväz slovenských filatelistov a
Združenie klubov filatelistov v Bratislave
usporiadajú
8. septembra 2001 od 8.⁰⁰ do 12.⁰⁰ hod.*

CELOŠTÁTNE STRETNUTIE FILATELISTOV

Dom lodníkov, Pribinova ul.
Spojenie z hlavnej stanice: autobus č. 82
Obj. stolov: Ing. L. Böhm ☎ 02 / 4329 5360

Ďalšie stretnutie filatelistov sa uskutoční 8.12.2001

→ 8. september 2001 BRATISLAVA

BURZA ODZNAKOV, MEDAILÍ, MINCÍ a VYZNAMENANÍ •
Spoločenská sála Strediska kultúry Bratislava - Nové Mes-
to, Vajnorská ulica č.21 od 8.00 do 12.00 hod. • Ďalšie bur-
zy: 6.10., 3.11. a 1.12.2001 ■

→ 8. september 2001 ZVOLEN

**BURZA ZBERATEĽOV - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FI-
LOKARTIA** a iné • Posádkový klub armády Zvolen, miest-
na časť Podhorová od 8.00 hod. • Informácie: p.Hala-
mová (PKA) ☎ 045 / 5320 183, 5320 184, 5320 487 kl.
463 930 ■ Ďalšia burza bude 8.12.2001 ■

→ 9. september 2001 RUŽOMBEROK

CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ VÝMENNÁ SCHÔDZA •
Gymnázium sv. Andreja (pri Mestskej radnici) od 7.30
do 12.00 hod. • Kontakt: L. Adamčiak, Jelence 5, 034 01
Ružomberok, ☎ 044 / 4326 024 alebo L. Iván, Malé
domky 12, 034 05 Ružomberok, ☎ 044 / 4328189 ■

→ 15. september 2001 TRSTÍN

**BURZA - FILATELIA, NUMIZMATIKA, polovníctvo, rybár-
stvo, starožitnosti, kuriozity** • Kultúrny dom od 7 do 12
hod. • Kontakt na ☎ 085 / 5579 409 • Ďalšie burzy: 13.
10., 10.11. a 1.12.2001 ■

→ 23. september 2001 TRENČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA •
Mestské kultúrne stredisko DLHÉ HONY • Ďalšia celoslo-
venská burza sa uskutoční 11. novembra 2001 ■

KLUB FILATELISTOV 53-05 MARTIN
usporiada

VÝMENNÚ SCHÔDZKU FILATELISTOV

v nedeľu **30.9.2001** od 8 do 12 hod.
vo vestibule kina v **DOME ODBOROV STROJÁR s.r.o.**
Martin, Vajanského nám.2.

Občerstvenie možné v miestnom bufete.

→ 30. september 2001 LUČENEC

BURZA-HOBBY STRETNUTIE • Hotel PELIKÁN, Adyho
ulica (pri tržnici) od 8.00 hod. • Ďalšie stretnutia: 28.10. a
25.11.2001. Informácie: ☎ 047 / 432 9266 ■

→ 30. september 2001 ŠAĽA

**BURZA ZBERATEĽOV (FILATELIA, NUMIZMATIKA,
STAROŽITNOSTI a iné)** usporiada Kultúrno-spoločen-
ská organizácia a Klub filatelistov v Estrádnej sále DK v
Šali od 7.00 do 12.00 hod. Kontakt: Stanislav Mešťan,
Pionierska 47, 927 01 Šaľa ☎ 031 / 7712 840 ■

→ 7. október 2001 ŽILINA

**CELOŠTÁTNA VÝMENNÁ SCHÔDZKA - BURZA + MINI-
AUKCIA POHLADNÍČ** (súčasť výstavy ŽILINFILA 2001) •
ZK Slovenska Rosea (vedľa futbalového štadióna, 300 m od
železničnej stanice) od 7.30 do 12.30 hod. • Ďalšia burza
spojená s miniaukciou pohľadníc bude 18. novembra •
Kontakt: TEMAFILA, Hviezdoslavova 16, 010 01 Žilina, ☎
041 / 5 624 958 ■

→ 14. október 2001 NITRA

HOBBY STRETNUTIE • Nitra, Párovská ulica č.1 od 7.00 do 13.00 hod. ■

→ 21. október 2001 BANSKÁ BYSTRICA

CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého ul. 4. od 8 do 12 hod. • Kontakt: Dušan Gubík, Rudohorská ul. 21, 974 11 Banská Bystrica, ☎ 048 / 411 66 92 ■

PRAVIDELNÉ KLUBOVÉ BURZY a STRETNUTIA

■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobroviečova ul. 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - NUMIZMATIKA • Výmenné schôdzky bratislavskej pobočky SNS • Dobroviečova ul. 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. • Vstupné 10 Sk ■ **BRATISLAVA** - TELEFÓNNE KARTY • Bulharská predajňa VITOŠA, Spítalská ul., 1. poschodie, každú stredu od 16.00 do 18.00 hod. (provizórium) ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Budova Elektroprojektu, Partizánska cesta • Každú druhú a poslednú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **KEZMAROK** - FILATELIA • Dom detí a mládeže, Starý trh č. 25 • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 10.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA • Posádkový klub armády, Masarykova 17 • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9 do 12 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA • CK Junior, Sládkovičova ulica • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA • Bufet Malá ryba, L.Štúra 6 (pri Lekárni) • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MARTIN** - FILATELIA • Pravidelné výmenné schôdzky s odbornými prednáškami • Dom kultúry Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - TELEFÓNNE KARTY • TELECARD CLUB pri Posádkovom klube armády, Šoltésovej 3 • Každú druhú stredu (párny týždeň) okrem sviatkov od 16.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko, malá zasadačka (I.posch.) • Vždy druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. ■ **NITRA** - FILATELIA, FILOKARTIA • Centrum voľného času Domino, Štefánikova trieda • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Kaviareň hotela Korzo, Hlavné námestie • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9 do 12 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, FILOKARTIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času „Ahoj“, Teplická 83 (pri Vojenskom kúpeľnom ústave), Piešťany • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Hotel Satel • Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17.00 hod. ■ **POPRAD** - NUMIZMATIKA, FILATELIA • Podtatranské múzeum Poprad • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Čierny orol (PKO), Hlavná ulica č.50/a (I.poschodie, miestnosť nad vchodom) • Každú nedeľu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Kaviareň

hotela Magura • Každú nedeľu (okrem sviatkov) od 8.00 do 10.30 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • schôdzky pobočky SNS • Hornonitrianske múzeum • Každý prvý štvrtok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - NUMIZMATIKA • Liptovské múzeum • Každý štvrtý štvrtok (okrem júla) od 17.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • Centrum voľného času, Levočská 14 • Každý párny týždeň vo štvrtok 16.00 hod. ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko, Dlhé hony • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Dom armády • Každú druhú sobotu v mesiaci od 7.00 do 12.00 hod. ■ **TRNAVA** - KALOKAGATIA • Centrum voľného času, Strelecká 1 • Každý štvrtok od 16.00 do 18.00 hod. (TIRNAVIA) ■ **VRANOV n/Topľou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Mestský dom kultúry, M. R. Štefánika 875 / 200 • Každú prvú nedeľu po 15-tom v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov ■ **ZILINA** - FILATELIA • Budova Matice slovenskej, Hollého ulica • Každú stredu od 16.30 do 19.00 h. a v nedeľu od 9.30 hod. □ (R)

ČO PIŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 6 / 2001

Júlové číslo Filatelie prináša už desiate pokračovanie seriálu o Frankaturách na listových zásielkach v rokoch 1918-39 v Československu, tento raz o emisiách Jubilejné 1928 a Svätováclavské. V znaleckej hľadke sa dozvieme o nezvyklom falzifikáte atestu k pravej, ale i falošnej známke Pošta Československá 1919 z pera F. Beneša. Zaujímavé je aj definitívne rozhodnutie zástupcov komisie znalcov a spoločnosti ZSF (knihŕačkových vydani) a zberateľov čs. známok) **neoverovať** tzv. štvrtý typ známok Hospodárstvo a veda 1923. Známkam medzivojnovkej ČSR je venovaný aj článok V. Malovíka Označovanie tlačových dosiek čs. známok v rokoch 1918-39, ktorý nadväzuje na predošý seriál, prerušený v č.3. Vyberateľnú prílohu tohto čísla tvorí stať V. Zedníka o Doskových chýbách na známkach Českej republiky tlačných rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hlbkotlačou v roku 1993. Užitočný je i prehľad ručných príležitostných pečiatok ČR za 1. polrok. Dvojica autorov J. Brožová-Z. Pénkava popisujú známkové polia na háčreku 10. výročia Helsinskej konferencie. Do histórie filatelie sa okrem redakcii článkov z Českého filatelistu z roku 1930 a pekného čítania z pera J. Ježka z Filatelie, vrátil i M. Langhammer článkom Jazdy nemeckých filatelistov v Československu a V. Krečmer článkom K motívom na kolumbijských známkach so štátnym znakom □ ik

■ BÉLYEG VILÁG (Maďarsko) ■ 7-8 / 2001

Letné dvojčíslo otvára príhovor šéfredaktora k prebiehajúcim diskusiam o budúcnosti filatelie. V popredí pozornosti časopisu je príbeh výstavy HUNFILA 2001 usporiadaná v rámci 74. dňa filatelie koncom mája v meste Győr (články G. Visnyovského a I. Glatza. Na ne tematicky nadväzuje aj článok M. Rákócziovej o známkach vydaných ku Dňom známky i článok L. Molnára o obrazoch maliara M. Barabása na poštových známkach,

ktorého obraz „Holubia pošta“ bol vydaný na tohtoročnom hárčeku 74.deň známky. Článok L.Horvátha pojednáva o poštovej prevádzke v Podkarpatskej oblasti v rokoch 1918-1920. Rubrika venovaná poľnohospodárstvu prezentuje článok L.Ürmösa s názvom Paberkovanie v novípkách vydaných pred 100 rokmi. Rozsiahle pojednanie I.Ácsa o dejinách Maďarska v zrkadle poštových známok pokračuje 10-tou doplnujúcou časťou. Niekoľko príspevkov je uverejnených aj zo vzáového života vrátené udeľenia významaniami udeľených pri príležitosti Dňa známky. Samostatnú časť v strede časopisu tvorí katalóg príležitostných pečiatok za rok 2000 (celkom 253 pečiatok) a repertorióm časopisu BV roku 2000. Potešujúce je, že takmer celú stranu časopis venoval referovaniu o obsahu 5.čísła časopisu Zberateľ □ vkn

■ KOŠICE VO FILATELII (SR) ■ 11 (2001)

Košickí filatelisti s materiálnou pomocou Štátnej vedeckej knižnice Košice a finančnou pomocou Združenia klubov filatelistov Východné Slovensko Košice, vydali pre vzdelávanie členskej základne 11.číslo zborníka „Košice vo Filatelii“. Obsah zborníka je už tradične zameraný na informácie o filatelii v Košiciach a na zaujímavosti z poštovej prevádzky.

Už IX.pokračovanie seriálu o filatelistických výstavách v Košiciach pripravil Ján Maniaček, o možnostiach špecializácie zbierania známky prezident R.Schuster, 5,50 Sk, publikuje Miroslav Gerec. Oblasť poštovej histórie približujú príspevky Vladimíra Chmelára: Úradný lístok pre bezplatný poštový styk, Juraja Pálku: Poštová organizácia z pohľadu listových zásielok v prednámkovom období a Ivana Tvrdého: Slovenské odtlačky výplatných strojov. Továrenské príspevky na maďarských poštových ceninách sú námetom príspevku Tichomíra Koteka, predchodcov perfinov z košického regiónu približuje vo svojom príspevku Jaroslav Kuběnka. Tri príspevky zamerané na košické príležitostné tlač a pečiatky pripravil Viliam Gaál. Aktivitu klubu filatelistov 54-01 Košice v roku 2000 približuje vo svojom príspevku Alexander Bárd. Ďalšími príspevkami menšieho rozsahu k spresneniu obsahu zborníka prispeli Ján Maniaček, Dušan Evnic, Vladimír Chmelár, Alexander Bárd, výbor KF 54-01 a výbor Spolku košických filatelistov.

Redakčnú úpravu a prípravu do tlače vykonal Ján Maročín, tlač zborníka zabezpečila Štátna vedecká knižnica Košice. Zborník v rozsahu 56 strán bol vydaný v náklade 150 kusov □ des

■ POŠTOVNÉ NÁLEPKY (ČR+SR) ■ (42) / 2001

V najnovšom spravodaji Spoločnosti zberateľov R-nálepiek je uverejnený článok J.Kratochvíla Z histórie hradnej pošty v Prahe, 2.pokračovanie prehľadu M.Fencla Príležitostné R-nálepky po roku 1945, článok J.Németha Podacie čísla slovenských RNCK a Zmeny na slovenských poštách v roku 2000. Spravodaj prináša aj návod o zaujímavom zberateľskom využívaní cenných nálepiek APOŠT, organizačné informácie o novom ročníku kolovania materiálu a niekoľko inzerátov □ vkn

■ SV.GABRIEL (SR) ■ 2 (25) / 2001

Informačný bulletin Spoločenstva Sv.Gabriel na úvodných stranách sa zaoberá organizačnými otázkami Spoločenstva: Jubilejným 20. stretnutím v Močenoku (28.júl 2001) a kronikou 19.stretnutia v Hlohovci (19.5.2001).

Druhý tohtoročné číslo prináša článok P.P.Rubens - Cyklus obrazov pre jezuitský kostol v Antverpách (L.Marko), Mikuláš Schneider-Trnavský (J.Mička), Druhý Zjazd Gneznský (J.Vallo), Štyri storočia hebrejského písma (S.Zrubec), Sv.Klement Ochridský (M.Móric), Pápež Ján XXIII.- blahoslavený (J.Vallo) a 1700 rokov Cirkvi v Arménsku. V ďalších článkoch prevážuje najmä informačný obsah: 50.výročie „St.Gabriel“ v Rakúsku, Stretnutie prezidia „Weltbund St.Gabriel“, Milénium+1 (alebo o krajskom kole filatelickej olympiády) a Slovenské príležitostné pečiatky s náboženskou tematikou - 2000. Bulletin uzatvára spoločenská kronika □ vkn

SLOVÁCI V NOVÝCH MISIÁCH

Slovenská republika vyslala do mierovej misie UNFICYP na Cyprus v júni tohto roku vyše 250-členný kontingent vojenských pozorovateľov. Veliteľom SLOVCON-u je plpk. Ing.Milan Kováč, zástupca plpk. Ing.Karol Papp.

Misia UNFICYP bola zriadená v marci 1964 rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN. O-tázkou Cypru sa BR OSN začala zaoberať vo februári 1964 na základe žiadosti Cyperskej republiky, keď ústavná kríza na tomto ostrovnom štáte prerástla do ozbrojených konfliktov medzi cyperskými Grékmi a Turkami. Prvým veliteľom medzinárodných síl OSN, ktoré operovali na Cypre, bol indický generál P.S.Gjanih. Postupne sa na cyperskej misii zúčastnili jednotky Argentíny, Austrálie, Fínska, Írska, Kanady, Maďarska, Nemecka, Rakúska, Slovenska, Švédska, Veľkej Británie a od júna 2001 aj Slovenska.

Slovenská republika prevzala misiu po Rakúsku. Rakúsko malo od 15.11.1976 úrad poľnej pošty pri Famaguste v Cap Duke Leopold V. Pri príležitosti 25.výročia úradu poľnej pošty na Cypre vydala Rakúska pošta príležitostnú známku nominálnej hodnoty 7 šilingov a používala príležitostnú pečiatku 22.6.2001 (pamätný lístok vyobrazený na 2.strane obálky).

■ Slovenská republika vyslala na Východný Timor do misie INTERFET - UNTAET (vojenskej poľnej nemocnice) skupinu 34 osôb (z toho 15 vojakov z povolania). Veliteľom skupiny je plk.MUDr.Peter Daxner, PhD. Naša skupina vystriedala Kanadanov. V tejto oblasti sa angažovali hlavne Austrália, Nový Zéland, Kanada, ktoré mali aj svoje poľné poštové úrady.

■ V súčasnosti je Slovenská republika zastúpená v týchto mierových misiách OSN: UNFICYP (Cyprus, 273 osôb), UNMEE (Etiopia-Eritrea, 199), UNDOF (Golanské výšiny, 92), KFOR (Kosovo, 42), UNTAET (Východný Timor, 34), UNGCI (Severný Irak-Kurdistan, 8), UNTSO (Stredný Východ, 2), UNAMSH (Sierra Leone, 2), SFOR (Bosna a Hercegovina, 8), ECMM / EUMM (Bosna a Hercegovina, 2), OSCE (Gruzínsko, Moldavsko, 2), UNMIK (Kosovo, 2).

Doposiaľ však ASR nerozvinula poľnú poštovú úrad, ale jej príslušníci využívajú služby iných kontingentov, prípadne civilnú poštu □ Jozef Korený

INZERCIA

Podmienky inzercovania: Cena za jeden riadok v rubrike INZERCIA je 20 Sk. Za inzerát zvýraznený rámčekom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytneme 30%-nú zľavu. Abonent čiasopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerát zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Uverejnené sú v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí. Komerčné inzeráty resp. reklamy vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka, ktorý na požiadanie zašleme, alebo dohodou.

■ **KRAJSKÁ HVEZDÁREŇ V BANSKEJ BYSTRICI** má záujem o kontaktné adresy zberateľov známok, mincí, erbov, príř. pečiatok, telef. kariet a iných kuriozít, na ktorých sa objavuje motív alebo symbol astronómie a prírodných vied. Kontakt: Mgr. Maria Galova, telefón 088 - 415 61 44. Z 076

■ **PREDÁM 10 KG SKARTU USA, RAKÚSKA, ŠVAJCIARSKA.** USA - 2200 Sk, Rakúsko 2400 Sk, Švajčiarsko 3000 Sk. Slovensko malý formát na študijné účely 150 kg - 10000 Sk. Róbert KOPAJ, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, ☎ 0817 6421416 večer. Z 077

NOVOOTVORENÁ ZBERATEĽSKÁ PREDAJŇA

**Predaj (aj komisionálny) a výkup:
ZNÁMOK, MINCÍ, POHLADNÍČ,
TELEFÓNNYCH KARIET
a VYZNAMENANÍ**

Bratislava, Medená ulica 18
☎ 0905 599 990
Otvorené: Po-Pia 9.³⁰-18.³⁰, So 9-13

■ **PONÚKAM SKART Z CELÉHO SVETA** v balíčkoch 1 kg až 10 kg - ponukový zoznam pošlem zdarma. Róbert KOPAJ, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, ☎ 0817 6421416 večer. Z 078

■ **PREDÁM ★★ ZNÁMKY EUROPA - CEPT 2000:** Arménia (120), Grónsko (55), Latvíja (60), Latvíja Tetebeche (125), Maďarsko - iba spoloč-

ný námet (12), Portugalsko (40), Portugalsko - hářček (120), San Marino (26), Švajčiarsko (35) a Švédsko (40). Michal ZIKA, Sečovská 8, 821 02 Bratislava. Z 079

Barasa filatelia

**Predaj známok
a filatelistických potrieb
Abonencia z celého sveta**

Numizmatika

**Predaj výrobkov
Kremnickej mincovne**

**Predajňa: Májkova 2 (Avion)
81117 Bratislava 1
Tel./fax 07-55 42 46 47**

■ **ZASIELAM KF I JEDNOTLIVCOM** po predchádzajúcej dohode hodnotné výbery ★★ i ☉ známok Československa, SR, ČR, SŠ, Č+M, Európy i zámoria, FDC, celin, celistvosti, bankoviek, mincí, RN, ZN a pod. Doplňím vaše chybenky, predám katalógy, literatúru, alb. listy, zászobníky, filat. jednotky a pod. Ohodnotím zbierky i jednotlivé kusy známok, mincí, bankoviek, starozitnosti a pod. Prevezmem do komisionálneho predaja hodnotné zbierky, známky, mince a iný zberateľský materiál. Odkúpim väčšie i menšie zbierky z pozostalosti, likvidované zbierky a pod. Odpoviem na každý list s príloženou známkou na odpoveď. Miroslav SUKOPČAK, Čáčov 294, 905 01 Senica, ☎ 0905 358 707, 034 / 651 3964 Z 080

■ **PREDÁM ČIERNOTLAČE ČSR II** číslo 3 (25 Sk), č.12 (40 Sk), č.16 (140 Sk), č.19a (40 Sk), č.20 (40 Sk) a č.21 (35 Sk). Len v celku. Róbert KYTKA, 908 74 Malé Leváre 95. Z 081

■ **PREDÁM 30 ks RÔZNYCH ODZNAKOV**, prevážne 70-te roky a 4 ks telefónne karty, z toho jednu zberateľskú hodnotnú. Kontakt: ☎ 0903 / 963 195 po 17-tej, e-mail: integra@ba.telecom.sk Z 082

■ **MENÍM ☉ ZNÁMKY NEMEČKA, ANGLICKA, ŠVÉDSKA, USA, AUSTRÁLIE, NEW ZEALENDU** za ★ zn. Slovenska - vyššie hodnoty. Ivan ROUDENSKÝ, poste restante, 062 01 Starý Smokovec. Z 083

■ **Dám ★★ CDV 1 bp, 2 bp za ★★ 1 oz, 2 oz (- 3x).** Potrebujem ★★ COB 6, mám prebytok ★★ COB 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18 a 19. Jozef Vrábek, M. Nešpora 65, 080 01 Prešov, ☎ 051 / 774 2860. Z 084

■ **KÚPIM STARÉ POHLADNICE A FOTOGRAFIE HANUŠOVIEC NAD TOPLOU.** Adresa: Štefan SOCHA, Štúrova 3, 094 31 Hanušovce nad Toplou. Z 085

■ **HLADÁM PARTNEROV NA VÝMENU STARÝCH POHLADNÍČ Z ÚZEMIA SLOVENSKA**, resp. predám štyritisíc kusov. Lajos PAVALACS, Rákóczi tér 8/B, 2500 Esztergom, Hungaria. Z 086

■ **PREDÁM ZNÁMKY EUROPA 2000** - ☎ 0905 608 263 Z 087

■ **PREDÁM ★★ ZNÁMKY, HÁŘČEKY A PL ČR 1993-1999.** I.LUŽÁK, Púpavova 2, 841 04 Bratislava 43, ☎ 02 / 654 25 054 Z 088

Brno - mesto uprostred Európy

Pod týmto názvom sa v juhomoravskej metropole konali v dňoch 1. až 3.júna 2001 rôzne kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré boli sprevádzané aj filatelistickými materiálmi, najmä príležitostnými poštovými pečiatkami, kašetmi a mimoriadnou prepravou zásielok:

Napríklad na železničnej stanici bola výstava najnovších i historických koľajových vozidiel, predaj zberateľských a upomienkových materiálov so železničnou tematikou a organizované mimoriadne vlakové jazdy.

V centre Brna bola výstava historických vozidiel MHD a pre verejnosť boli poriadané jazdy historickými električkami, autobusmi, trolejbusmi ale aj koňmi ťahanou električkou a parným pohonom poháňanou električkou. Na Brnenskej priehrade oslávili 55.výročie lodnej prepravy na tejto obľúbenej rekreačnej vodnej ploche...

Používalo sa päť príležitostných pečiatok (Brno 1 - OHNOSTROJNÉ DNY, LET BALÓNŮ, Brno 2 - KNIHOVNA JIŘÍHO MAHENA, Brno 35 - HRAD VEVEŘÍ a LODNÍ DOPRAVA NA BRNĚNSKÉ PŘEHRAĐE.

☐ Jozef Karovič

ČO JE ČO.

G. Angermüller, Techniker, 98 991

Bratislava Pozsony Pressburg

FIRMA FILATELIA ALBUM

vydala novú publikáciu encyklopedického charakteru. Publikácia s názvom **ČO JE ČO** na 134 stranách obsahuje vyše 12000 názvov obcí celého bývalého Uhorska (zostavené v abecednom poradí podľa pôvodných maďarských názvov, s označením do ktorého štátu patrí v súčasnosti, s uvedením súčasného slovenského názvu obcí ležiacich na území SR). Publikácia je ilustrovaná farebnými reprodukciami vyše 400 pohľadníc (litografie a koláže) z územia Slovenska. Cena publikácie je 600,- Sk. Objednať si ju možno na adrese: **FILATELIA ALBUM**, Lazaretská ulica 11, 811 08 BRATISLAVA, telefón / fax: + 421- 7- 5296 7411

ALBUM ZIKA

NEHLADAJTE MA DOMA, NÁJDETE MA NA INTERNETE
www.albumik.sk

MZIKAHOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

FIRMA ZBERATEĽ

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ KUSY
ZNÁMOK, MINCÍ A POHLADNÍC**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

831 02 Bratislava, Račianska 17

☎ 02 / 44 250 149

e- mail: zberatel@nextra.sk

**Otvorené pondelok až piatok
od 10.⁰⁰ do 18.⁰⁰ hod.**

**ERVO
ŠPORT**

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16

821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympia a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú **10% -nú zľavu** pri materiáloch firmy ERVO.

Firma

Námestie SNP č.37, ☎ 045 / 54 29 814

**Predávame a vykupujeme materiál z oblasti
filatelie, numizmatiky, notafílie,
filokartie, telefónnych kariet**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

FIRMA ZBERATEĽ PONÚKA

V tejto rubrike ponúkajú materiál je možné zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, číslo telefónu 02 / 44250 149, e-mail: zberatel@nextra.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. Ponúkajú materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky, k cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu *Zberateľ*.

PRE ABONENTOV ČASOPISU POSKYTOVEME NA VŠETKY PONÚKANÉ PÓLŽKY 5 % ZĽAVU !

Nálepne listy vydané SP

ZNL 1	Slovenský štát. znak, biely kartón A 4, nečíslovaný	540,-
ZNL 3a	Slov. št. znak 3 Sk, nečíslovaný A 5	50,-
ZNL 3b	detto, číslovaný	150,-
NL 26	ZOH 1994 Lillehammer	40,-
NL 33	Olympijské hnutie	35,-
NL 37	Kráľ Svätopluk	35,-
NL 38	Svetová poštová únia	35,-
NL 39-40	SNP, gen. Viest a Golián	40,-
NL 41a	Nad Tatrou sa blýska, čierna pečiatka	65,-
NL 41b	detto, červená pečiatka	70,-
NL 52-54	Lode	45,-
NL 55	Gazdovský spolok	25,-
NL 59	Slovenské národné divadlo	25,-
NL 61	MS v ľad.hokeji, skup.B (bez textu)	35,-
NL 67	Slovenský skauting	45,-
NL 68	Pápež Ján Pavol II.	65,-
NL 69	100 rokov org.filatelia na Slovensku	45,-
NL 71-73	B.Štiavnica, Šp.hrad, Vlkolínec	55,-
NL 84	A.Szokol	45,-
NL 88	Rok za odstránenie biedy	35,-
NL 92	OH 1996 Atlanta	40,-
NL 94	Preteký Okolo Slovenska	25,-
NL99-101	Tatranské plesá	45,-

Príležitostné tlač SR

014 PT	1100 r. od príchodu Cyrila a Metoda	550,-
036 Pta	Ochrana prírody - Výr skalný	140,-
044 Pta	Kostolany nad Trábečom	100,-
064 PT	Ludovít Štúr	50,-
065 PT	EUROPA - Mier a sloboda	200,-
065 PT	detto s prílohou „DUNAJFILA'95“	450,-
069 PT	100.v. organ. filatelie na Slovensku	50,-
072 Pta	Krásy našej vlasti - Spišský hrad	140,-
073 PT	Krásy našej vlasti - Vlkolínec	120,-
084 PT	100 rokov OH - Alojz Szokol	80,-
084 PT	detto s prílohou „OLYMPFILA 1999“	180,-
091 Pta	Film Jánošík (1936)	60,-
109 PT	Slovenskí športovci na OH 1996	40,-
123 PT	Svetový rok Slovákov	80,-
127 Pta	5.výročie ústavy SR	80,-
140 PT	5 rokov Slovenskej republiky	120,-
148 PT	Krásy našej vlasti - Nitra	100,-
148 PT	detto s prílohou „NITRAFILA'98“	350,-
169 PT	19.Sv. zimná univerziáda a 4.EYOD	50,-
185 PT	50 rokov VŠVU v Bratislave	60,-
187 PT	Slovenská filharmónia	80,-
203 PT	Bardejov	80,-
203 PT	Križová cesta	80,-

Osobitné príležitostné tlač:

- 44 PT Kostolany pod Trábečom, dlhá (210x120 mm) s podpismi autorov 500,-
- 91 PT Film Jánošík (1936), dlhá (210x120 mm), s podpisom 480,-
- 126 PT Vodný kolový mlyn, dlhá (210x120 mm) s podpisom 480,-
- 187 PT Slovenská filharmónia, dlhá (210x120 mm) s podpisom 480,-
- 203 PT Bardejov, dlhá (210x120 mm) s podpisom 480,-
- Grafický list J.Baláza a F.Horniaka „Slávy dcéra“ (210x144 mm, čiernotlač na zažltlom kartóne); číslované 250,-
- Grafický list J.Baláza a F.Horniaka „Úskalia“, červeno-čierna ocelotlač, číslované 250,-
- Grafický list F.Horniaka: Portrét P.Hamela (210x145 mm), jemne zažltlý kartón 150,-
- Grafický list „Pradávané spojenie“, trojfarebná ocelotlač, číslované 360,-

Kompletné ročníky odtlačkov príležitostných pečiatok SR

Ročník 1994 na CDV 2 (93 ks)	375,-
Ročník 1995 na CDV 7A (101 ks)	300,-
Ročník 1996 na CDV 7B (118 ks)	356,-
Ročník 1997 na CDV 7B (133 ks)	399,-

Kompletné ročníky FDC SR

1993 • 1250,-	1994 • 700,-	1995 • 658,-	1996 • 574,-
1997 • 587,-	1998 • 597,-	1999 • 917,-	2000 • 795,-

Ročníky FDC SR odoslané ako R-zásielky

Ročník 1995 (chýba č.53, 60, 65, 74 a 81)	480,-
Ročník 1996 (chýba č.84, 89, 93, 104 a 109)	420,-
Ročník 1997 (chýba č.113 a 116)	679,-
Ročník 1998 (kompletný)	750,-

NÁMETY ☉

Afganistan 1998, Huby (6+H)	29,-
Afganistan 1998, Motýle (6+H)	29,-
Afganistan 1998, Historické lokomotívy (6+H)	29,-
Afganistan 1999, Lokomotívy (6+H)	29,-
Afganistan 1999, Slimáky (6+H)	29,-
Afganistan 1999, Papagáje (6+H)	29,-
Afganistan 1999, Orchidey (6+H)	29,-
Afganistan 1999, Kaktusy (6+H)	29,-
Afganistan 2000, Brodivé vtáky, bociány (6+H)	33,-
Afganistan 2000, Mačky (6+H)	33,-

Ponuka ☉ 9-blokov v hářčkovéj úprave s atraktivními námetmi

Burkina Faso 1997, Princezná Diana 1	39,-		
Burkina Faso 1997, Princezná Diana 2	39,-		
Guinea 1998, Princezná Diana	39,-		
Nigéria 1998, Fauna (šelmy, vtáctvo, gazely), emblém Rotary International	39,-		
Nigéria 1998, Mačkovité šelmy 1, emblém Lions International	39,-		
Nigeria 1998, Mačkovité šelmy 2, emblém skautov a 19.svetového Jamboree	39,-		
Afganistan 2000, Vtáctvo 1	35,-		
Afganistan 2000, Vtáctvo 2	35,-		
Afganistan 2000, Plemená psov	35,-		
Ajman State, Psi (6-sútláč)	22,-		
Angola 1999, Africká fauna (4)	12,-		
Angola 1999, Vtáky (4)	12,-		
Angola 1999, Huby (4)	12,-		
Angola 2000, Labute (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Orly - ROTARY INT. (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Papagáje (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Huby (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Motýle (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Mačky, maľby (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Gorily (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Korytnačky (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Psi, obrazy (6-sútláč)	22,-		
Angola 2000, Levy, obrazy (6-sútláč)	22,-		
Benin 1996, MS vo futbale vo Francúzsku (6+H)	29,-		
Benin 1998, Pravek 9 (Bl)	35,-		
Benin 1999, Plachetnice (6+H)	29,-		
Benin 2000, Chrobáky (6+H)	33,-		
Bulharsko 2000, Horská zver (4)	18,-		
Bulharsko 2001, Rôzne vinárske kraje (4)	12,-		
Cambodge 1990, Psi (7+H)	29,-		
Cambodge 1998, Mačky (6+H)	29,-		
Cambodge 1999, Mačky (6+H)	29,-		
Cambodge 1999, Hady (6+H)	29,-		
Cambodge 1999, Lokomotívy (6+H)	29,-		
Cambodge 1999, Dravé vtáky (6+H)	29,-		
Cambodge 2000, Ryby (6)	22,-		
Cambodge 2000, Orchidey (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Vodné vtáctvo (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Huby (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Požiarne autá (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Korytnačky a predmety vyrobené z ich krunierov (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Chrobáky (6+H)	33,-		
Cambodge 2000, Šport (6 známok + hářček)	33,-		
		Cambodge 2000, Rozprávky (6+H)	33,-
		Cambodge 2000, Spevavce (6+H)	33,-
		Cambodge 2000, Mačky a ich mytus (6+H)	33,-
		Cambodge 2000, Automobilový veteráni (6 + H)	33,-
		Cambodge 2000, Pravek (6+H)	33,-
		Cambodge 2001, Hviezdy strieborného neba (6+H)	33,-
		Cambodge 2001, Moderné automobily (6+H)	33,-
		Cuba 2000, Vzducholode, WIPA (5+H)	30,-
		Cuba 2000, Folklor (4)	12,-
		Cuba 2000, Motýle (5)	18,-
		Cuba 2000, Zn.na známke - výstava ESPANA 2000 (H)	15,-
		Cuba 2000, LOH Sydney (4+H)	30,-
		Cuba 2000, Morské ryby (4 známky)	12,-
		Cuba 2001, Historické lokomotívy (5)	15,-
		Cuba 2001, Mačky a psi (5)	18,-
		Cuba 2001, Japonské vlakové súpravy (5+H)	33,-
		Fujejra 1970, Krížová cesta (15)	75,-
		Guinea Rep.1998, Vtáky PL (9)	35,-
		Korea 1984, Ladoborec „Lenin“ P.P.P. (h)	10,-
		Korea 1988, Vtáky Austrálie (4+Bl 4)	35,-
		Laos 1997, Historické plachetnice (6+H)	29,-
		Sahara O.C.C.1995, Pravek (6+H)	29,-
		Sahara O.C.C.1996, MS vo futb.,Francúzsko(6+H)	29,-
		Saharai 1997, Kone (6+H)	29,-
		Saharai 1999, Mačky (6+H)	33,-
		Somali Rep. 1997, Pravek (6+H)	29,-
		Somali Rep. 1997, Lokomotívy (6+H)	29,-
		Somali Rep. 1999, Slimáky (6+H)	29,-
		Somali Rep. 1999, Pravek (6+H)	29,-
		Somali Rep. 1999, Papagáje (6+H)	29,-
		Somali Rep. 1999, Rôzna fauna (6+H)	29,-
		Tchad 1999, Minerály (6+H)	29,-
		Tchad 2000, Znamenia draka (6+H)	33,-
		Togo 1999, Spevavce (6+H)	29,-
		Togo 1999, Orchidey (6+H)	33,-

Albumové listy fy Zberateľ SLOVENSKO

Rok	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	19,-	75,-	32,-	120,-
1994	19,-	75,-	48,-	185,-
1995	22,-	75,-	48,-	175,-
1996	22,-	75,-	54,-	195,-
1997	22,-	75,-	53,-	220,-
1998	22,-	75,-	53,-	220,-
1999	21,-	75,-	54,-	220,-
2000	17,-	65,-	48,-	185,-

I.časť obsahuje albumové listy pre základné známky a hářčky,
II.časť listy pre PL, varianty kupónov a známky z hářčkov.
 Sú v prevedení **bez zasklenia (BZ)** a **zasklené (Z)** a to **formátu POFIS** a **formátu A 4**. Ceny oboch formátov sú rovnaké.

Pri objednávkach vždy uveďte, ročník, požadovaný formát a prevedenie!

Albumové listy ČR

Rok	BZ	Z
1993 až 1996	á 48,-	á 180,-
1997	50,-	200,-
1998	115,-	365,-
1999	125,-	455,-
2000 - súbor		
a) základný	125,-	455,-
b) rozšírený	190,-	495,-

Albumové listy na známky ČR sú formátu POFIS, pre ročník 2000 aj formátu A 4 (cena rovnaká).

Dalej ponúkame albumové listy s nápisom **SLOVENSKO** á 5,-
 s nápisom **ČESKÁ REPUBLIKA** á 5,-
 bez nápisu á 4,-
Obaly na listy formátu A 4 (tzv. EUROOBAL) - 10 ks 15,-

UV lampy, pinzety, lupy...

UV lampa, ručná (4 ceruzkové batérie)	540,-
UV lampa, stolová (220V)	820,-
Pinzeta Prinz-Solingen (špicaté, lopatkovité alebo okrúhle)	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá	155,-
Lupa Ø 60 mm, zváčš. 2x + šošovka 5x	95,-
Lupy Magnifier, de luxe (China):	
Ø 50 mm, zváčš. 2,5x	155,-
Ø 50 mm, zváčš. 5x	85,-
Ø 90 mm, zváčš. 2,5x	245,-
Ø 90 mm, detto s osvetlením (4x ceruz. batérie)	325,-
Lupa Ø 30 mm, Germany, zváčš. 6x, s osvetlením (2 ceruz. batérie)	695,-
Lupa Ø 20 mm v kovovom púzde, zásuvacia, zváčš. 10x	395,-
Nálepký PRINZ (1000 ks) - balíček	64,-

Hawidky

Hawidky na poštové známky ponúkame **v balíčkoch za 60,- Sk** v prevedení biele a čierne a to v nasledujúcich šířkach:

Hawidky biele šířky
 32, 38, 40, 50 a 85 mm so zvarom na stojato (na hářčky).

Hawidky čierne šířky
 31, 35, 48, 52, 59, 70 a 90 mm.

Hawidky čierne na PL:
 ležaté - ks 12,-
 ležaté, veľkosť 200x175mm - ks 20,-

Balíčky © známok SR 1993-2000

Balíček s 15 ks známok	20,-
Balíček s 25 ks známok	30,-
Balíček s 50 ks známok	60,-

Zásobníky na známky

Zn. Lindner, A 5, 6-listový	165,-
detto 8-listový	195,-
Zn. Lindner, A 4, 16-listový,	

čierne listy	560,-
detto 30-listový	870,-
Zn. Schaubek, 16-listový,	
A 4, biele listy	490,-
detto 32-listový	820,-

Zásobníky na mince

10-listový, možnosť doplnenia o náhradné listy 325,-

Obehové mince SR

Ponúkame sady mincí SR nasledovných ročníkov (ceny v zátvorke):

1993 (160,-),	1994 (180,-),
1995 (395,-),	1996 (230,-),
1997 (180,-),	1998 (260,-),
1999 (350,-),	2001 (230,-),

Katalógy, odborná literatúra

Špecializovaný katalóg 2001 SLOVENSKO 1939-1945 a 1993-2000, farebný 340,-

detto špec. katalóg SLOVENSKO s vloženou čiernotlačou (126 PT „Vodný kolový mlyn“, príloha logo ZSF) 395,-

Monografie čs. známok:
 2. diel-TGM, Hospodár. a veda 350,-
 3. diel-Výplat. 1923-29, celiny 350,-
 13. diel-České peč. do r. 1918 150,-
 14. diel-České peč. do r. 1918 150,-
 16. diel I+II-Čs. poprevratové pečiatky 1918-1920 175,-

SČF: Ocelotlač z plochých dosiek, pošt. zn. a hářčky,
 I. diel - 1945-1953, príloha PT zn. ČSR L 36, hnedá, číslovaná 655,-

Ferchenbauer: RAKÚSKO 1850-1998, vyd. r. 2000 6200,-

Novotný-Mouliš: MINCE ČR - 1918-1993, ČR a SR-2001 185,-

Novotný-Mouliš: PAPIEROVÉ PLATIDLÁ ČR, ČR a SR 1918-1998, farebný 275,-

ZBERATEĽ • MESAČNÍK O FILATELII, NUMIZMATIKE, FILOKARTII A ZBIERANÍ TELEFÓNNYCH KARIET

Vydáva: Firma Zberateľ, Bratislava. Reg. č. časopisu MK 1188 / 95 zo dňa 1.2.1995 • **Redakčná rada:** Dr. Severín Zubec (predseda), RNDr. Milan Antala, Ing. Miroslav Gerec, Ing. Marián Jobek, PhDr. Elena Minarovičová a RNDr. Michal Zika
Redakcia: Viliam Kučera, šéfredaktor, Anton Kulhánek ml., redaktor, RNDr. Milan Antala, jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška, preklad do angličtiny • Ervín Smažák, príloha SLOV OLYMP

Adresa redakcie: ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava • 02 / 44 250 149, e-mail: zberatel@nextra.sk • **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 44,- Sk. Pri odobratí viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu. Prílohyčné predplatné vrátane poštovného na rok 2000 - pre abonentov zo SR 444,- Sk, pre abonentov z ČR 695,- Sk (570,- Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 980,- Sk (44,- DEM), pre abonentov zo záhoria 1300,- Sk (43,- USD, 71,- DEM) • **Zasielanie príspevkov:** Články napísané strojom alebo čitateľným písmom, príp. na počítačových disketách (WORD) alebo elektronickou poštou (e-mail: zberatel@nextra.sk). Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia. Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s obsahom ktorých sa nestotožňuje.

Redakčná uzávierka č. 8 / 2001 - 27.7.2001, do tlače zadané - 9.8.2001, predpokladaný dátum vydania - 15.8.2001

ST. ANTHONY

ZÁSIELKOVÁ SLUŽBA

Filatelistický materiál, ktorý Vám firma SAINT ANTHONY na týchto stránkach každý mesiac ponúka, si môžete písomne objednať na adrese: Vladimír Adásek, P.O.BOX 292, 810 00 Bratislava 1 alebo e-mailom: adyno-a@post.sk

V auguste sme pre Vás pripravili nasledovné **darčeky**:

I. Za každú Vašu objednávku nad 500 Sk od nás dostávate zdarma zostavu ★★ známok ČSSR II v katalógovej hodnote cca 250 Sk.

II. Pri objednávke nad 1.000 Sk dostávate zostavu ★★ známok ČSSR II v hodnote 500 sk a neplatíte poštovné a balné. Navyše budete zaradení do žrebovania s hlavnou výhrou, ktorou je generálna zbierka známok a hárčiek ČSSR II v katalógovej hodnote cca 50.000 Sk !!! Do konkuréneho žrebovania môžete byť zaradení aj niekoľkokrát do roka - vždy, keď si objednáte materiál v hodnote nad 1.000 Sk. Výsledky žrebovania uverejníme v časopise ZBERATEL č.12/2001. Takisto radi privítame Vaše návrhy, o aký filatelistický materiál máte záujem.

DCH, DO, VCH a typy si môžete objednať aj vo Vami zvolených celkoch. Ich predajnú hodnotu si ľahko vypočítate tak, že k cene známky z ponuky prirátate nominálnu hodnotu ďalších známok v páske alebo bloku.

OKREM DNEŠNEJ NOVEJ PONUKY ZOSTÁVA V PLATNOSTI AJ PONUKA ZO ZBERATELA Č. 5, 6 a 7.
Zabezpečíme overenie pravosti Vášho filatelistického materiálu zväzovým znalcom Dr.S.Šablautrom.

SLOVENSKO 1993-2001 ★★

Známka č. 6 (Svätý Ján Nepomucký 8 Sk)

DCH 1/5 modrý bod vpravo nad ramenom kríža
DCH 1/36 modrý bod vľavo hore pri perforácii
DCH 1/49 modrý bod vľavo hore pri perforácii
DCH 1/50 žltá škvrna v strednom pilieri mostu
Veľký PO medzi ZP 23-28 zvislá 2-páska
detto 3-p.medi ZP 23-28,28-33
detto 4-p.medi ZP 23-28,28-33,33-38
detto 5-p.medi ZP 23-28,28-33,33-38,38-43
detto 6-p.medi ZP 23-28,28-33,33-38,38-43,
43-48 a pod ZP 48

!!! spodný 15-blok s DCH 1/36, 1/49, 1/50 a 3x PO medzi ZP 38-43, 43-48 a pod ZP 48

Známka č. 14 (Sv. Cyril a Metod 8 Sk)

DCH 1/22 nerovný okraj zelenej plochy pod „LO“ v SLOVENSKO

DCH 1/29 nerovný pravý horný roh v zelenej ploche

DCH 2/30 zvislá čiarka na nose ľavého portrétu
Veľký PO medzi ZP 23-28,28-33,33-38,38-43,43-48
a pod ZP 48 - ceny ako pri známke č.6

!!! 18-blok s DCH 1/22 a 1/29 a 6x veľkým PO

!!! 18-blok s DCH 2/30 a 6x veľkým PO

Známka č. 18 (Zvolen 30 Sk)

DCH 1/76 Biela škvrna pod erbom mesta (obr.)
DCH 1/92 Modrá škvrna vpravo pod erbom (obr.)
DCH 1/98 Vodovoróna čiarka dole pod rámečkom
DCH 2/91 Nerovný okraj červenej farby v erbe (obr.)
DCH 2/99 Modrá škvrna nad „O“ v hodn.údaji (obr.)

Známka č. 29 (Exupéry 9 Sk)

DCH 1/10 Biela škvrna vpravo od hlavy
DCH 1/20 Tri čierne čiarky na brade
DCH 2/32 Modrá škvrna pod pravým krídlom lietadla

Známka č. 38 (UPU 8 Sk)

DCH 1/46 Čiarka medzi „L“ a „O“ v SLOVENSKO
DCH 2/28 Svetlomodrá škvrna pri ľavom ostrove
Veľký PO medzi ZP 25-26 vodorovná 2-páska
detto 3-páska medzi ZP 25-26,26-27
detto 4-páska medzi ZP 25-26,26-27,27-28
detto 5-páska medzi ZP 25-26,26-27,27-28,28-29
detto 6-páska medzi ZP 25-26,26-27,27-28,28-29,
29-30 a vedľa ZP 30

Známka č. 40 (SNP 8 Sk)

DCH 1/56 prerušená červená čiara na kupóne 30,-
VCH Posun šedej farby cez rámik 50,-

Známka č. 53 (Nákladná loď Ryn 8 Sk)

DCH 1/6 Šedá škvrna v perf. nad „L“ v SLOVENSKO 35,-
DCH 1/42 Čiarka vpravo v 4.zúbku zdola 35,-
DCH 2/31 Bledý bod vľavo od stožiara 35,-
DCH 2/42 Zelená škvrna pri „KO“ v SLOVENSKO 35,-
DCH 2/43 Červ.škvrna v perf.nad „SK“ v hodn.údaji 35,-
DCH 2/50 Červ.škvrna vpravo od stožiara pod čajkou 35,-

Známka č. 59 (SND 10 Sk)

DCH 1/34 Čiarka pri pravom rozmer. krížiku 50,-
DCH 1/49 Ružový krúžok medzi „SL“ v SLOVENSKO 60,-
DCH 2/16 Čiarka nad „V“ v SLOVENSKO a vpravo 300,-
od „Sk“ v hodnotovom údaji

DCH 2/32 Dve čiarky v prvom „S“ v SLOVENSKO 60,-

Známka č. 95 (Senica 6 Sk)

DCH 1/84 Čiarka vľavo od „L“ v SLOVENSKO 30,-
DO 1/98 Rozmeriavací krížik pod ľavou rukou 35,-
DCH 2/97 Čiarka pod mečom nad pravou rukou 35,-
DO 2/98 Rozmeriavací krížik nad opaskom (obr.) 35,-

Známka č. 141 (ZOH NAGANO 1998 19 Sk)

DCH 1/43 Čiarka medzi 2. a 3. hokejkou 60,-
DCH 1/47 Modrý bod vľavo od 1.„S“ v SLOVENSKO 370,-
DCH 1/48 detto + čierne body a čiarky vľavo

od „SK“ v SLOVENSKO 50,-
DCH 2/36 Modrá čiara cez „SKO“ v názve štátu (obr.) 60,-

Známka č. 152 (KRAGUJEVAC 3 Sk)

DCH 1/45 Červenohnedý bod vľavo od 1. „S“ v SLOVENSKO 25,-

DCH 1/47-48 Čiarka medzi známkami v dolnej časti perforácie (nutná 2-páska) 50,-
DCH 2/5 Čiarka v pravom dolnom rohu známky 25,-
DCH 2/7 Červenohnedý bod medzi „3“ a „Sk“ 25,-
DCH 2/10 Žltá bod v „3“ v hodnotovom údaji 25,-

DCH 2/24-25 Čiarka medzi známkami pri mene 25,-
rytca (nutná 2-páska) 40,-

DCH 2/39 Červenohn.bod pod 1.„A“ v KRAGUJEVAC 25,-
DCH 2/41 Červenohn.body vpravo pri 6.PO zdola 25,-

Známka č. 202 (S.A.Jedlík 5 Sk)

DCH 1/41 Tri čiarky od brady po nos 40,-
DCH 1/46 Rozmeriavací krížik na brade 45,-
DCH 1/47 Dve neúplné rozmer.krížiky na brade 40,-

Známka Zvolen (zľava doprava) DCH ZP 1/76, 1/92, 2/91 a 2/99, známka Senica DO ZP 2/98

DCH 1/49 Tri neúplné rozmer.krížky na brade
DCH 1/50 Rozmeriavací krížik pod dolnou perou

Známka č. 213 (Rožňava 20 Sk)

DCH 1/20 Čiarka v konároch pod „ROŽŇAVA“
DCH 1/39 Biely výbežok v žltej farbe nad erbom
DCH 1/43 Čiarka nad horným rámcíkom pri veži
VCH Ster tmavomodrej farby v obraze známky
detto veľká škvrna (obe na obr.)

Známka č. 218 (Drevený most v Kluknave 6 Sk)

DCH 1/10 Červenohnedý bod nad 2. „K“ v KLUKNAVA
DCH 1/30 Čiarka v pravom dolnom rohu strechy
DCH 1/32 Čiarka v 1. „E“ v DREVENÝ

Známka č. 220 (Rád Maltézkych rytierov 10 Sk)

DCH 1/12 Červený bod medzi „KO“ v SLOVENSKO
a oblúk. červ. čiarka vľavo od mien autorov
DCH 1/22 Červená bodka vpravo od kríža koruny
DCH 1/37 Žltá škvrna vľavo od ľavého uzla
DCH 1/40 Červená škvrna v ľavej časti erbu
v čerenej ploche zástavy

DCH 1/42 Červená čiarka nad „E“ v SLOVENSKO
DCH 2/2 Čiarka vľavo od kríža koruny a medzi „EN“
v SLOVENSKO

DCH 2/5 Žltá čiarka vľavo od erbu pod závesom
DCH 2/18 Prekrývajúca sa červená a modrá čiarka
nad písmenom „V“ v slove POŠTOVÁ

DCH 2/19 Modrá čiarka nad písmenom „V“ v slove
POŠTOVÁ

DCH 2/29 Červená čiarka v ľavej dolnej časti erbu
v šedom pozadí

DCH 2/38 Červ. čiarka dole v erbe v šedom pozadí
VCH Nedotlač v názve štátu na ZP 11–20 (obr.)

2-pásková zvislá
20-blok horný s dátumom a číslom PL

40,-
45,-

40,-
40,-
40,-
200,-
300,-

Známka Komárno s DCH ZP 2/18, 2/38 a 2/97

40,-
35,-
35,-

Známka Komárno s VCH ZP 100, známky Vlk obyčajný z hárčeka Ochrana prírody s VCH ZP 2

35,-
35,-
38,-
38,-
38,-

Známka č. 223 (50. výročie POFIS 5,50 Sk)

DCH 1/6 Dva oranžové body v ľavom hornom rohu,
čiarka vľavo od „TO“ v POŠTOVEJ
DCH 2/18 Čiarka vpravo od značky autora
DCH 2/48 Žltá dlhá čiara vľavo od jablka
DCH 2/60 Čierna čiarka cez značku autora
Obrátené rámcové zúbkovanie – horný rad
(3 známky + 4 kupóny)

Známka č. 224 (Dejiny poštového práva 20 Sk)

DO ZP 3 Slabá tlač vežičky pri ľavom rámku (obr.)
DCH ZP 4 Čierny bod v svahu pod hradom (obr.)
PL s DO ZP 3 a DCH ZP 4

Známka č. 233 (Komárno 50 Sk)

DCH 1/98 Biela škvrna v obluche vpravo od veže
DCH 2/2 Čiarka v ľavom hornom rohu
DCH 2/3 Čiarka pri „V“ v SLOVENSKO
DCH 2/12 Čiarka v pravom dolnom rohu
DCH 2/18 Čiarky v chodníku pri dolnom ráme (obr.)
DCH 2/28 Čiarka v chodníku pri dolnom ráme,
čiarka pri hornom ráme
DCH 2/38 Modrá škvrna nad „N“ v KOMÁRNO (obr.)
DCH 2/75 Červené body nad „Sk“ v hodn.údaji
DCH 2/97 Červená škvrna pod „5“ v hodn.údaji (obr.)
VCH ZP 100 Nedotlač nápisu SLOVENSKO (obr.)

Hárček č. 240–242 (Ochrana prírody 14, 15, 16 Sk)

VCH ZP 2 (zn. č. 241) Biela škvrna v pozadí nad
menom rytača HORNIAK (obr.)
VCH ZP 2 (zn. č. 241) Biely krúžok nad pravým
uchom (obr.)

■ Celinové služobné obálky:

CSO 1 (1.200,-)	CSO 2a (1.600,-)	CSO 2b (1.500,-)
CSO 3a (1.200,-)	CSO 3b (1.100,-)	CSO 4a (1.100,-)
CSO 4b (1.100,-)	CSO 5 (1.200,-)	CSO 6 (1.200,-)

Známka ZOH NAGANO 1998, DCH ZP 2/36,
vpravo známky Rožňava so sterom farby

Známka Rád Maltézkych rytierov s VCH, známky
Dejiny poštového práva s DO ZP 3 a DCH ZP 4

FIRMA ZBERATEĽ PONÚKA 8 2001

Cambodge 2001, Motyle, © (6+H) 33,-
Cambodge 2001, Osobnosti milénia, © (6+H) 33,-

Cambodge 2001, Huby, © (6+H) 33,-
Cambodge 2001, Hasičské vozidlá, © (6+H) 33,-

Bulharsko 2001, 100 rokov mestskej elektrickej dopravy v Bulharsku, © (Hárček so 4 zn.) 15,-

Cuba 2001, Historické lokomotívy, © (5+H) 33,-
Tadžikistan 1994, Praveké zvieratá, © (8) 27,-

Cambodge 2000, Rozprávky, © (6+H) 33,-
Cuba 2001, Vtáky, © (5+H) 33,-

PROPAGAČNÉ VÝSTAVNÉ ** HÁRČEKY, WWF
(zhora dole) Svetová výstava PHILAKOREA 1994 (65,-), svetová výstava TAIWAN 1994 (65,-), medzinárodná výstava HONG KONG 1997 (65,-) a 35 rokov WWF (65,-)

**Pre
abonentov
časopisu
5 %-ná
zľava!**